

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

Σ Υ Ν Ο Δ Ο Σ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΓ'

Πέμπτη 10 Απριλίου 1997

Αθήνα σήμερα, στις 10 Απριλίου 1997, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.33' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή, σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Α' Αντιπροέδρου κ.ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Αθανάσιο Αλευρά, τ' ακόλουθα:

Α'. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- 1) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Περιοχής της 4ης Εδαφικής Περιφέρειας Αχαΐας ζητεί την ομαλοποίηση της επικίνδυνης στροφής Πάτσου της Εθνικής Οδού 33.
- 2) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Γρηγόρη Αχαΐας ζητεί χρηματοδότηση για την ηλεκτροδότησή της.
- 3) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Αιγίου ζητεί χρηματοδότηση για την αξιοποίηση του κτιρίου του παλαιού Νοσοκομείου Αιγίου Αχαΐας.
- 4) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Περιοχής της 10ης Εδαφικής Περιφέρειας Αχαΐας ζητεί να μην καταργηθεί το γραφείο Ο.Τ.Ε. στο Διακοφτό Αχαΐας.
- 5) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Κλειτοριών Αττικής "Ο Άγιος Δημήτριος" ζητεί να μην καταργηθεί η ΔΟΥ Κλειτορίας.
- 6) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Φορείς που εξυπηρετούνται από τη ΔΟΥ της Κλειτορίας Αχαΐας ζητούν τη μη κατάργησή της.
- 7) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Περιοχής της 13ης Εδαφικής Περιφέρειας του Νομού Αχαΐας ζητεί να μην καταργηθεί η ΔΟΥ Κλειτορίας.
- 8) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Παγκαλαβρυτινή Ένωση με έδρα την Αττική ζητεί τη μη κατάργηση της ΔΟΥ Κλειτορίας Αχαΐας.
- 9) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Περιοχής Βάρδας του Νομού Ηλείας ζητεί να μην καταργηθεί η ΔΟΥ Βάρδας.
- 10) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Ραχών του Νομού Ηλείας ζητεί να μην καταργηθεί το κομβικό κέντρο Ο.Τ.Ε. Κρεστένων.
- 11) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορές με τις οποίες η Κοινότητα Τρυπητής του Νομού Ηλείας ζητεί τη μη κατάργηση και μεταφορά της ΔΟΥ Κρεστένων Ηλείας.
- 12) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Λάρισας ζητεί την επιτάχυνση της γραφειοκρατίας για την έγκριση των προϋπολογισμών του ώστε να είναι δυνατή η συνέχιση της λειτουργίας του.
- 13) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί νέα νομοθετική ρύθμιση για τους "ανυπότακτους" σπουδαστές του εξωτερικού.
- 14) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Τυμπακίου του Νομού Ηρακλείου ζητεί τη μη κατάργηση της ΔΟΥ Τυμπακίου.
- 15) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Τουριστικών Γραφείων Ρόδου προτείνει λύσεις στο πρόβλημα της έλλειψης χειμερινού τουρισμού στη Ρόδο Δωδεκανήσου.
- 16) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πάτμου ζητεί να του παραχωρηθεί το Ξενοδοχείο ΞΕΝΙΑ.
- 17) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Λίνδου Ρόδου ζητεί να μη συνενωθεί με τις γύρω κοινότητες για λόγους ιστορικούς.
- 18) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η ΝΑ Δωδεκανήσου ζητεί την υδροδότηση των άλυτων νησιών της Δωδεκανήσου.

19) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργατοτεχνιτών και Υπαλλήλων "ΡΟΔΑ" Τμήμα ΓΣΕΕ ζητεί την τροποποίηση της φορολογικής ρύθμισης που αφορά στην επιχείρηση.

20) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Επιμελητηριακός Όμιλος Ανάπτυξης Ελληνικών Νησιών ζητεί να συσταθεί η Ελληνική Περιφερειακή Ένωση Επιμελητηρίων Νησιωτικών Περιοχών Αιγαίου.

21) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καλαβάρδων του Νομού Δωδεκανήσου ζητεί τη χορήγηση αποζημίωσης για την κάλυψη των ζημιών που υπέστη το αγροτικό οδικό δίκτυο της περιοχής της.

22) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Χίου διαμαρτύρεται για την έλλειψη εντύπων στη ΔΟΥ Χίου απαραίτητα για τις δηλώσεις φόρων μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

23) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αλμυρού Τμήμα Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος ζητεί την καταβολή των οφειλομένων στους πρώην εργαζόμενους της "Μεταλλουργικής" στο Νομό Μαγνησίας.

24) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τη δημιουργία Μουσείου στην παλαιά αγορά Καλαμάτας Μεσσηνίας.

25) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών PALSO ζητεί την αναγνώριση των τίτλων γλωσσολογίας PALSO.

26) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καρδιάς Νομού Κοζάνης ζητεί την απορρόφηση ανέργων στην περιοχή της ΔΕΗ Κοζάνης.

27) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Περιοχής της 12ης Εδαφικής Περιφέρειας Νομού Αχαΐας ζητεί στην περιοχή του να μην εφαρμοσθεί η υπουργική απόφαση "περί αναστολής ειδικού σήματος λειτουργίας σε νοικοκυριά με δωμάτια και διαμερίσματα".

28) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Νεάπολης ζητεί να μην καταργηθεί η ΔΟΥ Νεάπολης Βοΐου Κοζάνης.

29) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Δράμας ζητεί τη νομοθετική ρύθμιση της συνέχισης της λειτουργίας της Αθηναϊκής ΑΕ.

30) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τις υποχρεώσεις της Δημοτικής Αρχής Αμπελακίων Δράμας για την εκτέλεση έργων στην περιοχή της.

31) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας όπου οδηγοί φορτηγών ΔΧ ζητούν την καταβολή δεδουλευμένων τους από τη "SOFTEX" στη Δράμα.

32) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο η ΤΑ διαμαρτύρεται για τη μεταβίβαση των Κρατικών Παιδικών Σταθμών στους Δήμους.

33) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Φιλιατρών Μεσσηνίας ζητεί τη μη κατάργηση της ΔΟΥ Φιλιατρών.

34) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργατικών Στελεχών Νομού Αχαΐας ζητεί να μην καταργηθεί το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Εκπροσώπων και Υπαλλήλων Εργατικών Επαγγελματικών Οργανώσεων.

35) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας Νομού Αχαΐας ζητεί την καταβολή των δεδουλευμένων των εκτός έδρας μετακινήσεων στα μέλη του.

36) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αναφέρεται στις μεγάλες αυξήσεις στις τιμές των φαρμάκων.

37) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αναφέρεται στα όσα αποκαλύπτει η εισηγητική έκθεση νομοσχεδίου που κατετέθη στη Βουλή περί παράνομης διαχείρισης των υπό εκκαθάριση προβληματικών επιχειρήσεων.

38) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αναφέρεται στο "πάγωμα" των απεργιακών κινητοποιήσεων με τη "ρήτρα ειρήνης" από την κυβέρνηση.

39) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αναφέρεται στις απεργιακές κινητοποιήσεις των ΔΕΚΟ.

40) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αναφέρεται στα αιτήματα της ΑΔΕΔΥ για το οικογενειακό επίδομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι Βουλευτές, πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη των επικαιρών ερωτήσεων θα αναγνωσθεί το δελτίο των επικαιρών ερωτήσεων της Παρασκευής, 11ης Απριλίου 1997:

Επίκαιρες Ερωτήσεις Πρώτου Κύκλου.

Η με αριθμό 1023/8.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Μαγκριώτη προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την έλλειψη σχολικών αιθουσών στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Η με αριθμό 1021/8.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Βαρβιτσιώτη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με πρόσφατη επιστολή του Διοικητή του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) στον Πρωθυπουργό με την οποία καταγγέλλει παρεμβάσεις στις ρυθμίσεις χρεών, αναστολές εκτελέσεως πλειστηριασμών κ.λπ.

Η με αριθμό 1034/9.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Κωστόπουλου προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με το σχεδιασμό για την ανάπτυξη των Ναυπηγείων Ελευσίνας, τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας κ.λπ.

Η με αριθμό 1032/9.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ιωάννη Δραγασάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με δημοσιεύματα εφημερίδων αναφερόμενα στα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στη διαδικασία επιλογής και στελέχωσης του προσωπικού του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) κ.λπ.

Η με αριθμό 1017/7.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καρακώστα

προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με την απουσία κατά τη φερινή παρέλαση για την Εθνική Εορτή της 25ης Μαρτίου από την Ομογένεια στη Νέα Υόρκη Τμήματος Ευζώνων της Προεδρικής Φρουράς κ.λπ.

Επίκαιρες Ερωτήσεις Δεύτερου Κύκλου.

Η με αριθμό 1028/9.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Δημητρίου Πιπεργιά προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την πρόσφατη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του "Όνασειού Καρδιοχειρουργικού Κέντρου", να περιορίσει τις δυνατότητες νοσηλείας ασφαλισμένων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) κ.λπ.

Η με αριθμό 1027/9.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημητρίου Κωστόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις ενέργειες της Κυβέρνησης για τη μείωση επιτοκίων χορηγήσεων από τις τράπεζες κ.λπ.

Η με αριθμό 1035/9.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Κωστόπουλου προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να καταργήσει την ειδική εισφορά στους συνταξιούχους που θεσπίστηκε με το ν. 2084/92 κ.λπ.

Η με αριθμό 1033/9.4.97 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Μαρίας Δαμανάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τις προτεραιότητες στις μελλοντικές επεκτάσεις των γραμμών του ΜΕΤΡΟ, την επέκταση της γραμμής προς Περιστέρι-Δυτική Αττική κ.λπ.

Η με αριθμό 1031/9.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Αναστασίου Ιντζέ προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων αναβάθμισης του Περιφερειακού Ιατρείου Σαμοθράκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη

ΤΩΝ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες Ερωτήσεις Πρώτου Κύκλου.

Πρώτη στην ημερήσια διάταξη είναι η με αριθμό 998/3.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Αθανασίου Αλευρά προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης και Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε να πληροφορηθεί ο κόσμος τους ενδεχόμενους κινδύνους για την υγεία του από την κατανάλωση τροφίμων με γενετικά μεταλλαγμένη σύνθεση, τον έλεγχο και τη σήμανση τέτοιων προϊόντων κ.λπ.

Η ερώτηση του κ. Αλευρά έχει ως εξής:

"Πριν από λίγες ημέρες στην Ελβετία απαγορεύθηκε η κυκλοφορία τροφίμων που περιείχαν γενετικά μεταλλαγμένα σόγια.

Ταυτόχρονα η οργάνωση "GREENPEACE" ανακοίνωσε, πως τους τελευταίους μήνες εκατόν είκοσι τέσσερις χιλιάδες τόνοι σόγιας έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα δίχως να έχει γνωστοποιηθεί η ακριβής ποσότητα της μεταλλαγμένης σόγιας.

Η γενετικά μεταλλαγμένη σόγια χρησιμοποιείται σε σειρά τροφίμων ευρείας κατανάλωσης στην Ελλάδα, όπως ψωμί, σοκολάτες, μαργαρίνη, βούτυρο κ.λπ.

Προκαλεί εντύπωση το γεγονός, ότι η Ελλάδα στερείται ενός θεσμικού μηχανισμού πληροφόρησης και προστασίας των καταναλωτών, ώστε να γνωρίζουν τους κινδύνους για την υγεία τους και να απαγορεύεται η κυκλοφορία τέτοιων προϊόντων.

Εν όψει των ανωτέρω ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί, τι μέτρα πρόκειται να λάβουν για την πληροφόρηση των πολιτών για ενδεχόμενους κινδύνους στην υγεία τους από την κατανάλωση τροφίμων με γενετικά μεταλλαγμένα σύνθεση, για τον έλεγχο και τη σήμανση τέτοιων προϊόντων και για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων προστασίας του καταναλωτή".

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Χρυσοχίδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, το θέμα, που τίθεται με την ερώτησή του ο συνάδελφος κ. Αλευράς, είναι ιδιαίτερα σοβαρό και κρίσιμο και αναμένεται να μας απασχολήσει έντονα ως κοινωνία στο προσεχές μέλλον. Είναι το θέμα της χρήσης των βιοτεχνολογικών και άλλων προηγμένων τεχνολογικών μεθόδων στην παρασκευή των τροφίμων και τις επιπτώσεις που έχουν αυτές οι μέθοδοι στην δημόσια υγεία.

Όπως θα γνωρίζετε, για την κυκλοφορία αυτών των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων έχει θεσπιστεί ειδική κοινοτική οδηγία, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Με βάση αυτήν την προαναφερθείσα οδηγία και με κάποια συγκεκριμένη απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτράπη η διάθεση στην αγορά γενετικά τροποποιημένης σόγιας, καθώς από την αξιολόγηση των υποβληθεισών στοιχείων της εταιρείας "Monsantom Europe" προέκυψε, ότι δεν υπάρχει κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Η Χώρα μας εδώ και δύο χρόνια περίπου, έχει εναρμονιστεί με την παραπάνω οδηγία. Δημιούργησε μία Διυπουργική Επιτροπή με εκπροσώπους των συναρμόδιων Υπουργείων, η οποία συντονίζεται με το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., με σκοπό να εξετάσουν την καταλληλότητα ή τους κινδύνους που μπορεί να υπάρχουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων, που εισάγονται από μία τρίτη χώρα.

Σχετικά με την απαγόρευση της σοκολάτας "Toblerone" στην Ελβετία, μας ενημέρωσαν οι αρμόδιες προσηγουστικές και προξενικές αρχές, ότι η απαγόρευση ίσχυε για χρονικό διάστημα ορισμένων ημερών, επειδή στη συνέχεια, μετά από έλεγχο, οι ελβετικές υπηρεσίες αποφάνθηκαν, ότι τα τρόφιμα που περιείχαν γενετικά μεταλλαγμένα σόγια δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και ως εκ τούτου μπορούν να εισάγονται και να κυκλοφορούν ελεύθερα στην Ελβετία.

Θα μου επιτρέψετε να σας πω παραπέρα, ότι οι υπηρεσίες

παρακολουθούν το θέμα και την εξέλιξή του. Υπάρχει γενικότερα προβληματισμός γύρω απ'αυτά τα ζητήματα των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων. Κάνουμε μία προσπάθεια όχι μόνο να προστατεύσουμε τον πολίτη από κερδοσκοπικές τάσεις της αγοράς, αλλά και την ποιότητα και τη σύνθεση των προϊόντων, με σκοπό την προστασία της υγείας του Ελληνικού Λαού.

Για το σκοπό αυτό θα ήθελα να σας αναφέρω συνοπτικά τα εξής: Κατ'αρχήν αυτήν τη στιγμή γίνεται μία μεγάλη σε έκταση συζήτηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τα γενετικά μεταλλαγμένα προϊόντα. Μάλιστα πρόσφατα, πριν από λίγες μέρες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποχρέωσε τις εταιρείες, που παράγουν παρόμοια προϊόντα, να αναγράφουν στη συσκευασία τη μετάλλαξη και τη σύνθεση του προϊόντος.

Έχουμε συστήσει μία ειδική ομάδα μελετών, η οποία εξετάζει κάθε πτυχή του θέματος, της ποιότητας και της κατανάλωσης των τροφίμων γενικότερα και όχι μόνο των γενετικά τροποποιημένων, και σύντομα θα προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής. Εξάλλου, πολύ σύντομα ολοκληρώνεται η πολύ μεγάλη προσπάθεια ετών να συστήσουμε και να λειτουργήσουμε τον ενιαίο φορέα ελέγχου τροφίμων, ο οποίος θα συντονίζει όλες τις ενέργειες της Πολιτείας στο κεφαλαιώδες ζήτημα του ελέγχου και της ποιότητας των τροφίμων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχω τη χαρά να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας σαράντα τρεις μαθητές και δύο συνοδοί καθηγητές, αφού προηγουμένως ξαναγήθηκαν στην αίθουσα "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", από το Γυμνάσιο "Ελληνική Παιδεία" του Αμαρουσίου Αττικής.

Τους Καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Νάσος Αλευράς έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, πράγματι η απάντηση του κυρίου Υφυπουργού είναι ικανοποιητική στο κέλος κατά το οποίο δείχνει το ενδιαφέρον και την πρόνοια που λαμβάνει η Κυβέρνηση αυτήν την ώρα, για να πληροφορηθούμε ακριβώς τα προβλήματα που δημιουργούνται από την παραγωγή και κυκλοφορία στην αγορά προϊόντων με γενετικά μεταλλαγμένα σύνθεση.

Φαίνεται, κύριε Υφυπουργέ, ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα μείζον πρόβλημα όπως σωστά επισημάνετε και σεις, που απασχολεί βέβαια και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως, αυτή η απαγόρευση της κυκλοφορίας προϊόντων στην Ελβετία, με γενετικά μεταλλαγμένα σύνθεση, γεννά πάρα πολλά ερωτηματικά. Το αντικείμενο της ερώτησής μου έχει να κάνει ακριβώς με την ανάγκη να υπάρχει στην Ελλάδα μία ειδική επιστημονική επιτροπή που θα ερευνά τις ενδεχόμενες παρενέργειες από την κυκλοφορία τέτοιων προϊόντων. Από το θόρυβο, που έχει ξεσηκωθεί, φαίνεται, ότι υπάρχει θέμα.

Βέβαια αυτήν τη στιγμή δεν έχουμε ακριβή στοιχεία και δεν είναι σωστό να δημιουργούμε κλίμα ανησυχίας. Από την άλλη, όμως, μεριά δεν είναι σωστό οι καταναλωτές να γίνονται πειραματόζωα στα χέρια των εταιρειών, οι οποίες στο βωμό του κέρδους με λιγότερο κόστος παραγωγής κυκλοφορούν στην αγορά προϊόντα, για τα οποία δεν υπάρχει επαρκής επιστημονική τεκμηρίωση για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις, που θα μπορούσαν να έχουν στην υγεία των καταναλωτών.

Είναι σοβαρό το ζήτημα και πρέπει σήμερα στην Ελλάδα να έχουμε ένα μηχανισμό, ο οποίος θα μας πληροφορεί με σήμανση πάνω στα προϊόντα για τη γενετικά μεταλλαγμένη σύνθεσή τους. Επίσης θα πρέπει να έχουμε -γι'αυτό μου έκανε εντύπωση η ανακοίνωση της "GREEN PEACE"- τη γνώση των ποσοτήτων μεταλλαγμένων προϊόντων, τα οποία εισάγονται στην Ελλάδα. Δηλαδή η "GREEN PEACE" αναφέρει, ότι εισήχθησαν εκατόν είκοσι τέσσερις χιλιάδες τόνοι σόγιας χωρίς να γνωρίζουμε την ακριβή ποσότητα της μεταλλαγμένης σόγιας που ήταν μέσα σ'αυτή.

Επίσης χρειάζεται αυτή η επιστημονική επιτροπή, η οποία σε όλες τις αντίστοιχες περιπτώσεις, που κυκλοφορούν

καινούρια προϊόντα στην αγορά, να μας δίνει επαρκή πληροφόρηση για το αν είναι πράγματι ακίνδυνα για την υγεία των καταναλωτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Θα συμφωνήσω με τον κ. Αλευρά στην επισήμανσή του σχετικά με την υποχρεωτική ενημέρωση από την πλευρά μας προς το καταναλωτικό κοινό για τις ποσότητες οι οποίες εισάγονται απ' αυτά τα προϊόντα. Όπως σας είπα, από δω και πέρα οι εταιρείες θα υποχρεούνται να αναγράφουν στη συσκευασία του προϊόντος τη σύνθεσή του και ότι πρόκειται για μεταλλαγμένο προϊόν.

Βεβαίως πρέπει να υπάρξει και μια γενικότερη εκστρατεία ενημέρωσης του καταναλωτή, για να είναι υπεύθυνος και ενήμερος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεύτερη επίκαιρη ερώτηση της ημερήσιας διάταξης είναι η με αριθμό 996/3.4.97 του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Σαλαγκούδη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων καταβολής των αποζημιώσεων στους αγρότες της περιοχής Σοχού του Νομού Θεσσαλονίκης, για τις καταστροφές που υπέστησαν από χαλαζόπτωση το Μάιο του 1996.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Σαλαγκούδη έχει ως εξής:

"Οι αγρότες του Δήμου Σοχού και της γύρω ορεινής και προβληματικής περιοχής του Νομού Θεσσαλονίκης επλήγησαν από χαλαζόπτωση το Μάιο του 1996. Έγιναν άμεσα οι εκτιμήσεις των ζημιών, αλλά ο ΕΛΓΑ ένδεκα μήνες μέχρι τώρα δεν έχει αποφασίσει την πληρωμή των αποζημιώσεων.

Οι αγρότες βρίσκονται σε απελπιστική κατάσταση, αφού ήταν αναγκασμένοι για τις προετοιμασίες της νέας καλλιεργητικής περιόδου να διαθέσουν το υστέρημά τους και να χρεωθούν.

Κατόπιν αυτών ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Θα επιβάλει στον ΕΛΓΑ την άμεση πληρωμή των εν λόγω αποζημιώσεων στους αγρότες του ορεινού όγκου του Σοχού;
2. Θα ανακοινώσει επισήμως και δεσμευτικά στη Βουλή το χρόνο που απαιτείται, ώστε ο ΕΛΓΑ να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του πληρωμής των αποζημιώσεων στους αγρότες, που πλήττονται από θεομηνίες, ώστε να ξέρονται οι αγρότες και να προγραμματίζουν τις εργασίες τους;
3. Ποιες διαδικασίες ελέγχου του ΕΛΓΑ προτίθεται να δρομολογήσει, ώστε ο φορέας αυτός ασφάλισης της γεωργικής παραγωγής να είναι αξιόπιστος και να μην προσφέρει στους αγρότες ένα ακόμη επιχείρημα στη δυστυχώς, καλλιεργηθείσα αναξιοπιστία των πολιτών έναντι της Πολιτείας και των πολιτικών."

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Σωτηρήλης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να δώσω ακριβώς τα στοιχεία, που απαιτούνται, για την πληροφόρηση του κυρίου συναδέλφου, προπαντός όμως για την πληροφόρηση των παραγωγών για το συγκεκριμένο θέμα, οι οποίοι έχουν πληγεί και πράγματι έχουν περάσει αρκετοί μήνες, που δεν έχουν αποζημιωθεί, ενώ έχει διαπιστωθεί η ζημιά τους.

Οι πίνακες με τα πορίσματα εκτιμήσεων του Δήμου Σοχού που αναφέρονται σε μία σειρά προϊόντα, μήλα, αχλάδια, ροδάκινα κ.λπ. του Νομού Θεσσαλονίκης που ζημιώθηκαν από χαλάζι στις 28.5.96 βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο της μηχανογραφικής υπηρεσίας και υπολογίζουμε με βεβαιότητα, ότι οι αποζημιώσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς πριν το Πάσχα.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι σήμερα οι αποζημιώσεις συνήθως καταβάλλονται επτά έως οκτώ μήνες περίπου μετά την ημερομηνία της ζημιάς και είναι αυτό μία επιτυχία, μια και καταφέραμε σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια να δίνονται οι αποζημιώσεις ένα χρόνο νωρίτερα απ' ό,τι στο παρελθόν.

Όμως, σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως του Δήμου Σοχού, η καθυστέρηση αυτή που παρατηρήθηκε, οφείλεται και σε

καθυστέρηση εκ μέρους του ανταποκριτή του Δήμου Σοχού. Υπάρχει γραφειοκρατία, ακόμα και η γνωστή συμπεριφορά του "δεν βαριέσαι αδελφέ" οργάνων και υπηρεσιών οδηγεί σε καθυστερήσεις αλλά κυρίως οφείλεται στο πρόβλημα της οριστικοποίησης της τιμής των προϊόντων, μήλα, αχλάδια, ροδάκινα κ.λπ. στοιχείο που μας είναι τελείως απαραίτητο για να καταλήξουμε στην οριστική αποζημίωση των παραγωγών.

Πρέπει να σας πω, ότι καθυστερεί πολύ περισσότερο η αποζημίωση παραγωγών στο βαμβάκι, διότι δεν έχουμε μέχρι στιγμής την οριστική τιμή του προϊόντος από την Ευρωπαϊκή Ένωση για να μην αποπληρώσουμε κατά προσέγγιση.

Επίσης θα πρέπει να επισημανθεί, ότι η συντόμευση ακόμα περισσότερο του χρόνου της καταβολής των αποζημιώσεων εξακολουθεί να αποτελεί βασικό στόχο και επιδίωξη του Υπουργείου Γεωργίας, είμαστε σε απόλυτη συνεργασία προς αυτήν την κατεύθυνση με τις υπηρεσίες του ΕΛΓΑ και ελπίζουμε, ότι μετά την ολοκλήρωση της μηχανοργάνωσής του, που έχει δρομολογηθεί από τον Οργανισμό, ο χρόνος της καταβολής των αποζημιώσεων θα συντομευθεί ακόμα περισσότερο και θα περιορισθεί στο ελάχιστο δυνατόν η αναμονή των παραγωγών.

Βεβαίως θα πρέπει να σας είναι γνωστό, ότι στα πλαίσια της προσπάθειας, που έχουμε ξεκινήσει εδώ και αρκετό καιρό, για την αναμόρφωση του ΕΛΓΑ, σύντομα θα καλεσθούν τα Κόμματα, οι συνεταιρισμοί και οι αγροτικές οργανώσεις να εκφράσουν τις απόψεις τους στην κατεύθυνση αναμόρφωσης της δυνατότητας του ΕΛΓΑ, όχι μόνο να καλύπτει ευρύτερα ζημιές παραγωγών αλλά θα κουβεντιάσουμε και όλες τις άλλες διαδικασίες για το χρόνο και το δυνατό ύψος αποζημιώσεων, να είναι αυτό ένα αξιόπιστο αποτελεσματικό εργαλείο συνεισφοράς για τον αγροτικό κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σαλαγκούδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, άκουσα τον κύριο Υπουργό προσεκτικά, αλλά είναι απαράδεκτο ιδιαίτερα ζημιές μικρής έκτασης, όπως αυτές της ορεινής περιοχής του Σοχού, αλλά ιδιαίτερα και περιοχές όπου πράγματι είναι προβληματικές και φτωχές είναι απαράδεκτο ο ΕΛΓΑ να κάνει ένα χρόνο και ίσως και περισσότερο για να πληρώσει τις αντίστοιχες αποζημιώσεις.

Οι φτωχοί γεωργοί ξεκινώντας την καλλιεργητική τους περίοδο αναγκάζονται να δώσουν το υστέρημά τους και να χρεωθούν ακόμα και η καθυστέρηση αυτή του ΕΛΓΑ τους δημιουργεί προβλήματα επιπλέον μεγαλύτερης ζημιάς. Δεν θα πρέπει να συμβαίνει αυτό. Και για να γίνει χρειάζεται πραγματικά η αναδιοργάνωση του ΕΛΓΑ. Εδώ δεν έχουν γίνει σημαντικά βήματα και δεν είναι εύκολο, όταν δεν αποφασίσει η Κυβέρνηση να εντάξει στον προϋπολογισμό κάποιο κονδύλι για την ενίσχυση και αναδιοργάνωση του ΕΛΓΑ.

Πέραν των καθυστερήσεων του ανταποκριτού που είτε ο κύριος Υπουργός και παρακαλώ, μην προσπαθούμε να ριξουμε τις ευθύνες σε ανθρώπους, οι οποίοι δεν έχουν και τις δυνατότητες, ένα άλλο γεγονός είναι, ότι δεν έχει μηχανοργάνωση ο ΕΛΓΑ και αναγκάζεται να περιμένει στο ΚΕΠΥΟ όπου δίνει για επεξεργασία τα στοιχεία του όταν έρθει η σειρά τους και φυσιολογικό είναι να καθυστερούν.

Παράλληλα δεν γίνεται και η αντίστοιχη, όπως είπαμε, επιλογή των περιοχών καλλιεργημένης εκτάσεως, αλλά και των προβληματικών και ορεινών περιοχών.

Κύριε Υπουργέ, ο προϋπολογισμός για τον ΕΛΓΑ έχει μηδέν κονδύλιο τα τελευταία χρόνια και ο ιδρυτικός νόμος του ΕΛΓΑ, ο ν. 1790, προβλέπει ενίσχυση του κρατικού προϋπολογισμού. Επιτέλους, πέρασαν τόσα χρόνια από τη δημιουργία του ΕΛΓΑ και ακόμα δεν έγινε επέκταση, παρά το γεγονός ότι ο στόχος του ΕΛΓΑ ήταν να καλύψει όλες τις ζημιές. Θα πρέπει να κάνουμε την επέκταση να καλύπτει και την ξηρασία, να καλύπτει και τις κατασκευές τις αγροτικές.

Σήμερα, ιδιαίτερα, όταν οι κλιματολογικές συνθήκες που επηρεάζουν άμεσα τη γεωργία έχουν τόσο δραματικά αλλάξει και όταν η Ελλάδα, όπως και όλες οι χώρες του κόσμου, απειλούνται από Θεομηνίες σε τέτοια ευρεία έκταση, που τι βλέπουμε κάθε τόσο να συμβαίνουν, είναι απαράδεκτο οι

'Ελληνες καλλιεργητές να μην προστατεύονται από την ξηρασία, να μην προστατεύονται από όλους αυτούς τους κινδύνους, που έχει αφήσει απ'έξω ο ΕΛΓΑ. Χρειάζεται επομένως να επισπεύσετε τη διαδικασία αναδιοργάνωσης του ΕΛΓΑ και κυρίως να συμβάλετε με την κρατική ενίσχυση από τον προϋπολογισμό, για να γίνει και επέκταση και μηχανοργάνωση του ΕΛΓΑ, για να μπορούμε να είμαστε με ένα ασφαλιστικό σύστημα αξιόπιστο απέναντι στους αγρότες μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σωτηρήλης, έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Κατ'αρχήν θέλω να δηλώσω στο Σώμα και στον κύριο συνάδελφο, ότι δεν συμμερίζομαι απόλυτα την ορολογία, που χρησιμοποιήθηκε, για απελπιστική κατάσταση κάποιων αγροτών ή για όχι σωστή λειτουργία του Οργανισμού στις συγκεκριμένες περιοχές. Συμμερίζομαι απλά τα υπόλοιπα, που είπε, ότι πρέπει να εκσυγχρονίσουμε αυτόν τον Οργανισμό, για να επιτελεί πολύ καλύτερα τη δουλειά για την οποία τον έχουμε συγκροτήσει και ο οποίος έχει από χρόνια απασχολήσει και το Ελληνικό Κοινοβούλιο και όλους μας με καθυστερήσεις οι οποίες δεν δικαιολογούνται.

'Όμως, ήμουν επίσης αρκετά ειλικρινής μαζί σας, κύριε συνάδελφε, χωρίς να θέλω να αποδώσω ευθύνες προσωπικές σε κάποιον υπάλληλο, αλλά έτσι είναι, ότι η μηχανογράφηση και ο κόσμος που εμπλέκεται -για να μην αναφέρομαι σε έναν υπάλληλο- ήταν τα αίτια των καθυστερήσεων. 'Όπως επίσης και η οριστικοποίηση των τελικών τιμών σε μερικά προϊόντα μας δημιουργεί καθυστερήσεις. Και σας έφερα παράδειγμα αυτήν τη στιγμή το βαμβάκι. Δεν μπορούμε να αποζημιώσουμε. Σε κάθε περίπτωση, όμως, κύριε συνάδελφε, είμαστε εμείς που το 1995 προχωρήσαμε μόνοι μας στην αναμόρφωση του ΕΛΓΑ, όσον αφορά το ζωικό κεφάλαιο και είμαστε εμείς σήμερα, που με ολοκληρωμένη πρόταση, την οποία την έχουμε ήδη έτοιμη -θα την δώσουμε στα Κόμματα, στις συνεταιριστικές και στις αγροτικές οργανώσεις- και στις αρχές του Μαΐου, σε μια ευρεία συζήτηση στο Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής, θα επιδιώξουμε να βρούμε όλες εκείνες τις παραμέτρους, έτσι ώστε ο ΕΛΓΑ να γίνει πιο ουσιαστικός και πιο αξιόπιστος απέναντι στον αγροτικό κόσμο -χρησιμοποιώ ακριβώς τις λέξεις που έχετε μέσα στην ερώτησή σας- διότι αυτός πρέπει να είναι ο στόχος, να έχει εμπιστοσύνη ο αγρότης σε έναν Οργανισμό, στον οποίο Οργανισμό συμμετέχει και με οικονομικές επιβαρύνσεις. Θα μελετήσουμε όλοι οι φορείς μαζί αν υπάρχει ανάγκη να επιβαρυνθεί ο δημόσιος κορβανάς περισσότερο ή θα βρούμε πολιτικές ανταποδοτικότητας για τον ΕΛΓΑ, όμως δεν είναι της παρούσης στιγμής θέμα, θα βελτιώσουμε την ασφαλιστική κάλυψη του ΕΛΓΑ. Και προς αυτήν την κατεύθυνση κινούμαστε με ειλικρίνεια. Και δεν είναι πολύς ο καιρός, σε έναν-δύο μήνες θα σας καλέσουμε να εκφράσετε τις απόψεις σας και εσείς και όλα τα Κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τρίτη επίκαιρη ερώτηση της ημερήσιας διάταξης είναι η υπ'αριθμ. 1014/7-4-97 του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Ορέστη Κολοζώφ προς τον Υπουργό Εθνικής 'Αμυνας, σχετικά με την αποστολή ελληνικού στρατιωτικού σώματος στην Αλβανία, την υποχρεωτική και όχι εθελοντική συμμετοχή κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κολοζώφ σε περίληψη έχει ως εξής:

"Η Ελληνική Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να συμμετάσχει με ελληνικό στρατιωτικό σώμα στην αποστολή μεγάλης πολυεθνικής δύναμης στην Αλβανία, δήθεν για την περιφρούρηση της ανθρωπιστικής βοήθειας, αλλά με σαφή στόχο τον έλεγχο των πολιτικών εξελίξεων στη γειτονική χώρα.

Πέρα από την καταδίκη αυτής της πολιτικής της Ελληνικής Κυβέρνησης, γεννιέται σοβαρό θέμα νομιμότητας αυτής καθ'αυτής της αποστολής ελληνικού στρατιωτικού σώματος στη γειτονική χώρα, αλλά και ιδιαίτερα της υποχρεωτικής και όχι σε εθελοντική βάση συμμετοχής σ'αυτό, τόσο μονίμων όσο και κυρίως στρατευσίμων.

Το Ελληνικό Σύνταγμα, στο άρθρο 4, παράγραφο 6, ρητά αναφέρει: "Κάθε 'Ελληνας, που μπορεί να φέρει όπλα, είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδας, σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων".

Με βάση το παραπάνω άρθρο καθίσταται συνταγματικά έωλη, τόσο η αποστολή ελληνικού στρατιωτικού σώματος εκτός των συνόρων της Ελληνικής επικράτειας, όσο και κυρίως η υποχρεωτική συμμετοχή σ'αυτό το σώμα και μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και στρατευσίμων αφού, η παραπάνω αποστολή καμία σχέση δεν έχει -και με βάση τους διακηρυγμένους από την Ελληνική Κυβέρνηση στόχους της- με την υπεράσπιση της Πατρίδας.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Ποια είναι τα νομικά ερείσματα της αποστολής ελληνικού στρατιωτικού σώματος στην Αλβανία και

Ιδιαίτερα πού στηρίζεται νομικά η υποχρεωτική και όχι σε εθελοντική βάση συμμετοχή στο παραπάνω σώμα τόσο μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων όσο και στρατευσίμων;"

Ο Υπουργός Εθνικής 'Αμυνας κ.'Ακης Τσοχατζόπουλος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ.

Εθνικής 'Αμυνας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι σε όλους μας γνωστό, το λαϊκό ξέσπασμα στην Αλβανία επιβεβαίωσε την κρίση -που τα τελευταία χρόνια υπάρχει στη γείτονα χώρα, με τον πλέον εντυπωσιακό τρόπο. Την ίδια μάλιστα στιγμή τέθηκε από την Αλβανική Κυβέρνηση, την Κυβέρνηση Εθνικής Συμφιλίωσης, με τον πλέον έντονο τρόπο η απαίτηση, θα έλεγα, για αποστολή στρατιωτικής βοήθειας αστυνομικού χαρακτήρα, με σκοπό την ασφαλή διακίνηση της ανθρωπιστικής βοήθειας, η οποία πρέπει να σταλεί το γρηγορότερο δυνατό στον αλβανικό λαό, για να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά προβλήματα που ανέκυψαν από τη φοβερή κοινωνική, οικονομική και πολιτική κρίση που μαστιάζει πλέον τη χώρα.

Με βάση αυτό το στοιχείο, η κυβέρνηση Φίνο -που πιστεύουμε ότι εκπροσωπεί τη συντριπτική πλειοψηφία του αλβανικού λαού- προώθησε το αίτημα τόσο προς την Ευρωπαϊκή 'Ενωση, όσο και προς τον Ο.Η.Ε. εκτιμούμε ότι είναι η πλέον νόμιμη -και νομικά και ηθικά και δεοντολογικά ορθή- βάση, για να μπορέσει κανείς να εκφράσει την αλληλεγγύη, την υποστήριξη και τη συμπαράστασή του στις ανάγκες του αλβανικού λαού.

Με δεδομένο, ότι το αίτημα αυτό έγινε δεκτό από την Ευρωπαϊκή 'Ενωση και από τον Οργανισμό Ασφάλειας Συνεργασίας στην Ευρώπη, τον ΟΑΣΕ στη Μαδρίτη -ο οποίος μάλιστα απέστειλε και σχετική ομάδα παρακολούθησης του θέματος με επικεφαλής τον Πρόεδρο Βαρνίσι, το Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. πήρε ομόφωνη απόφαση που κατοχυρώνει την επιλογή για την αποστολή ειρηνευτικής αστυνομικής δύναμης.

Τώρα, έρχομαι στην ερώτηση, με την οποία θέτετε υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα συμμετοχής της Ελλάδας στην πολυεθνική δύναμη. Η νομιμότητα της ελληνικής συμμετοχής τεκμηριώνεται τόσο με το άρθρο 25 του Καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε, το οποίο έχει αυξημένη τυπική ισχύ, έτσι ώστε τα μέλη των Ηνωμένων Εθνών συμφωνούν να αποδέχονται και να εκτελούν αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, με βάση τον Καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε. Και υπάρχει συγκεκριμένη απόφαση, όχι σύσταση, κύριε συνάδελφε, όπως τονίζετε, του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού).

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα ένα λεπτό παραπάνω, γιατί είναι κρίσιμο το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Βεβαίως.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ.

Εθνικής 'Αμυνας): Η νομιμότητα της ελληνικής συμμετοχής στην πολυεθνική δύναμη, πέραν τούτου, τεκμηριώνεται και από το εσωτερικό δίκαιο. Πιο συγκεκριμένα: Βάσει του Συντάγματος άρθρο 82 παρ. 1, "η γενική πολιτική της χώρας

καθορίζεται από την Κυβέρνηση" ενώ βάσει του άρθρου 4 παρ. 6, το οποίο επικαλείται ο κύριος συνάδελφος, "κάθε Έλληνας μπορεί να φέρει όπλο, υποχρεούται να συντελεί στην άμυνα της πατρίδας σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων". Σύμφωνα, λοιπόν, με το νόμο περί λειτουργίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, η Κυβέρνηση καθορίζει την πολιτική εθνικής άμυνας, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των λειτουργιών και δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται από το Κράτος, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την υποστήριξη των εθνικών συμφερόντων.

Στο πλαίσιο αυτών των διατάξεων εξασφαλίζεται η πλήρης νομική και δεοντολογική κάλυψη της πολιτικής απόφασης της Κυβέρνησης να εκφράσει την αλληλεγγύη της προς τον αλβανικό λαό μ'αυτόν τον τρόπο.

Βέβαια, προσπαθείτε να στηρίξετε την επιχειρηματολογία σας σε μία στενότερη ερμηνεία του όρου "άμυνα". Υπενθυμίζετε, όμως, ότι η υποχρέωση συμμετοχής στην άμυνα της Χώρας σε καιρό ειρήνης δεν ταυτίζεται με τις σχετικές υποχρεώσεις σε περίοδο πολέμου, κάτι που θεμελιώνεται στο άρθρο 2, παράγραφος 2 του Συντάγματος, βάσει του οποίου η Ελλάς, ακολουθώντας γενικά αναγνωρισμένους κανόνες του διεθνούς δικαίου, επιδιώκει την εμπέδωση ειρήνης, δικαιοσύνης, καθώς και την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ λαών και κρατών.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Ο νομοθέτης, μάλιστα, με το ν.2292/1995, με μία σειρά άρθρων, δίνει ρητά τη δυνατότητα στην Κυβέρνηση να διαθέτει εθνικές δυνάμεις, στο πλαίσιο υποχρεώσεων, προς διεθνείς οργανισμούς εκτός ελληνικής επικράτειας, ορίζοντας επακριβώς το έργο της αποστολής, τα αρμόδια όργανα και τις διαδικασίες που πρέπει να ενεργοποιηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ τελειώνετε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εθνικής Άμυνας): Τέλος, όσον αφορά τη συμμετοχή σε υποχρεωτική ή εθελοντική βάση στην πολυεθνική δύναμη, σας ενημερώνω, ότι σύμφωνα με τη μεγάλη προσφορά εθελοντών από τα επαγγελματικά στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, η απόφαση περιλαμβάνει, κατά προτεραιότητα, συγκρότηση από τα επαγγελματικά στελέχη σε εθελοντική βάση και στην περίπτωση κατά την οποία δεν επαρκέσει αυτός ο αριθμός υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης και των υπολοίπων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός έκανε μία προσπάθεια να απαντήσει στα ερωτήματα που βάζουμε, αλλά πρέπει να πω ότι η απάντησή του μεγαλώνει τις αμφιβολίες τις οποίες έχουμε, το κατά πόσο, δηλαδή, είναι συνταγματική η ενέργεια αυτή της Κυβέρνησης, πέρα από το γεγονός, ότι και αν ακόμα ήταν στα πλαίσια του Συντάγματος, κύριε Υπουργέ, έπρεπε ένα τόσο σοβαρό ζήτημα να έρθει για συζήτηση εδώ στην Βουλή. Δεν έχει έρθει.

Δίνει ερμηνείες στον καταστατικό χάρτη του ΟΗΕ και με παραπέμπει στο άρθρο 25 για το υποχρεωτικό των αποφάσεων μη γνωρίζοντας, όμως, ότι υπάρχει στους σκοπούς του χάρτη του ΟΗΕ το άρθρο 2, παράγραφος 7, που δηλώνει με μεγάλη σαφήνεια, ότι οι όποιες διεθνείς παρεμβάσεις του ΟΗΕ δεν μπορεί να αναφέρονται σε ενέργειες και δικαιοδοσίες εσωτερικού περιεχομένου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ. Εθνικής Άμυνας): Δεν είναι σωστό αυτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Δεν είναι σωστό αυτό, κύριε Υπουργέ, Na σας διαβάσω το άρθρο, αν μου δώσει λίγο χρόνο ο κύριος Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα δώσω και σε εσάς τον ανάλογο χρόνο για λόγους ίσης μεταχείρισης και δικαιοσύνης. Το Προεδρείο ξέρετε ότι είναι ακριβοδίκαιο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Λέει στην παράγραφο 7: "Καμία διάταξη αυτού του χάρτη δεν θα δίνει στα Ηνωμένα Έθνη το

δικαίωμα να επεμβαίνουν σε ζητήματα που ανήκουν ουσιαστικά στην εσωτερική δικαιοδοσία οιαδήποτε κράτους". Και τα εσωτερικά ζητήματα αστυνόμευσης ενός κράτους είναι δικαιοδοσία του ίδιου του κράτους, κύριε Υπουργέ.

Πέρα από το γεγονός αυτό, υπάρχουν και μία σειρά άλλα ζητήματα, γιατί το πνεύμα του χάρτη αυτού μιλάει πάντοτε για διεθνείς προστριβές, διεθνή ζητήματα, εξασφάλιση διεθνούς ειρήνης και δεν μιλάει για εσωτερική ασφάλεια των χωρών. Ένα το κρατούμενο. Επομένως δεν μπορείτε να στηριχθείτε στον ΟΗΕ.

Αλλά και στο δικό μας Σύνταγμα δεν μπορείτε, από την στιγμή που δεν ισχύει αυτό του ΟΗΕ, να αναφέρεστε στα άρθρα που αναφερθήκατε, στο Σύνταγμα, για τη δυνατότητα που έχει η Κυβέρνηση να στέλνει έξω από τα σύνορά μας Ένοπλες Δυνάμεις.

Όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 6, δεν είναι καθόλου στενή. Διατυπώνει ακριβώς μία διτή υποχρέωση του Έλληνα πολίτη. Το υποχρεωτικό στο να πάει στις Ένοπλες Δυνάμεις, αλλά και συγχρόνως το υποχρεωτικό αυτή η υπηρεσία να είναι για τη φύλαξη του ελληνικού κράτους των συνόρων. Και δεν αναφέρεται -τελειώνω με την δεύτερη παρατήρηση που έκανε ο κύριος Υπουργός- καθόλου σε οποιαδήποτε ενέργεια έξω από τα σύνορα.

Όσον αφορά τώρα το νόμο στον οποίο αναφερθήκατε, στην εισαγωγή του οποίου αναφέρονται τα εθνικά συμφέροντα, αυτό είναι μέσα στα πλαίσια που λειτουργεί αυτός ο νόμος και είναι ακριβώς το άρθρο 4, παράγραφος 6 του Συντάγματος και εννοεί εθνικά συμφέροντα στα πλαίσια του Ελληνικού Κράτους και όχι πέρα από τα σύνορα του Ελληνικού Κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός της Εθνικής Άμυνας έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπ.Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επαναλάβω, ότι η απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης να συμμετάσχει στην πολυεθνική δύναμη είναι σύμφωνη τόσο με το εσωτερικό, όσο και με το διεθνές δίκαιο.

Το διεθνές δίκαιο στηρίζεται στη βασική αρχή, ότι η αποκατάσταση της ειρήνης και της σταθερότητας στην Αλβανία έχει άμεση σχέση τόσο με το εθνικό συμφέρον της Χώρας μας, όσο και με το συμφέρον όλων των βαλκανικών λαών, αλλά και με το διεθνές συμφέρον, διότι η διεθνής σταθερότητα, συνεργασία και ασφάλεια στα Βαλκάνια νομίζω ότι είναι ένα θέμα, το οποίο αφορά τη διεθνή κοινότητα και επομένως κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει αυτό το γεγονός.

Πέραν τούτου, ρωτήσατε αν θα έρθει το θέμα της απόφασης της Ελληνικής Κυβέρνησης στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, ή όχι.

Σας είπα προηγουμένως το άρθρο βάσει του οποίου είναι αποκλειστική αρμοδιότητα της Κυβέρνησης να πάρει τη σχετική απόφαση στο πλαίσιο της ευθύνης υλοποίησης της αμυντικής πολιτικής και της αρμοδιότητας των Ενόπλων Δυνάμεων. Με βάση αυτές τις αρμοδιότητες και ευθύνες, η Κυβέρνηση προβλέπει την επόμενη εβδομάδα συνεδρίαση του αρμοδίου κυβερνητικού οργάνου, του ΚΥΣΕΑ, στο οποίο θα παρθούν και οι τελικές αποφάσεις, όπου θα υπάρχει όχι μόνο η έγκριση για την αποστολή των Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό, αλλά και οι σχετικοί όροι κάτω από τους οποίους θα δραστηριοποιηθούν τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων στο εξωτερικό.

Όπως θυμάστε, κάτι αντίστοιχο έγινε στην περίπτωση της αποστολής ελληνικών δυνάμεων στη Βοσνία. Δεν είναι, δηλαδή, η πρώτη φορά που η Ελλάδα στέλνει δυνάμεις στο εξωτερικό και επομένως υπάρχει ένα πλαίσιο σαφούς θεσμικής κατοχύρωσης αυτής της αποστολής στο εξωτερικό, η οποία, πέραν της έκφρασης αλληλεγγύης του Ελληνικού Λαού προς το γείτονα Αλβανικό λαό, υπηρετεί το εθνικό συμφέρον της Ελλάδος, το οποίο -πιστεύω ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου- απαιτεί τη διασφάλιση της σταθερότητας, της ασφάλειας και της συνεργασίας σε ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο, σε ολόκληρη τη βαλκανική περιοχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εισερχόμαστε στην τέταρτη της ημερήσιας διάταξης με αριθμό 1009/7.4.97 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου και Ανδριανής Λουλέ προς τους Υπουργούς Γεωργίας και Δημόσιας Τάξης, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ίδρυση Πυροσβεστικού Σταθμού στην επαρχία Αγιάς του Νομού Λάρισας.

Η επίκαιρη ερώτηση της κας Λουλέ έχει ως εξής:

"Η κωμόπολη της Αγιάς, πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας του Νομού Λαρίσης, λειτουργεί σαν διοικητικό, εμπορικό, οικονομικό, υγειονομικό, εκπαιδευτικό και αθλητικό κέντρο, εξυπηρετώντας τις ανάγκες των είκοσι συνολικά χωριών της επαρχίας. Απαριθμεί, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 1991, πλέον των τεσσάρων χιλιάδων κατοίκων, παρουσιάζοντας την όψη μιας διαρκώς αναπτυσσόμενης περιοχής. Αποτελεί ένα από τα παραγωγικότερα διαμερίσματα της Χώρας σε οπωροκηπευτικά και δασικά προϊόντα. Η επαρχία διαθέτει πλούσιες δασικές περιοχές, με ιδιαίτερα υψηλή την κίνηση των τουριστών κατά τους θερινούς μήνες. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στο σύνολό τους τα χωριά βρίσκονται σε απόσταση κατά πολύ μεγαλύτερη από την πόλη της Λαρίσης, παρά από αυτή της Αγιάς -το ίδιο και πιο έντονα ισχύει για τις δασικές περιοχές- και την ανάγκη, εν όψει του καλοκαιριού, προληπτικών μέτρων για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη προστασία των περιουσιών των κατοίκων και του δασικού μας πλούτου της περιοχής:

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

1. Βάσει ποιών παραγόντων και προϋποθέσεων ιδρύονται υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος στις διάφορες πόλεις της Χώρας;

2. Θα προχωρήσει στην ίδρυση Πυροσβεστικού Σταθμού στην επαρχία Αγιάς Λαρίσης, με έδρα την ομώνυμη κωμόπολη ως την έναρξη της εαρινής περιόδου, ώστε να απαλειφθούν οι αρνητικοί παράγοντες που καθιστούν την επέμβαση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Λαρίσης αναποτελεσματική;"

Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Γεώργιος Ρωμαίος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (Υπ. Δημόσιας Τάξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Λυπάμαι που θα απογοητεύσω τη φίλη συνάδελφο. Τουλάχιστον προς το παρόν δεν είναι δυνατή η ίδρυση Πυροσβεστικού Σταθμού στην Αγιά, θέμα για το οποίο έχει ενδιαφερθεί γενικότερα η πολιτική εκπροσώπηση του Νομού.

Επειδή όμως υπάρχει το ερώτημα πώς ιδρύονται οι υπηρεσίες και με ποιές προϋποθέσεις, θέλω να πληροφορήσω το Σώμα ότι βρισκόμαστε σ' ένα νέο σχεδιασμό της πυροπροστασίας και πρέπει ευθέως να πω ότι υπάρχει ένα έλλειμμα στον τομέα αυτό, όχι μόνο στην περιοχή της Λαρίσης, αλλά γενικότερα.

Υπάρχει ένα έλλειμμα για δυο λόγους. Πρώτον, διότι το ίδιο το Πυροσβεστικό Σώμα έχει έλλειμμα στη δύναμή του και ο δεύτερος βασικός λόγος είναι ότι δεν έχει μέχρι τώρα επιτευχθεί αυτό το οποίο πιστεύουμε να γίνει και να αρχίσει απ' αυτόν το χρόνο, δηλαδή ο συντονισμός και η συνεργασία με την ανάλογη Πυροσβεστική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας.

Αυτός είναι ο βασικός μας πλέον στόχος, μια συνεργασία η οποία κάποια στιγμή -και πολύ σύντομα- πρέπει να φθάσει σε μια ενιαία διοίκηση και μάλιστα περιφερειακά κατά βάση.

Αυτή η συνεργασία και αυτή η ενιαία διοίκηση θα μας επιτρέψει να πολλαπλασιάσουμε πραγματικά και τους σταθμούς και την πυροπροστασία. Σήμερα, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, το Πυροσβεστικό Σώμα καλύπτει κατά βάση τις αστικές περιοχές, ενώ η αντίστοιχη υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας ασχολείται μόνο τους θερινούς μήνες για την κατάσβεση των πυρκαγιών στα δάση, πάντοτε βέβαια με τη συνδρομή και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Εμείς σχεδιάζουμε το εξής: Θα πρέπει τα οχήματα -και δεν είναι λίγα- της Δασικής Υπηρεσίας, αλλά και οι μόνιμοι δασοπυροσβέστες, να δημιουργήσουν μόνιμους σταθμούς, ώστε να καλύψουν σε ορισμένες περιοχές το κενό που δεν μπορεί να καλύψει το Πυροσβεστικό Σώμα. Είναι αδιανόητο

να έχουμε αρκετές δυνάμεις και σε μέσα και σε στελέχη, οι οποίες να χρησιμοποιούνται μόνο τους θερινούς μήνες και τους χειμερινούς μήνες να μην κάνουν τίποτα. Θα υπάρξει, λοιπόν αυτή η συνεργασία.

Δεύτερον, θα πρέπει να προχωρήσουμε -και ήδη πιλοτικά ξεκινήσαμε και με συνεργασία συναδέλφων στην Κρήτη- και στους εθελοντικούς πυροσβεστικούς σταθμούς, σε περιοχές ιδιαίτερα τουριστικές. Και αυτό, διότι έχουμε περιοχές που το χειμώνα έχουν χίλιους με δύο χιλιάδες κατοίκους και το καλοκαίρι έχουν πενήντα χιλιάδες. Δεν είναι δυνατόν σ' αυτές τις περιοχές να ιδρύσουμε ένα σταθμό με είκοσι, τριάντα, σαράντα άτομα σε μόνιμη βάση και το χειμώνα να μην κάνουν τίποτα, ούτε μπορούμε να μετακινήσουμε το καλοκαίρι από υπηρεσίες των μεγαλουπόλεων στα τουριστικά αυτά κέντρα.

Είναι πολύ σοβαρό το πρόβλημα, διότι φαντασθείτε, αν γίνουν μεγάλες πυρκαϊές σε ξενοδοχεία, τι μπορεί να συμβεί.

Υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο για εθελοντικούς πυροσβεστικούς σταθμούς και θα προχωρήσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Στο Νομό Λαρίσης, προβλέπεται η ίδρυση ενός τρίτου πυροσβεστικού σταθμού, όπως επίσης και στην Ελασσόνα. Δέχομαι ότι η περιοχή της Αγιάς, είναι αναπτυσσόμενη, δέχομαι ότι έχει κάποια προβλήματα, αλλά αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να καλύψουμε τις ανάγκες. Τις καλύπτουμε με το νέο σταθμό που θα δημιουργηθεί στη Λάρισα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κα Λουλέ έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ: Πράγματι ο Υπουργός με απογοήτευσε. Όσπου να γίνουν όλα αυτά που λέτε, κύριε Υπουργέ, και τα προγράμματα που μας αναφέρατε, θα χάσουμε στο τέλος όλα τα δάση.

Δέχεστε και σεις ότι η Αγιά, είναι μια ανεπτυγμένη περιοχή. Έχει δασωμένες περιοχές που ξεκινάνε από τον Κίτσαβο και φθάνουν ως τον Αγιόκαμπο, που το καλοκαίρι πράγματι παραθερίζουν εκεί χιλιάδες άνθρωποι και βέβαια, οι κίνδυνοι των πυρκαγιών είναι μεγαλύτεροι.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία της Λαρίσης δεν φθάνει διότι είναι πολύ μακριά. Είναι τριάντα έξι χιλιόμετρα και κάνει μια ώρα από τη στιγμή που θα πάρει το σήμα, ώσπου να φθάσει στο χώρο της πυρκαϊάς. Επίσης, το πολεοδομικό σχέδιο της Αγιάς, είναι τέτοιο που δεν βοηθούν τα μεγάλα οχήματα. Οι δρόμοι δηλαδή είναι πολύ στενοί και τα μεγάλα οχήματα δεν μπορούν να περάσουν. Χρειάζονται ευέλικτα και μικρότερα. Επίσης, οι οδηγοί του Πυροσβεστικού Σταθμού της Λαρίσης δεν γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, έτσι ώστε, όταν φθάνουν στην πληγείσα περιοχή, υπάρχει το αποτέλεσμα να έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος για τη διάσωση των απειλούμενων περιουσιακών στοιχείων.

Για τους λόγους αυτούς και επειδή, όπως λέω και στην ερώτησή μου φθάνει το καλοκαίρι, θεωρώ ότι πρέπει η Αγιά να έχει το δικό της σταθμό. Νομίζω ότι όλα αυτά που μας είπατε είναι περισσότερο προεκλογικά. Θα έλεγα ότι ήταν ένας προεκλογικός λόγος και συγχωρέστε με, γιατί είσθε και φίλος μου και συνάδελφος.

Όπως είπα και στην αρχή, αυτό το πρόγραμμα είναι πολύ μακροχρόνιο και στο τέλος θα χαθούν τα δάση της περιοχής και όχι μόνο της Αγιάς βέβαια, αλλά και άλλων περιοχών, γιατί δεν είναι μόνο η Αγιά που έχει το ίδιο πρόβλημα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (Υπ. Δημόσιας Τάξης): Πρώτον, θα αργήσουν πολύ οι εκλογές, δεν ισχύουν λοιπόν, όλα αυτά, περί εκλογών. Δε νομίζω. Ξέρετε πολύ καλά ότι έχουμε μπροστά μας τρισήμισι χρόνια.

Δεύτερον, δεν απειλούνται τα δάση, διότι δασοπυροσβεση θα υπάρξει. Το ότι δεν μπορούμε αυτήν την ώρα να δημιουργήσουμε πυροσβεστικό σταθμό στην Αγιά, δεν σημαίνει ότι δεν κινδυνεύουν τα δάση. Η Λάρισα απέχει μόνο τριάντα έξι χιλιόμετρα από την Αγιά και στη Λάρισα έχουμε ισχυρές πυροσβεστικές δυνάμεις μαζί με τη δασοπυροσβεση. Μην

ανησυχείτε λοιπόν για τα δάση.

Τρίτον, αυτό το πρόγραμμα που σας είπα δεν είναι ένα πρόγραμμα ούτε πενταετές ούτε τίποτε άλλο, είναι ένα πρόγραμμα που θα αρχίσει να εφαρμόζεται απ' αυτόν το χρόνο.

Τέλος, εγώ σας προτείνω -και εμείς θα προχωρήσουμε- να δημιουργήσουμε και στην Αγιά ένα εθελοντικό πυροσβεστικό σταθμό, που σημαίνει, αξιωματικοί και στελέχη του Πυροσβεστικού Σώματος, που όμως θα συμπληρώνονται με εθελοντές, όπως προβλέπει το νομοθετικό πλαίσιο με τη συνεργασία του Δήμου. Είναι μια λύση που μπορούμε να την προχωρήσουμε αμέσως. Και θα έρθω σε επαφή με τον Υπουργό, αν ενδιαφέρεται να την προχωρήσουμε όπως συμφωνήσαμε την περασμένη βδομάδα για την Χερσόνησο της Κρήτης και σε άλλες περιοχές. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εισερχόμαστε στη συζήτηση της πέμπτης της ημερήσιας διάταξης με αριθμό 995/3.4.97 -είναι η τελευταία ερώτηση του πρώτου κύκλου- επίκαιρης ερώτησης του Βουλευτού του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καρακώστα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την έναρξη κατασκευής του έργου της ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου.

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

"Το έργο της ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου θα δώσει ζωή στην περιοχή, γιατί θα απασχολήσει έναν σημαντικό αριθμό εργατικών χεριών.

Η ανεργία όπως είναι γνωστό, πλήττει την περιοχή και όλος ο κόσμος με αγωνία αναμένει την έναρξη του έργου.

Κατόπιν αυτού ερωτάται ο κύριος Υπουργός,

α. Πότε θα αρχίσει επιτέλους αυτό το έργο; Θα αρχίσει μέσα στο 1997 ή αργότερα; Γιατί καθυστερεί;

β. Τι εργατικό δυναμικό προβλέπεται να απασχολήσει και πως αυτό θα προσληφθεί;".

Το πώς θα προσληφθεί είναι θέμα των εργολάβων, πιάστε τους από τώρα.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι είναι χρέος μου να πληροφορήσω τον κ. Καρακώστα, αλλά και όλη την Ελληνική Βουλή για την πορεία και την εξέλιξη ενός έργου πνοής, όπως είναι η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου. Αυτό το έργο πνοής συνδέεται με την ανάπτυξη και την προοπτική της Δυτικής Ελλάδας και είναι ένα σημαντικό εθνικής εμβέλειας έργο και διευρωπαϊκής σημασίας έργο. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο έχει ενταχθεί, ως προέκταση του οδικού άξονα Πατρών-Αθηνών- Θεσσαλονίκης και στα διευρωπαϊκά δίκτυα.

Δεν υπάρχει καμία καθυστέρηση. Έχει υπογραφεί η σύμβαση μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Κοινοπραξίας "Γέφυρα" στις 3 Ιανουαρίου 1996 με σύμβαση παραχώρησης που έχει αντικείμενο το έργο, την κατασκευή, την αυτοχρηματοδότηση και την εκμετάλλευση της γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου.

Αυτή η σύμβαση κυρώθηκε στην Ελληνική Βουλή με το ν. 2395 στις 23.5.96. Για την ενεργοποίηση της σύμβασης είναι απαραίτητη η σύναψη των δανειακών συμβάσεων για τη χρηματοδότηση του έργου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τον όμιλο Εμπορικών Τραπεζών. Η φάση αυτή των διαπραγματεύσεων υπολογίζεται ότι θα τελειώσει περίπου στο τέλος του 1997.

Μέχρι τότε έχουν αρχίσει οι προκαταρκτικές εργασίες σύμφωνα με την πρόβλεψη που είχε η σύμβαση. Είχε υποχρέωση και την εκπλήρωσε ο ανάδοχος να εκτελέσει πρόγραμμα υποθαλάσσιων και χερσαίων ερευνών από τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο του 1996 με προϋπολογισμό ύψους δύο δισεκατομμυρίων, το οποίο κάλυψε το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..

Οι έρευνες αυτές έχουν ολοκληρωθεί και από το Δεκέμβριο του 1996 αναμένονται τα αποτελέσματα των σχετικών εργασιακών ελέγχων που σύμφωνα με πληροφορίες είναι θετικά και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα αυτά αποτελέσματα θα αρχίσει η εκπόνηση των μελετών. Άλλωστε στη σύμβαση παραχώρησης που έχει κυρωθεί στη Βουλή, προβλέπονται

δύο χρόνια για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών, γιατί είναι ένα έργο σημαντικό και πολύπλοκο τεχνικό σε μια περιοχόφει σεισμογενή, άρα είναι απαραίτητες αυτές οι μελέτες να είναι ολοκληρωμένες και πιστοποιημένες. Προβλέπονται ακριβώς γι' αυτό το λόγο δύο χρόνια να ολοκληρωθούν αυτές οι μελέτες και πέντε χρόνια από την έναρξη των έργων να κατασκευαστεί και να ολοκληρωθεί και να παραδοθεί σε λειτουργία η γέφυρα. Μέχρι τότε σταδιακά όπως είπα πριν αρχίσουν οι εργασίες, αναπτύσσονται τα εργοτάξια και στη φάση της αιχμής θα απασχολούνται περίπου χίλια άτομα, εργαζόμενοι όλων των ειδικοτήτων και σ' αυτούς πρέπει να προστεθούν όλοι εκείνοι οι εργαζόμενοι που θα απασχολούνται δευτερογενώς σε επιχειρήσεις, που θα υποστηρίξουν -ή βιοτεχνίες ή βιομηχανίες- το έργο στη συγκεκριμένη περιοχή.

Και επίσης πρέπει να προστεθούν οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις που, ως καταλύτης η ζεύξη Ρίου Αντιρρίου, θα προκαλέσει και θα προωθήσει στην ευρύτερη περιοχή. Αυτή είναι η αλήθεια και το όραμα του Χαρίλαου Τρικούπη για πρώτη φορά γίνεται πραγματικότητα, όπως πραγματικότητα γίνεται μέρα με τη μέρα ως προς αυτό το έργο, αλλά και ως προς άλλα έργα τα όνειρα γενεών και γενεών. Δεν υπάρχει καμία καθυστέρηση. Και δεν είναι σωστό να υπάρχει και αγωνία ή φόβος για τη μη εκτέλεση του έργου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχω τη χαρά να ανακινώσω στο Σώμα ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας σαράντα έξι μαθητές και δύο συνοδοί καθηγητές από το Γυμνάσιο Ελληνική Παιδεία του Αμαρουσίου, το δεύτερο τμήμα, αφού προηγουμένως ξενάγηθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ". Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα)

Ο κύριος Καρακώστας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, εγώ έφερα στη Βουλή το θέμα της ζεύξης του Ρίου Αντιρρίου για να έχω μια υπεύθυνη απάντηση από του επισήμου αυτού Βήματος. Και όπως γνωρίζετε, ο λαός της περιοχής, δηλαδή της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, της Πελοποννήσου και ολόκληρης της Ηπείρου αναμένει αγωνιωδώς την έναρξη αυτού του έργου, για δύο κυρίως λόγους.

Πρώτον, για να απαλλαγούν από την ταλαιπωρία που υφίστανται με τα φέρρυ μπόουτ και για να αναπτυχθεί ασφαλώς η περιοχή.

Και δεύτερον, για να εργαστούν κάποιοι άνθρωποι και να φάει ο κοσμάκης ψωμί που λέμε εκεί πέρα, από τις θέσεις εργασίας που θα γίνουν από το έργο. Εκεί σήμερα υπάρχει μια σύγχυση, ο κόσμος αναμένει τις θέσεις εργασίας γιατί όπως γνωρίζετε η περιοχή μαστίζεται από ανεργία και φτώχεια, επομένως πολύ ορθά αναμένουν οι άνθρωποι και μας πιέζουν καθημερινώς και σας ρώτησα τι εργατικό προσωπικό θα απασχοληθεί εκεί, σ' αυτό το έργο. Ποιός θα είναι ο φορέας πρόσληψης διότι εδώ ακούγονται πολλά. Λένε οι εταιρείες, η κοινοπραξία "ΓΕΦΥΡΑ". Εδώ κατά το 50% νομίζω είναι από εθνικούς πόρους και θα πληρώνει διόδια ο Ελληνικός Λαός. Ποιός θα είναι ο φορέας πρόσληψης αυτού του προσωπικού, πού θα απευθύνονται, με τί κριτήρια θα προσλαμβάνονται, με μέσον; Δηλαδή όποιος έχει μέσον θα προσλαμβάνεται; Εδώ να μας πουν γιατί ανησυχούν οι κάτοικοι. Και ο κύριος Πρόεδρος είπε ότι θα είναι θέμα της εταιρείας, δεν είναι θέμα της εταιρείας κύριε Υπουργέ. Είναι θέμα κυβερνητικής πολιτικής για να δώσουμε ψωμί σε ένα χεμαζόμενο λαό της περιοχής που ζητά αυτή τη στιγμή δουλειά.

Θέλω, κύριε Υπουργέ, να μου απαντήσετε πάνω σ' αυτό το θέμα, γιατί με ενοχλούν πολλοί κάτοικοι της περιοχής καθημερινώς που περνάμε από εκεί και ακούμε αυτά τα θέματα.

Διαδίδεται, κύριε Υπουργέ -γι'αυτό σας ρώτησα πότε θα αρχίσει το έργο- ότι θα καθυστερήσει γιατί το υπέδαφος δεν είναι κατάλληλο κ.λπ. Αυτό αν δεν είναι σωστό, να το διαψεύσετε για να ξέρει ο κόσμος της περιοχής τί απέδειξαν οι μελέτες. Αυτό παρακαλώ να μας το πείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Λαλιώτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, στην εισαγωγή της ομιλίας μου, όλα αυτά τα ερωτήματα που έθεσε ο κ. Καρακώστας απαντήθηκαν. Είπα ότι έχουν αρχίσει οι έρευνες από το 1996, έχουν ολοκληρωθεί και τα συμπεράσματα φαίνεται ότι είναι θετικά και σύμφωνα με τις προβλέψεις, για να αρχίσει το έργο.

Για να αρχίσει το έργο χρειάζεται και η σύναψη της συμφωνίας ανάμεσα στην εταιρία και στο Ελληνικό Δημόσιο, με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τις Εμπορικές Τράπεζες. Είπα, όμως, ότι παρ'όλα αυτά, πρώτον, έχουν αρχίσει οι προκαταρκτικές εργασίες από το 1996. Άρα, δεν χρειάζεται να υπάρχει ούτε η κινδυνολογία ούτε φόβος για το έργο.

Δεύτερον, είπα κατά την αιχμή των εργασιών θα απασχολούνται περίπου χίλια (1000) άτομα. Σ'αυτά πρέπει να προστεθούν και οι εργαζόμενοι που θα εργάζονται από πρόσθετο κύκλο εργασιών σε βιοτεχνίες, σε βιομηχανίες ή επιχειρήσεις που θα υποστηρίζουν την εξέλιξη του έργου.

Επίσης, πρέπει να προστεθούν και εκείνοι οι εργαζόμενοι που θα εργάζονται σε επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν μετά την κατασκευή του έργου ή εν όψει της κατασκευής του έργου.

Πώς θα προσλαμβάνονται; Σε κάθε δημόσιο έργο, τους εργαζόμενους τους προσλαμβάνει ο εργολάβος που έχει μέσα από τη σύμβαση την ευθύνη της εκτέλεσης του έργου. Αυτό γίνεται παντού. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή μιλάμε για συγχρηματοδοτούμενο έργο, υπάρχει η Ανώνυμη Εταιρία "ΓΕΦΥΡΑ" που είναι κοινοπραξία ιδιωτικών εργοληπτικών επιχειρήσεων και αυτή αναλαμβάνει την κατασκευή. Άρα, αυτή θα προσλάβει το προσωπικό για την κατασκευή του έργου, όπως προσλαμβάνει ο κάθε εργολάβος όταν αναλαμβάνει την κατασκευή έργων π.χ. της Εγνατίας, ή του Λιμανιού της Ηγουμενίτσας κ.λπ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Και η συμμετοχή του Κράτους;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Πάντα και στην Εγνατία που είναι εγκατεστημένος ένας εργολάβος και σε ένα λιμάνι και σε ένα αεροδρόμιο, το Ελληνικό Κράτος πληρώνει, αλλά την πρόσληψη την κάνει αυτός που έχει συνάψει τη συμφωνία με το Δημόσιο, δηλαδή, ο ιδιώτης, η εργοληπτική επιχείρηση. Δεν τους προσλαμβάνει το Κράτος. Δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι αυτοί οι εργαζόμενοι. Έτσι γίνονται τα έργα.

Θα ήθελα εδώ να προσθέσω, κύριε συνάδελφε, ότι δεν πρέπει να υπάρχει ανησυχία. Το έργο θα προχωρήσει και αν εσάς σας ενδιαφέρει μία φορά, εμάς μας ενδιαφέρει εκατό φορές, διότι είχαμε την τύχη και την τιμή να υπογράψουμε αυτήν τη σύμβαση, ενώ άλλες δυνάμεις δεν ήθελαν να την υπογράψουν.

Επίσης, θέλω να αναφέρω εδώ, ότι έχει πολύ μεγάλη σημασία η χαρά των λόγων, είτε όταν είναι συμπολιτευτικοί είτε όταν είναι αντιπολιτευτικοί λόγοι. Μεγαλύτερη, όμως, είναι η χαρά των έργων και της δημιουργίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των Επικαίρων Ερωτήσεων Δευτέρου Κύκλου.

Παρακαλώ, λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων του κυρίου Υπουργού Περιβάλλοντος, να προταχθεί η τέταρτη Ερώτηση, που είναι η τελευταία, της κας Αλφιέρη.

Το Σώμα εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε.

Τέταρτη στην ημερήσια διάταξη είναι η με αριθμό 1010/7.4.97 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Στέλλας Αλφιέρη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τη σύσταση Ειδικού Σώματος Ελεγκτών προστασίας του περιβάλλοντος, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κατασκευή των μεγάλων έργων κ.λπ.

Η Ερώτηση έχει ως εξής:

"Το Υπουργείο Περιβάλλοντος συχνά κάνει αναφορά για τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και για τον έλεγχο της

ποιότητας της καθημερινής μας ζωής. Ζώντας, όμως, σ' αυτήν την πόλη δεχόμαστε καθημερινά τους ρύπους με άμεσες επιπτώσεις στην υγεία μας και την ποιότητα της ζωής μας. Έχετε εξαγγείλει με πομπώδη τρόπο με Ειδικό Σώμα Ελεγκτών για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά δεν το έχουμε δει ακόμα. Επιστημαίνουμε ότι οι περιβαλλοντικές μελέτες, που κατά κόρον επικαλείσθε, έχουν εκφυλιστεί και ειδικά σε ό,τι αφορά τα μεγάλα έργα.

Θεωρούμε ότι είναι εξαγγελίες χωρίς περιεχόμενο και

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός

1. Πόσοι έλεγχοι έχουν γίνει, που και τι απέδωσαν, επτά χρόνια μετά την Κοινή υπουργική απόφαση 69269/1990 για τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων;

2. Πού βρίσκεται η σύσταση του Ειδικού Σώματος Ελεγκτών για την προστασία περιβάλλοντος και της αντίστοιχης υπηρεσίας οπιοτείας;

3. Τι μέτρα θα πάρετε για τα μεγάλα έργα που κατασκευάζονται χωρίς μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενώ έχουμε σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον;"

Ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ. Κωνσταντίνος Λαλιώτης, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, η συνάδελφος κα Αλφιέρη, επειδή έχει επιδείξει και μέσα στη Βουλή και έξω από τη Βουλή μία ευαισθησία στα ζητήματα του περιβάλλοντος, πρέπει να ξέρι ότι κάθε φορά ειδικά σ' αυτά τα μεγάλα ζητήματα υπάρχει και λόγος και αντίλογος. Σ' αυτά τα οποία περιγράφει έχουμε να αντιπαραθέσουμε ένα θετικό απολογισμό από το 1994 μέχρι σήμερα.

Επειδή κάνει μία αιχμή για την Αττική, θα ήθελα να πω ότι έχουμε το ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης "ΑΤΤΙΚΗ SOS" που περιλαμβάνει έργα, παρεμβάσεις, δράσεις και μέτρα που υλοποιούνται μέρα με τη μέρα και έχουν θετική επίδραση και ως προς την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και ως προς την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής της Αττικής.

Επίσης, πρέπει να πληροφορήσω την κα Αλφιέρη -και αν θέλει να της τα στείλω -ότι έχουμε κάνει απολογισμό ως προς αυτό το πρόγραμμα και το 1994 και το 1995 και ετοιμάζουμε τώρα τον απολογισμό του 1996, όπου εκεί σε κάθε ενότητα αναφέρουμε τι είχαμε πει, τι έχει γίνει, τι πρόκειται να γίνει και τι γίνεται. Δεν μπορεί να υπάρχει δυσπιστία και ως προς αυτά που γίνονται. Και αποδεικνύουμε ότι έχει μειωθεί η ατμοσφαιρική ρύπανση, υπάρχει αποκλιμάκωση από την ένταση και την κλιμάκωση των ρύπων που είχε παρατηρηθεί τα προηγούμενα χρόνια. Αυτό γίνεται με τη συνέργεια όλων των έργων, όλων των παρεμβάσεων και των δράσεων, γιατί μ' αυτό το σχέδιο δράσης έχουμε ένα σκοπό, ένα στόχο. Να δώσουμε τη δυνατότητα στην Αττική, σε συνεργασία και με τα άλλα υπουργεία και με τους άλλους οργανισμούς, να αποκτήσει παραγωγική, κοινωνική συνοχή και περιβαλλοντική και πολιτισμική ταυτότητα. Δεν υπάρχει ένα μέτρο που να μην είναι σε συνδυασμό με κάποιο άλλο ή σε αλληλεπίδραση με κάποιο άλλο.

Λέτε τώρα για το Σώμα Ελεγκτών Περιβάλλοντος. Έχει συγκροτηθεί από το 1994 με νόμο που κάναμε και έχει να παρουσιάσει αρκετά σημαντικό έργο, γιατί είχε ως αποστολή την προστασία του περιβάλλοντος από τις καταστροφές δασικού πλούτου, τις καταπατήσεις δημοσίων εκτάσεων, τις παράνομες κατατμίσεις, τις αυθαίρετες κατασκευές, τις παράνομες παρεμβάσεις στα ρέματα, στον αιγιαλό και στη ζώνη παραλίας και σε κάθε άλλη παράνομη δραστηριότητα που μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο νερό, στον αέρα και στο έδαφος. Αυτό το Ειδικό Σώμα Ελεγκτών Περιβάλλοντος, που συγκροτήθηκε και έχει ως αιχμή την Αττική και κυρίως την Ανατολική Αττική, γιατί εκεί υπάρχουν μείζονα προβλήματα, το 1995 είχε θετική ανταπόκριση με ελέγχους, αυτοψίες και παρεμβάσεις σε τριακόσιες περιπτώσεις. Έκανε παρεμβάσεις με διακόσιες πενήντα ειδικές φωτογραφίες και το 1996 οι έλεγχοι με αυτοψίες και οι παρεμβάσεις ανήλθαν στις τετρακόσιες δέκα και οι φωτογραφίες, που αποτελούν το έναυσμα για όλες αυτές τις παρεμβάσεις, στις

οκτακόσιες σαράντα.

Επίσης, λέτε ότι για τα μεγάλα έργα δεν υπάρχουν μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Για όλα τα έργα, σύμφωνα με τις Κοινοτικές Οδηγίες και την εθνική νομοθεσία, είναι απαραίτητες οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Και σε κάθε έργο, πριν από την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, πρέπει να υπάρχει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για κάθε έργο έγκριση περιβαλλοντικών όρων, που ο έλεγχος τους ...

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού.)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Υπουργέ, σας υπενθυμίζω ότι βιαζόσαστε. Μην το ξεχάσετε! Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, αλλά η βιασύνη μου ήταν όχι για ένα λεπτό, αλλά για μία ώρα περίπου.

Τον έλεγχο αυτών των περιβαλλοντικών έργων τον έχουν και οι υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. σε κεντρικό επίπεδο και οι υπηρεσίες άλλων Υπουργείων αλλά και οι υπηρεσίες σε επίπεδο περιφέρειας και νομαρχίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κα Αλφιέρη έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, δεν αμφισβητούμε. Απλώς ζούμε την πολιτική αυτή. Πραγματικά είναι μια πολιτική που είτε το θέλουμε είτε όχι έχει ένα έλλειμμα όσον αφορά την προστασία περιβάλλοντος, όσον αφορά την προστασία της ζωής των κατοίκων του λεκανοπεδίου αλλά γενικότερα και των κατοίκων των άλλων μερών της χώρας μας.

Κύριε Υπουργέ, εγώ θα ήθελα να βάλω και έβαλα το θέμα για το Σώμα Ελεγκτών Περιβάλλοντος, γιατί πραγματικά το έχετε ανακοινώσει με ένα μεγαλόπρεπο τρόπο, θα έλεγα, αλλά πρακτικά και στην καθημερινή μας ζωή δεν έχουμε δει το αποτέλεσμα.

Εγώ θέλω να σας πω κάτι συγκεκριμένο, γιατί μου αρέσει να μιλάω συγκεκριμένα. Είμαι από τον Πειραιά και σεεις δίπλα από εμένα είσθε. Υπάρχει ένα καταπληκτικό αυθαίρετο εκεί στο Ειρήνης και Φιλίας, είχαν παρέμβει οι ελεγκτές, το αυθαίρετο παραμένει, λειτουργεί προς όφελος των ειδικών και δεν ξέρω τι.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα θέμα κατά πόσον λειτουργεί αυτό το Σώμα και τι αποτελέσματα έχει συγκεκριμένα στην καθημερινή μας ζωή. Το ένα είναι αυτό. Το δεύτερο είναι ότι μου απαντήσατε και θα ήθελα παρακαλώ να μου σταλούν όλοι αυτοί οι απολογισμοί για να έχουμε τη δυνατότητα να συζητήσουμε συγκεκριμένα. Το δεύτερο θέμα είναι πού και πότε έγιναν. Εάν πάλι πάρουμε τον Πειραιά -και το γνωρίζετε πολύ καλά γιατί ξέρω ότι τον περπατάτε- δεν έχουν γίνει οι οχλούσες χρήσεις για τη βιομηχανία. Ποιοι έλεγχοι έχουν γίνει και τι μέτρα έχουν παρθεί; Υπάρχουν πραγματικά περιβαλλοντικές μελέτες που λέει ο νόμος κ.λπ.. Όμως, ο έλεγχος αν αυτοί οι όροι τηρούνται, από ποιον και πώς γίνονται; Κύριε Υπουργέ, δεν έχουμε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Και μπορούμε να πάμε μαζί στον Πειραιά και ειδικά στη Β' περιοχή όπου είσθε, να δείτε ότι υπάρχει οχλούσα βιομηχανία και λειτουργεί εις βάρος της ποιότητας της ζωής των πολιτών. Δε λέμε να κλείσουν, λέμε, όμως, να παρθούν συγκεκριμένα μέτρα στην κατεύθυνση αυτή για να μπορεί να συμβιώσει άνετα και η βιομηχανία μέσα στον ιστό της πόλης και οι κάτοικοι.

Το δεύτερο -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε,- είναι το ζήτημα των μελετών στα μεγάλα έργα. Υπάρχει η προέγκριση της χωροθέτησης, κάτι που και στην Ολυμπιάδα δε γίνεται. Αυτό ποτέ δεν έχει γίνει από σας. Και το χρησιμοποιεί το Υπουργείο σαν ένα άλλοθι ή σαν ένα χαρτί χωρίς αντίκρισμα για να προχωρήσει στο έργο. Ενώ η μελέτη η περιβαλλοντική έχει σαν σκοπό να προστατεύσει το περιβάλλον και να βρει εναλλακτικές λύσεις, κάτι κύριε Υπουργέ, που στην πολιτική σας δεν φαίνεται. Και θα ήθελα πάνω σ'αυτό να μου απαντήσετε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπ. ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά τα μεγάλα έργα ή τα έργα περιφερειακής ή νομαρχιακής σημασίας, το λέω για μια ακόμα φορά, κάθε φορά συνοδεύονται και συνδέονται με μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ως προς την κατασκευή τους με συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.

Για το σχεδιασμό μιας περιοχής, όπως είναι η Αττική, υπάρχουν οι διαδοχικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές επιλογές για το αν θα γίνει αυτό το έργο ή το άλλο έργο. Και πολλά απ' αυτά τα έργα προβλέπονται από το γενικό ρυθμιστικό σχέδιο της Αττικής. Και κάθε φορά μπορεί αυτό το γενικό ρυθμιστικό σχέδιο να τροποποιηθεί, να διαφοροποιηθεί αναλόγως με την εξέλιξη και αναλόγως με την επιτακτική ανάγκη της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής. Εδώ μπορεί να έχουμε διαφορετικές απόψεις αν θα πρέπει η Σταυρού-Ελευσίνος ή δεν πρέπει να γίνει. Εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να γίνει και θα είναι προς όφελος των τριάντι εκατομμυρίων κατοίκων. Εσείς λέτε να μη γίνει. Εσείς για ορισμένα έργα έχετε δογματική αρνητική τοποθέτηση. Μη χρησιμοποιείτε ως πρόσχημα τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Διαφωνείτε με την Ολυμπιάδα εσείς προσωπικά, δεν ξέρω τι κάνει το κόμμα σας. Εμείς έχουμε άλλη άποψη. Να μας επιτρέψετε και μας να έχουμε τη δυνατότητα να εκφράσουμε το λόγο μας ή τον αντίλογό μας προς εσάς. Δεν έχετε πάντα δίκιο. Και εν πάση περιπτώσει δεν μπορείτε να μονοπωλείτε την ευαισθησία ως προς το περιβάλλον ή ως προς την οικολογία.

Εγώ ανέφερα τα στοιχεία που έχω για το Ειδικό Σώμα Ελεγκτών Περιβάλλοντος για την Ανατολική Αττική. Αυτά είναι τα στοιχεία. Τέτοια κλιμάκια θα γίνουν και για την υπόλοιπη Αττική αλλά και για άλλους νομούς.

Έχουμε αυτήν την πιλοτική δράση αυτού του ειδικού σώματος η οποία θα επεκταθεί και στους άλλους νομούς και στην περιοχή της Αττικής.

Εάν υπάρχει κάποια πρόταση ή κάποια καταγγελία, πάλι θα την εξετάσουμε με υπαλλήλους τους οποίους στέλνουμε. Άλλωστε στα πλαίσια της εφαρμογής του προγράμματος "Αττικής SOS", γίνονται συστηματικοί δειγματοληπτικοί έλεγχοι και στις κινητές μονάδες εκπομπής καυσαερίων, αλλά και στις σταθερές, όπως είναι οι βιομηχανίες, οι βιοτεχνίες, τα ξενοδοχεία, οι φούρνοι.

Αν έχετε κάτι συγκεκριμένο να μας το πείτε, να γίνει έλεγχος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Πρώτη στην ημερήσια διάταξη επίκαιρη ερώτηση είναι η υπ' αριθ. 1002/4.4.97 του Βουλευτού του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καμή προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να αναθεωρήσει την ύλη των βιβλίων του Γυμνασίου και του Λυκείου, που αναφέρονται στη Μικρασιατική Καταστροφή κ.λπ., η οποία διαγράφεται, λόγω απουσίας του ερωτώμενου κυρίου συναδέλφου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, εγώ, όμως, προσήλθα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αν θέλετε να την κρατήσουμε επ'ολίγον, μήπως έρθει μέχρι το τέλος της συζητήσεως ο κύριος συναδέλφος.

Ή να συζητήσουμε μια ερώτηση ακόμη και εφ' όσον έλθει να τη συζητήσουμε.

Δεύτερη στην ημερήσια διάταξη δευτέρου κύκλου επίκαιρη ερώτηση είναι υπ' αριθ. 999/3.4.97 του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Ορφανού, προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με την υποβολή του εντύπου Ε9, για την φορολογία των ακινήτων, την παράταση για τους Έλληνες εργαζόμενους σε χώρες του εξωτερικού κ.λπ.

Η Επίκαιρη Ερώτηση έχει ως εξής:

"Σύμφωνα με τις υφιστάμενες φορολογικές διατάξεις, οι Έλληνες πολίτες, που εργάζονται σε χώρες του εξωτερικού, υποχρεούνται να υποβάλουν τη δήλωσή τους (και το έντυπο

Ε9 συμπληρωμένο), μέχρι την 15.4.97.

Είναι ήδη γνωστό σε όλους μας, τα όσα σχόλια, δημοσιεύσεις, ερωτήσεις κλπ., που έχουν γίνει, σχετικά με τη συμπλήρωση του εντύπου Ε9, (την υποβολή του οποίου δε δεχθήκατε να μεταθέσετε, έστω και επ'ολίγον), όσον και οι δυσκολίες (ελλείψει στοιχείων, συμβολαίων κ.λπ.), που καθιστούσαν - ακόμη και για φοροτεχνικούς- αβέβαιη, την ορθή συμπλήρωσή του.

Είναι, ακόμη σαφές, ότι οι εργαζόμενοι σε χώρες του εξωτερικού, κάθε άλλο παρά έχουν την ευχέρεια των συμπολιτών μας, που κατοικούν και εργάζονται εντός της Χώρας μας, για την κατά το δυνατόν, άμεση συλλογή των αναγκαίων για τη συμπλήρωση του περὶ ου ο λόγος εντύπου στοιχείων.

Επειδή λοιπόν, το Κράτος πρέπει να εμπνεύσει το αίσθημα δικαίου, αξιολογώντας τις πραγματικές ιδιαιτερότητες, που αντιμετωπίζουν οι συμπολίτες μας που εργάζονται στο εξωτερικό.

Επειδή η αυστηρή προσήλωση στο γράμμα του νόμου δίνει το αίσθημα "δαμόκλειας σπάθης" γι'αυτούς τους συμπολίτες μας,

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή:

Εάν προτίθεται, (ειδικά για φέτος, πρώτη χρονιά υποχρεωτικής υποβολής του εντύπου Ε9), να προχωρήσει σε ευνοϊκή ρύθμιση για τους Έλληνες εργαζόμενους σε χώρες του εξωτερικού, χορηγώντας παράταση (ειδικά και μόνον για τη συμπλήρωση του εντύπου Ε9), μέχρι το Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους".

Ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Δρυς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπ. Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, υποβάλλεται μέχρι τις 15 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, η αντίστοιχη φορολογική δήλωση, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του φορολογουμένου, περιλαμβάνεται και εισόδημα που αποκτήθηκε στο εξωτερικό.

Περαιτέρω, με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται, ότι μαζί με την ετήσια δήλωσή του, ο υπόχρεος υποβάλλει δήλωση με τα στοιχεία των ακινήτων που του ανήκουν, κατά πλήρες δικαίωμα ιδιοκτησίας ή κατ'επικαρπία ή ψιλή κυριότητα ή εφ' όσον έχει δικαίωμα χρήσης ή οίκησης σε αυτά.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές καθορίζεται, αφ' ενός περιοριστική προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φόρου εισοδήματος από φυσικά πρόσωπα, που έχουν αποκτήσει εισόδημα στο εξωτερικό και αφ' ετέρου συντρέχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων, το λεγόμενο υπόδειγμα Ε9, μαζί με τη δήλωση φόρου εισοδήματος, από φυσικά πρόσωπα, τα οποία υποχρεούνται στην υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Με βάση τα ανωτέρω και αναφορικά με τα επιμέρους ερωτήματα, που διατυπώνονται στην ερώτηση του κυρίου συναδέλφου προκύπτει, ότι σε εφαρμογή των γενικών διατάξεων της φορολογίας εισοδήματος δεν παρέχεται η δυνατότητα υποβολής του εντύπου Ε9, σε χρονική προθεσμία διαφορετική από εκείνη που προβλέπεται για την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος, για υπόχρεα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα στο εξωτερικό.

Συνεπώς κύριε συνάδελφε λυπάμαι, αλλά δεν παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης παράτασης της πιο πάνω δήλωσης στοιχείων ακινήτων, μέχρι το Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους, όπως προτείνετε στην ερώτησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Ορφανός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι δεν έγινε κατανοητό στον κύριο Υφυπουργό για ποιο θέμα μιλάμε. Δεν ήρθαμε εδώ να διαβάσουμε τι λέει ο νόμος. Εδώ ήρθαμε να δούμε εάν η Κυβέρνηση καταλαβαίνει τα προβλήματα τα οποία δημιουργεί και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό στους Έλληνες οι οποίοι εργάζονται εκεί.

Είναι φανερό ότι η ρύθμιση την οποία αναφέρω, μιλάει για τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας. Αυτό είναι στο χέρι της Κυβέρνησης. Και φαντάζομαι ότι κανείς δε θα είχε

αντίρρηση να βοηθήσουμε αυτούς οι οποίοι μόνιμα βοηθάνε την Ελλάδα, αυτούς οι οποίοι μόνιμα στέλνουν το υστέρημα τους εδώ, στο εσωτερικό, μόνο και μόνο γιατί αισθάνονται ότι είναι Έλληνες, ότι έχουν ένα καθήκον και μία υποχρέωση απέναντι στη χώρα. Φαίνεται, όμως, ότι η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. αυτούς τους ανθρώπους τους θεωρεί ότι είναι τελευταίας διαλογής και δεν τους δίνει τη δυνατότητα να συμπληρώσουν αυτό το έντυπο. Δε θα το συμπληρώσει σχεδόν κανένας, διότι είναι πρακτικά αδύνατο να έρθουν στη μέση της χρονιάς, κατά την οποία εργάζονται και να πάρουν μία άδεια δέκα πέντε ημερών. Εδώ εμείς που είμαστε μηχανικοί και ξέρουμε τα στοιχεία, δεν μπορούμε να βρούμε τους προσανατολισμούς, δεν μπορούμε να βρούμε πόσο κοστίζει σε κάθε σημείο και θα έρθει τώρα κάποιος από το εξωτερικό να ετοιμάσει αυτό το έντυπο για να το καταθέσει στις 15 Απριλίου;

Νομίζω ότι εάν η Κυβέρνηση έχει κατά νου να δείξει το πόσο άτακτη είναι προς τον απόδημο ελληνισμό, διάλεξε λάθος κατεύθυνση. Πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι στη δευτερολογία σας θα διορθώσετε και θα δείξετε ότι η Ελλάδα ξέρει να αγαλιάζει τα παιδιά της και όχι να αισθάνεται απόμακρη και ξένη από τα προβλήματά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός Οικονομικών έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπ. Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος συνάδελφος υπέβαλε ερώτηση, με την οποία ζητούσε από τον Υπουργό Οικονομικών να απαντήσει, κατά πόσον είναι διατεθειμένη η Κυβέρνηση να παρατείνει μέχρι το Σεπτέμβριο του 1997 την υποχρέωση των Ελλήνων πολιτών που εργάζονται στο εξωτερικό για την υποβολή του εντύπου Ε9.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: Για την πρώτη χρήση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπ. Οικονομικών): Μέχρι το Σεπτέμβριο του 1997, κύριε συνάδελφε.

Λυπάμαι για τις άκαμπτες χρονικά διατάξεις του φορολογικού συστήματος. Σας επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι οι διατάξεις είναι σαφέστερες και σεις οφείλετε να κρίνετε την Κυβέρνηση, αν τηρεί τις προβλεπόμενες από τον νόμο χρονικές διαδικασίες.

Σας διαβεβαίωσα ότι ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η επεξεργασία των εντύπων Ε1 και Ε9 δε δίνει τη δυνατότητα να υποβάλλονται τα έντυπα αυτά ξεχωριστά.

Έχετε μάλιστα, κύριε συνάδελφε, μία περίεργη αντίληψη, περί της ισότητας των υποχρεώσεων των Ελλήνων πολιτών είτε αυτοί εργάζονται στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό.

Να κάνουμε, βεβαίως ότι είναι δυνατό για τους εργαζόμενους στο εξωτερικό, αλλά μέσα στα πλαίσια τα οποία ορίζει ο νόμος, όχι όμως θέτοντας σε δυσμενέστερη θέση τους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι εργάζονται στην Ελλάδα.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, όχι διάλογος. Μην καταχωρείται καμία παρέμβαση στα Πρακτικά. Είναι εκτός διαδικασίας, εκτός κοινοβουλευτικής πρακτικής.

Η τρίτη στην ημερήσια διάταξη με αριθμό 1015/7.4.97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Νικολάου Γκατζή προς τους Υπουργούς Πολιτισμού και Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την κατασκευή ξενοδοχειακού συγκροτήματος στον Οικισμό Καμίνι στην Ύδρα, τη λήψη μέτρων περιφρούρησης του ιστορικού και μνημειακού χαρακτήρα της Ύδρας κ.λπ., έχει ως εξής:

"Έχει γίνει γνωστό ότι η πολυεθνική εταιρεία "Virgin Atlantic" θέλει να κτίσει ξενοδοχειακό συγκρότημα στον Οικισμό Καμίνι στην Ύδρα, προκαλώντας αλλοιώσεις και καταστροφές στο φυσικό περιβάλλον και το μνημειακό χαρακτήρα του νησιού. Είναι γνωστό στα Υπουργεία ότι μία τέτοια εξέλιξη θα "ανοίξει την όρεξη" και σε μία σειρά άλλους επιχειρηματίες, για ανάλογες δραστηριότητες στο ιστορικό αυτό νησί με σοβαρές συνέπειες για την περιοχή. Επίσης, είναι γνωστό ότι η Ύδρα είναι κηρυγμένη σαν ιστορικός τόπος και τόπος

φυσικού κάλλους και προστατεύεται ή πρέπει να προστατεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Ερωτώνται, οι κύριοι Υπουργοί:

Σκοπεύουν να δώσουν άδεια τόσο στη συγκεκριμένη εταιρεία ή σε οποιαδήποτε άλλη, να κτίσει ξενοδοχειακό συγκρότημα ανοίγοντας το δρόμο για την καταστροφή του νησιού;

Τι μέτρα σκοπεύουν να πάρουν, για να περιφρουρήσουν τον ιστορικό, μνημειακό και περιβαλλοντικό χαρακτήρα της Ύδρας και της ευρύτερης περιοχής;"

Ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπ. Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, το νησί της Ύδρας προστατεύεται επί τη βάση όλων των δυνατών διατάξεων της αρχαιολογικής νομοθεσίας. Το νησί προστατεύεται συνολικά, αλλά και οι κρίσιμοι οικισμοί ειδικότερα, ως τόπος ιδιαίτερας ιστορικής σημασίας. Προστατεύονται οι κρίσιμες περιοχές ως αρχαιολογικοί χώροι και έχουν διαμορφωθεί φυσικά, όλα εκείνα τα μέτρα, τα οποία είναι αναγκαία για την προστασία της Ύδρας, η οποία τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού, μέσω της αρμόδιας Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Η Ύδρα είναι κηρυγμένη επίσης και ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Όμως, όπως έχει κρίνει η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, όταν συντρέχουν κηρύξεις προστασίας και παρεμβάλλεται προστασία επί τη βάση της αρχαιολογικής νομοθεσίας, αυτή προτάσσεται. Άρα, το σύνολο της σχετικής, ως το πούμε έτσι, αρμοδιότητας και της ευθύνης για την προστασία, συγκεντρώνεται στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Έχει υποβληθεί εδώ και πάρα πολλούς μήνες, ίσως χρόνια πλέον μία αίτηση της εταιρείας που αναφέρεται στην επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου, για την ανέγερση μιας μικρής ξενοδοχειακής μονάδας πενήντα κλινών και εκατό δωματίων σε έκταση εκτός σχεδίου πόλεως, εκτός των ορίων του οικισμού της Ύδρας.

Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο έχει επιληφθεί εδώ και ένα χρόνο ίσως και περισσότερο. Με αφορμή την υπόθεση αυτή έγινε συνολική επανεξέταση των κριτηρίων δόμησης εντός και εκτός του οικισμού της Ύδρας. Κάποια στιγμή όμως ο ενδιαφερόμενος, δηλαδή ο διοικούμενος, όπως επιβάλλει και το κράτος δικαίου, πρέπει να λάβει μία απάντηση. Γι'αυτό εισήχθη η υπόθεση στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, ώριμη από κάθε άποψη.

Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο διατύπωσε τη γνωμοδότησή του, η οποία όμως δεν έχει περιέλθει ακόμη σε μένα, ώστε να λάβω την τελική απόφαση.

Η γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, όπως έχει διατυπωθεί, εγκρίνει αισθητικά τη μελέτη, αλλά όχι τη χωροθέτηση και αντιπροτείνει την αναζήτηση μελετητικών λύσεων που να αξιοποιούν ακίνητο εντός των ορίων του οικισμού που βρίσκεται στην ιδιοκτησία της ίδιας εταιρείας. Αυτό όμως είναι μία υπόδειξη, επί της οποίας δεν υπάρχει ακόμη -και ούτε μπορεί να υπάρξει σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα- αντίδραση των ενδιαφερομένων.

Τα δε μέτρα που εφαρμόζει το Υπουργείο Πολιτισμού είναι τα αυστηρότερα δυνατά, για μία περιοχή η οποία προστατεύεται θα έλεγα κατά τρόπο, ο οποίος είναι σαφής, για μία περιοχή η οποία έχει πολύ συγκεκριμένα κοινωνικά χαρακτηριστικά. Γι'αυτό με εκπλήσσει το ενδιαφέρον ενός συναδέλφου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος που ασκεί Κοινοβουλευτικό Έλεγχο για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Και το λέω αυτό γιατί μεταξύ των στοιχείων που στάθμισε το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και θα σταθμίσω και εγώ εν τέλει, είναι βεβαίως και η στάση των κατοίκων, όπως αυτοί εκπροσωπούνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή η υπόθεση εκκρεμεί και η διοικητική διαδικασία δεν έχει ολοκληρωθεί, δε θέλω να πω τίποτε παρά μόνο ένα: Το Υπουργείο Πολιτισμού και ως διοικητική υπηρεσία και ως συλλογικό όργανο της διοίκησης, δηλαδή ως ΚΑΣ και φυσικά, ως πολιτική ηγεσία, εκδηλώνει

άκρα ευαισθησία και ετοιμότητα για την προστασία τόπων, όπως είναι η Ύδρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, την ερώτησή μας την επαναφέρουμε για δεύτερη φορά. Δε θα πρέπει να παραξενεύει τον κύριο Υπουργό η ευαισθησία μας γι'αυτό το θέμα, γιατί είναι γεγονός ότι λίγοι τόποι αρίστου κάλλους, αρχαιολογικής και ιστορικής αξίας έχουν παραμείνει στον τόπο μας άθικτοι, χωρίς ουσιαστικά να προσβληθούν από το κυνήγι ουσιαστικά, του πλούτου και του κέρδους που οι πολυεθνικές εφαρμόζουν στη Χώρα μας.

Κύριε Υπουργέ, μας ανησύχησαν ορισμένα δημοσιεύματα του Τύπου που έλεγαν ότι τελικά την αίτηση αυτή θα την εγκρίνει ή θα την απορρίψει το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Είναι ένα θέμα που πραγματικά δεν ανησύχησε μόνο εμάς, ανησύχησε ουσιαστικά όλους όσους έχουν αυτήν την ευαισθησία απέναντι σ'αυτά τα θέματα που προηγουμένως αναφέραμε και που αναφέρατε και εσείς.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ).

Αλλά και πάλι όμως, δημοσιεύει ο Τύπος -γιατί και σήμερα δεν είστε σε θέση να μας πείτε ακριβώς ποια είναι η απόφαση του ΚΑΣ, τουλάχιστον απ' ότι είπατε στις λεπτομέρειές της ή έστω και στην ουσία της, εμείς στην ουσία θα θέλαμε- ότι δίνεται η δυνατότητα στην εταιρεία τα δεκατέσσερα στρέμματα, που είναι εντός οικισμού, να χρησιμοποιηθούν ανάλογα φυσικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις που θέτει η συγκεκριμένη νομοθεσία.

Μας φοβίζει, κύριε Υπουργέ, μήπως ανοίξει η όρεξη -αν γίνει εκεί τέτοια ξενοδοχειακή μονάδα- σε άλλες πολυεθνικές και το νησί αυτό χάσει πια αυτήν την ομορφιά και την ιστορική φυσιογνωμία που έχει και μετατραπεί από Ύδρα σε Μύκονο. Γι' αυτό ζητάμε μία δέσμευση τελικά ότι θα αποτραπούν όλα αυτά τα οποία σήμερα και εμάς πιστεύω αγωνιούν, αλλά και πολλούς και πιστεύω και εσάς, διότι έχετε αναπτυσσόμενες τέτοιες ευαισθησίες. Να προστατέψουμε αυτό το νησί από όλη αυτήν την καταστροφή που θέλουν ντε και καλά πόντο τον πόντο ή μέτρο το μέτρο, είτε ιστορικό μνημείο είτε αρίστου κάλλους, να το χρησιμοποιήσουν για τα οικονομικά τους συμφέροντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπ. Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ αυτονόητο πως πρέπει το Κράτος να λειτουργήσει σεβόμενο την αρχή της νομιμότητας. Σας είπα και προηγουμένως, ότι έχει διατυπωθεί η γνωμοδότηση, που είναι απλή γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου. Δεν έχουν καθαρογραφεί τα Πρακτικά πολύωρων συνεδριάσεων, κατά τη διάρκεια των οποίων έγινε ακρόαση όλων των ενδιαφερομένων, από το Δήμαρχο του νησιού μέχρι τους περιόικους, οι οποίοι θίγονται στην ιδιοκτησία τους ή στην απόλαυση του δικού τους περιβάλλοντος, μέχρι και ακρόαση δημοσιογράφων που συντάσσουν δημοσιεύματα για το θέμα αυτό. Μόλις μου υποβληθεί ο φάκελος θα τον μελετήσω και με βάση τα κριτήρια που επιβάλλει το Σύνταγμα της Χώρας και η πολιτική ευαισθησία ως προς την προστασία της Ύδρας, θα εκδώσω την τελική πράξη που είναι υπουργική απόφαση.

Σας είπα δε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού έχει επιδείξει ιστορικά στη διαδρομή των τελευταίων ετών, πολύ μεγάλη ευαισθησία σε σχέση με την Ύδρα. Την ίδια ευαισθησία έδειξε και τώρα ως υπηρεσία και ως συλλογικό όργανο.

Με παρεξενεύει, όμως, παρ' όλα αυτά και επιμένω, το γεγονός ότι εκδηλώνετε ενδιαφέρον για ένα τόπο όπως είναι η Ύδρα, που βεβαίως είναι ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και σπουδαίας ιστορικής σημασίας, αλλά είναι και πεδίο μιας αντιπαράθεσης κοινωνικού χαρακτήρα μεταξύ των κατοίκων του νησιού, όπως εκφράζονται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και των παρεπιδημούντων, οι οποίοι ανήκουν σε συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες και ομάδες και πραγματοποιούν τις διακοπές τους

υπό πολύ συγκεκριμένες συνθήκες. Το λέω αυτό γιατί πρέπει να συνεκτιμούμε πολλά πράγματα.

Νομίζω ότι ως τώρα το Υπουργείο Πολιτισμού έχει αποδείξει ότι διαφυλάσσει με τις ευαισθησίες και με τις υπηρεσίες του τον πολιτιστικό πλούτο αυτής της Χώρας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Αυτό δε σημαίνει ότι είμαστε με τη μία ή με την άλλη πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι,

η πρώτη της ημερήσιας διάταξης επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου με αριθμό κατάθεσης 1002/4.4.97 του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καψή προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να αναθεωρήσει την ύλη των βιβλίων του Γυμνασίου και Λυκείου που αναφέρονται στη Μικρασιατική Καταστροφή κ.λπ. διαγράφεται λόγω απουσίας του συναδέλφου που την υπέβαλε.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του νομοσχεδίου του Υπουργείου Ανάπτυξης "Ασφαλιστική σύμβαση, τροποποιήσεις της νομοθεσίας για την ιδιωτική ασφάλιση και άλλες διατάξεις".

'Όπως βλέπω εδώ, αποτελείται από δύο μέρη το νομοσχέδιο αυτό. Το πρώτο μέρος έχει τρία τμήματα και ένα άρθρο για τις τελικές διατάξεις. Επίσης, το πρώτο τμήμα του πρώτου μέρους έχει και κάποιες τροποποιήσεις από τη Διαρκή Επιτροπή. Το δεύτερο και το τρίτο μέρος πέρασε αυτολεξεί από τη Διαρκή Επιτροπή.

Θα πρότεινα το πρώτο μέρος, που προφανώς έχει θέματα προς συζήτηση, να συζητηθεί χωριστά.

Το δεύτερο και τρίτο μέρος και το άρθρο με τις τελικές διατάξεις να αποτελέσει μια δεύτερη ενότητα σήμερα. Να αφήσουμε για την Τρίτη το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου, που είναι μεν, λίγα άρθρα, αλλά βλέπω ότι απασχόλησε πολύ τη Διαρκή Επιτροπή. Είναι τροπολογίες που προσετέθησαν και προσθήκες που έγιναν εκεί. Συμφωνείτε;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Επομένως, θα αποτελέσει μια ενότητα το πρώτο τμήμα, μια ενότητα το δεύτερο και τρίτο τμήμα και το άρθρο για τις τελικές διατάξεις.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Βλαχόπουλος έχει το λόγο.

Να δώσουμε περισσότερο χρόνο στους Εισηγητές, αν συμφωνείτε.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η χθεσινή συζήτηση έδειξε ότι υπάρχει μια αποδοχή αυτού του νομοσχεδίου και θα έλεγα ότι δικαιώνεται το τέλος της ομιλίας μου, με το οποίο καλούσα τους συναδέλφους όλων των Πτερύγων να υπερωφεύσουν το νομοσχέδιο. Και αυτό φυσικά δεν είναι χωρίς αιτία, γιατί πράγματι σ' αυτό το νομοσχέδιο υπάρχουν ρυθμίσεις οι οποίες στοχεύουν και κατατείνουν στην προστασία του πολίτη και θα αναφέρω μερικές.

Στο πρώτο κομμάτι που συζητάμε σήμερα, καθιερώνεται ενιαίος και μοναδικός ορισμός των εννοιών που περιέχει η ασφαλιστική σύμβαση και έτσι διευκολύνονται οι συναλλαγές και η κρατική εποπτεία επί των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Το μέρος αυτό προβλέπει δυνατότητα σύναψης προσωρινής ασφαλιστικής κάλυψης, όταν ο ασφαλιστής δεν έχει ενημερωθεί επί όλων των στοιχείων κινδύνου. Ορίζεται επίσης ότι η ασφαλιστική σύμβαση αποδεικνύεται με έγγραφο. Δίνεται προθεσμία δεκαεπτά ημερών στο λήπτη της ασφάλισης που δεν του παραδόθηκαν οι ασφαλιστικοί όροι και επίσης του δίνεται η δυνατότητα να αντιλέγει και γραπτά.

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την περιγραφή του κινδύνου, τα δικαιώματα του ασφαλιστή και αναφέρονται οι συνέπειες της παράβασης της υποχρέωσης του λήπτη.

Ρυθμίζεται το ζήτημα της επίτασης του κινδύνου και καθορίζονται οι επιπτώσεις επίτασης του κινδύνου.

Παραχωρείται η δυνατότητα σε περίπτωση μείωσης του κινδύνου να ζητήσει ο λήπτης μείωση του ασφαλιστρού. Αυτό δεν ισχύει φυσικά για τις ασφάλειες ζωής.

Ορίζεται χρόνος πέντε ημερών για ειδοποίηση από την πραγματοποίηση του κινδύνου. Διευκρινίζονται επίσης οι περιπτώσεις για το θέμα δόλου και βαριάς αμέλειας.

Ρυθμίζεται το ζήτημα διάρκειας και λύσης της ασφαλιστικής σύμβασης, καθώς και η καταγγελία της σύμβασης.

Προβλέπεται επίσης τριετία στις ασφαλίσσεις ζημιών και πενταετία στις ασφαλίσσεις προσώπων για την παραγραφή αξιώσεων. Αυτή ήταν μια τροποποίηση που έγινε στη διάρκεια της συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή από τον κύριο Υφυπουργό.

Η ασφάλιση των ζημιών δε λήγει αν το λήπτη της ασφάλισης ή τον ασφαλισμένο διαδεχθεί άλλος στην ασφαλιστική σχέση. Δεν παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη στο μέτρο που η πραγματοποίηση του κινδύνου προέρχεται από πολεμικά

γεγονότα ή ενέργειες -εμφύλιο πόλεμο, στάση ή λαϊκές ταραχές- και αυτό έγινε πράγματι αποδεκτό στη διαδικασία της συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Ρυθμίζονται θέματα, που αφορούν περισσότερες ασφαλιστικές συμβάσεις. Υπολογίζεται το ασφάλισμα με ένα νέο τρόπο. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση υπασφάλισης, η ευθύνη του ασφαλιστή περιορίζεται στην αποκατάσταση ανάλογου μέρους της ζημιάς, ενώ σε περίπτωση υπερασφάλισης, ο ασφαλιστής δεν ευθύνεται για το υπερβάλλον.

Η ασφάλιση πυρκαϊάς περιλαμβάνει ζημιές, που προκαλούνται από κινδύνους πυρκαϊάς και κεραυνούς όπως και οι εκρήξεις και άλλα παρεμφερή.

Προβλέπονται ρυθμίσεις για την ασφάλιση μεταφοράς πραγμάτων. Ακόμα η ασφάλιση της εσοδείας σημαίνει ότι κοστολογείται με την αξία που θα είχε η σοδεία κατά την ωρίμανση και όχι κατά τη στιγμή που συμβαίνει το ασφαλιστικό γεγονός.

Το ασφάλισμα, σε περίπτωση περιβαλλοντικών ζημιών, καταβάλλεται μόνο έναντι των πράγματι καταβληθέντων εξόδων και μόνο αν η ζημιά προέκυψε από αιφνίδιο και μη αναμενόμενο συμβάν.

Ρυθμίζονται επίσης θέματα ασφάλισης προσώπων, ασφάλιση ζωής του ίδιου ή τρίτου, δήλωση στοιχείων ασφαλισμένου, εξαγορά σε περίπτωση αυτοκτονίας ή θανάτωσης, ασφάλιση ατυχημάτων και ασθενειών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Καθιερώνεται επίσης ο μη αναγκαστικός χαρακτήρας των διατάξεων, με την έννοια ότι ο ασφαλιστής έχει τη δυνατότητα να χορηγεί περισσότερα δικαιώματα στον ασφαλισμένο και όχι να τα περιορίζει.

'Όμως, κύριε Πρόεδρε, και χθες διατύπωσα την άποψη και την ευχή ότι μπορεί και στη διαδικασία της συζήτησης στην Ολομέλεια να γίνουν περαιτέρω βελτιώσεις και προσθήκες προς την κατεύθυνση και της προστασίας του πολίτη αλλά και του εύλογου συμφέροντος, θα έλεγα, των ασφαλιστικών εταιρειών και της ενίσχυσης της ασφαλιστικής οικονομίας.

Θα είχα να προτείνω, κύριε Υφυπουργέ, μερικές τροποποιήσεις που μπορούν να γίνουν στα διάφορα άρθρα.

Στο άρθρο 2 παράγραφος 5 μετά το στίχο 7, μετά τη λέξη παρέκκλιση, μπορεί να προστεθεί "και για το δικαίωμα εναντίωσης". Μετά το στίχο 12 και μετά τη λέξη "λήπτης", να προστεθεί "και να του χορηγήσει το ως άνω έντυπο υπόδειγμα".

Στο άρθρο 3 η παράγραφος 5 προτείνω να αναδιατυπωθεί ή να διαφοροποιηθεί -μπορεί να εξετάσει ο κύριος Υπουργός όλη τη διάταξη- ως εξής: "Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και επιπλέον αν η ασφαλιστική περίπτωση επήλθε εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου αυτού, ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρέωσής του προς καταβολή του ασφαλισματος στο μέτρο που το στοιχείο ή το περιστατικό που δε δηλώθηκε, συνετέλεσε στην πραγματοποίηση του κινδύνου ή στην έκταση της ζημιάς".

Θα ήθελα να δικαιολογήσω την πρότασή μου λέγοντας το εξής: Αν εγώ π.χ. έχω μία άδεια ενός φορτηγού αυτοκινήτου και κυκλοφορώ και μεταφέρω καύσιμα, γίνεται ένα ατύχημα αλλά οι επιπτώσεις του ατυχήματος δεν οφείλονται στο ότι εγώ δεν είχα δηλώσει ότι μεταφέρω καύσιμα - μπορεί να είναι κάποιες άλλες ζημιές που δεν έχουν καμία σχέση με τη μεταφορά των καυσίμων- γιατί ακριβώς να μην υποχρεούται ο ασφαλιστής να πληρώσει το ασφάλισμα;

Στο άρθρο 7 παράγραφος 5 μετά το εδάφιο 1 προτείνω την εισαγωγή εδαφίου ως εξής: "Στην ασφάλεια ζημιών πάντως αν η επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης οφείλεται σε βαριά αμέλεια των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου, δεν αποκλείεται να επιδικαστεί στο δικαιούχο εύλογο μέρος του ασφαλισματος".

Για να δικαιολογήσω την πρότασή μου θα έλεγα πως οπωσδήποτε η βαριά αμέλεια θα κριθεί από το δικαστήριο.

Αλλά νομίζω ότι είναι τόσο ασαφή τα όρια μιας απόφασης υπέρ του να κριθεί ή να μην κριθεί που θα πρέπει να δίνουμε το δικαίωμα και να μην το απαγορεύουμε με νόμο -που είναι να εκδικαστεί στο δικαιούχο ένα μέρος του ασφαλισματος. Δηλαδή να αφήνουμε τη διακριτική ευχέρεια στο δικαστήριο να αποφασίζει και να μην το απαγορεύουμε εκ των προτέρων. Μπορεί λόγω βαριάς αμέλειας να είναι δυνατόν να επιδικαστεί ένα μέρος. Αν κάποιος έχει πάθει ζημιά πενήντα εκατομμυρίων και του επιδικαστεί μία αποζημίωση δέκα εκατομμυρίων, για λόγους κοινωνικούς, γιατί να αφαιρούμε αυτό το δικαίωμα;

Επίσης, στο άρθρο 7 παρ. 5, στο τελευταίο εδάφιο λέει "Σε περίπτωση δόλου ο ασφαλιστής δικαιούται το ασφαλιστρο μέχρι τέλους της ασφαλιστικής περιόδου". Εγώ προτείνω να γίνει το αντίστοιχο που υπάρχει για τη βαριά αμέλεια ότι ο ασφαλιστής δικαιούται τα δεδουλευμένα ασφαλιστρα. Γιατί να τιμωρήσουμε επιπλέον κάποιον αφού του καταγγέλλουμε τη σύμβαση, αφού δε θα πάρει αποζημίωση; Γιατί να τον υποχρεώνουμε να πληρώνει ασφαλιστρο και μετά το τέλος δηλαδή αν η περίπτωση η ασφαλιστική συμβεί τον Ιανουάριο τον υποχρεώνουμε να πληρώνει το ασφαλιστρο μέχρι τέλος του έτους τη στιγμή που από εκεί και πέρα δε θα έχει κανένα δικαίωμα για ασφαλιστική περίπτωση;

Στο άρθρο 7 παράγραφος 7 ο τελευταίος στίχος να γίνει "κατ' εύλογον κρίση δε δικαιολογείται η αμφισβήτηση". Εκεί που λέει "εφόσον δεν υπάρχει αμφισβήτηση" να διατυπωθεί ως εξής: "Για το οποίο κατ' εύλογον κρίση δε δικαιολογείται αμφισβήτηση". Είναι κάπως διαφορετική η έννοια, διότι δεν υπάρχει αμφισβήτηση από τον ασφαλιστή. Πώς δεν υπάρχει; Ποιος θα το κρίνει; Το "κατ' εύλογον κρίση" είναι κάτι διαφορετικό, είναι πιο αντικειμενικό.

Στο άρθρο 8 παράγραφος 2 εγώ προτείνω να απαλειφθεί το τελευταίο εδάφιο το οποίο λέει το εξής: "Μπορεί να συμφωνηθεί ειδικά η παραίτηση καταγγελίας για χρονικό διάστημα μέχρι δύο χρόνων". Εφόσον προβλέπονται δύο, τρεις, πέντε μήνες γιατί να δίνουμε το δικαίωμα στον ασφαλιστή να συμφωνεί, πολλές φορές εκβιάζοντας ή παραπλανώντας τον ασφαλισμένο, να του λέει: "Αν παραταθεί, το δικαίωμά σου να παραιτηθείς, κατά δύο χρόνια" τότε μπορεί το ασφαλιστρο να είναι μικρότερο κ.λπ. Να μη δίνουμε αυτό το δικαίωμα. Να αφαιρεθεί το εδάφιο που λέει "Μπορεί να συμφωνηθεί ειδικά η παραίτηση καταγγελίας για χρονικό διάστημα μέχρι δύο χρόνων".

Στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στον τέταρτο στίχο εκεί που λέει "εντός δεκατεσσάρων ημερών από τη σύναψή της" προτείνω να γίνει "εντός δεκατεσσάρων ημερών από την παράδοση του ασφαλιστηρίου".

Και αυτό διότι η σύναψη μπορεί να γίνει σήμερα, το ασφαλιστήριο να παραδοθεί δεκατέσσερις μέρες μετά και ήδη να έχει λήξει η προθεσμία μέσα στην οποία είχε δικαίωμα ο ασφαλισμένος να προσφύγει, να εναντιωθεί κ.ο.κ. Επομένως, προτείνω να γίνει από την παράδοση του ασφαλιστηρίου.

Στο άρθρο 19 παρ. 3 "ασφαλιστική κάλυψη δεν παρέχεται όταν η πυρκαϊά οφείλεται σε δόλο". Να φύγει η βαριά αμέλεια.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪ ΔΗΣ (Υφυπ.Ανάπτυξης): Κύριε συνάδελφε, μέχρι το άρθρο 10 συζητάμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Βλαχόπουλε, έχουμε αποφασίσει από το πρώτο μέρος να συζητήσουμε το πρώτο τμήμα, δηλαδή τα άρθρα 1 έως 10 ως μία ενότητα. Επίσης από το πρώτο μέρος συζητάμε τα υπόλοιπα τρία τμήματα, που σημαίνει τα άρθρα 11 έως 34 ως δεύτερη ενότητα. Εσείς τελειώσατε την πρώτη ενότητα. Έχετε ήδη τοποθετηθεί.

Ο κ.Αλογοσκούφης, Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 1 ορίζεται η έννοια της ασφαλιστικής σύμβασης. Στο άρθρο 2 καθορίζονται ορισμένες λεπτομέρειες για το ασφαλιστήριο. Στο άρθρο 3 γίνεται η περιγραφή του κινδύνου. Στο άρθρο 4 το τι συνιστά επίταση του κινδύνου. Στο άρθρο 5 τι συνιστά μείωση και έλλειψη κινδύνου και κατά πόσο ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να ζητήσει μείωση του ασφαλιστρο. Στο άρθρο 6

καθορίζονται τα περί καταβολής του ασφαλιστρο. Στο άρθρο 7 είναι οι λεπτομέρειες για την καταβολή του ασφαλισματος. Στο άρθρο 8 καθορίζεται η διάρκεια και η λύση της σύμβασης και κατά πόσο μπορεί να υπάρξει σιωπηρή παράταση. Στο άρθρο 9 λεπτομέρειες, για ασφάλιση για λογαριασμό και στο άρθρο 10 η παραγραφή.

Συμφωνώ με ορισμένες από τις παρατηρήσεις του Εισηγητή της Πλειοψηφίας. Σε άλλες όμως διαφωνώ. Θα αρχίσω με το άρθρο 7. Η πρόταση που έγινε από τον κ. Βλαχόπουλο σε περίπτωση δόλου ο ασφαλιστής δε δικαιούται του ασφαλιστρο μέχρι το τέλος της ασφαλιστικής περιόδου, συνεπάγεται ότι δεν υπάρχει τίποτα που να τιμωρεί κάποιον ο οποίος δολίως προσπαθεί να καταληστεύσει την ασφαλιστική εταιρεία.

Η έννοια της ρύθμισης όπως υπάρχει στο νομοσχέδιο είναι ότι θα τιμωρηθείς και σε περίπτωση δόλου. Νομίζω ότι θα πρέπει το νομοσχέδιο να αποθαρρύνει την περίπτωση δόλου. Μην ξεχνάμε ότι ο δόλος θα κριθεί από τα δικαστήρια. Γιατί, λοιπόν, να μη μείνει όπως είναι η διάταξη; Να μην προσπαθούμε να τροποποιήσουμε διατάξεις οι οποίες φαίνονται εκ πρώτης όψεως ότι ωφελούν τους ασφαλιζομένους που σε ορισμένες περιπτώσεις βρίσκονται σε αδύναμη θέση, και να φέρουμε διατάξεις οι οποίες θα ανεβάσουν το κόστος της ασφάλισης. Διότι, αυτό που θα κάνουν οι ασφαλιστικές εταιρείες όταν ισχύει κάτι τέτοιο θα είναι να ανεβάσουν απλώς τα ασφαλιστρα προκειμένου να αποζημιωθούν γι'αυτήν την περίπτωση.

Επίσης, για το εδάφιο 7 του άρθρου 7 όπου προτείνει ο κ. Βλαχόπουλος εκεί που δε δικαιολογείται αμφισβήτηση ευλόγως, μιλάμε για μια περίπτωση για την οποία δε θα έχουν προσφύγει στα δικαστήρια. Διότι λέμε ότι θα πρέπει να καταβληθεί αυτό για το οποίο δεν υπάρχει αμφισβήτηση. Μα, για να αποφασίσει κάποιος ότι αμφισβήτηση δε δικαιολογείται θα πρέπει πάλι να πάει στα δικαστήρια ή σε κάποια διαιτησία, διότι ποιος θα αποφασίσει αν είναι δικαιολογημένη η αμφισβήτηση ή δεν είναι; Αν υπάρχει μια αμφισβήτηση θα πρέπει να υπάρξει ένα τρίτο μέρος που να αποφασίσει αν δικαιολογείται ή όχι η αμφισβήτηση.

Γ'αυτό νομίζω ότι όπως είναι η διάταξη, είναι μια σωστή διάταξη. Δεν υπάρχει αμφισβήτηση. Άπαξ και υπάρξει αμφισβήτηση θα πάνε στα δικαστήρια. Δεν υπάρχει αμφιβολία. Κάποιος θα πρέπει να αποφασίσει. Αυτά σαν λεπτομέρειες.

Θέλω να πω την άποψή μας στο εξής θέμα: Γιατί να παραγράφονται οι αξιώσεις από ασφαλιστική σύμβαση για ασφάλειες ζημιών στα τρία χρόνια και όχι στην πενταετία, όπως ισχύει για όλα τα άλλα; Νομίζω ότι και ο κύριος Υφυπουργός είχε πει κατά τη διάρκεια της συζήτησης στη Βαλκική Επιτροπή ότι θα ερηνούσε κατά πόσο μπορούμε να βάλουμε την πενταετία και στις ασφάλειες ζημιών.

Θα ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Υπουργό αν έχει αποφασίσει να κάνουμε πενταετία το θέμα της παραγραφής ώστε να μην υπάρχει ρύθμιση ειδικά για τις ασφάλειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Πριν δώσω το λόγο στην κα Μπόσκου, επειδή έχουμε μία αδυναμία στη νεολαία -και εσείς νέα είστε- να κάνω την ανακοίνωση ότι αυτήν τη στιγμή τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά γενικά θεωρεία τριάντα επτά μαθητές και δύο συνοδοί-καθηγητές από το 2ο Λύκειο Κηφισιάς, αφού προηγουμένως ξενανήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ".

Η Βουλή τους καλοσωρίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις Πτέρυγες της Βουλής).

Ορίστε, κυρία Μπόσκου, έχετε το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Είπα και χθες εισηγητικά στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου ότι εμείς το καταπιφίζουμε γιατί πιστεύουμε ότι το πρώτο μέρος που συζητάμε σήμερα, η σύμβαση, είναι σε βάρος των ασφαλισμένων.

Αυτό που σημειώσαμε είναι ότι το νομοσχέδιο ήρθε χωρίς να γίνει κάποια ουσιαστική συζήτηση ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη και στις ενώσεις καταναλωτών αλλά και

γενικότερος διάλογος. Γι' αυτό έρχονται όλες αυτές οι προτάσεις-τροποποιήσεις πάνω σε αυτό το νομοσχέδιο και οι διαμαρτυρίες μετά αφού κατατέθηκε το νομοσχέδιο.

Είναι πάρα πολύ δύσκολο το θέμα γιατί επεξεργάζεται το νομοσχέδιο όρους επιστημονικής φύσης και γι' αυτό πιστεύουμε ότι με κάποιες προτάσεις που υιοθετούμε, που έχουν γίνει από τις ενώσεις καταναλωτών, θα αλλάξουν, ως ένα βαθμό, αυτήν την ισορροπία σε σχέση με τα προβλήματα που το νομοσχέδιο έχει.

Πρέπει να πω ακόμα, ότι υιοθετούμε την πρόταση του εισηγητή της Πλειοψηφίας στο άρθρο 2 παράγραφος 6. Επίσης στην παράγραφο 5 πιστεύουμε ότι ο ασφαλισμένος ενδιαφέρεται για την κάλυψή του με τις προϋποθέσεις που ζητά. Αν αυτές δεν εγκρίνονται, θα έπρεπε να ενημερώνεται και να επιβεβαιώνεται με νέα αίτησή του το ενδιαφέρον του για ασφαλιστική κάλυψη. Αντίθετα το νομοσχέδιο αξιώνει την εκ των υστέρων εναντίωση του ασφαλισμένου για την περίπτωση που δε συμφωνεί. Πιστεύουμε ότι στην περίπτωση αυτή πρέπει να διευκολύνεται στην άσκηση του δικαιώματός του.

Προτείνουμε, λοιπόν, να υποχρεώνεται ο ασφαλιστής να ενημερώνει τον ασφαλισμένο για το δικαίωμα της εναντίωσης, καθώς αρκετοί ασφαλισμένοι δε θα ξέρουν ότι έχουν αυτό το δικαίωμα. Επίσης να του δίνεται και σχετικό έντυπο, προκειμένου να διευκολυνθεί στην άσκηση του δικαιώματός του, εφόσον το επιθυμεί. Έτσι στο άρθρο 2 παράγραφο 5 μετά από τη λέξη "παρέκκλιση", να γίνει: "και για το δικαίωμα αυτό εναντίωσης με σημείωση στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου στοιχειοθετημένη με εντονότερα στοιχεία από τα λοιπά, ώστε να υποπίπτει εύκολα στην αντίληψη του, που του έχει χορηγηθεί σε ξεχωριστό έντυπο-υπόδειγμα δήλωση εναντίωσης. Αν ο ασφαλιστής παρέλειψε να ενημερώσει τον ως άνω λήπτη της ασφάλισης ή να του χορηγήσει το υπόδειγμα-δήλωση εναντίωσης, τότε οι παρεκκλίσεις δε δεσμεύουν το λήπτη της ασφάλισης και θεωρείται ότι έχει συμφωνηθεί το περιεχόμενο της αίτησης για ασφάλιση".

Για την παράγραφο 6, ως υποστήριξε και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, συμφωνούμε να αναδιατυπωθεί κατά πώς το πρότεινε.

Στο άρθρο 3 παράγραφος 5 προτείνουμε μία διαφορετική διατύπωση, έτσι ώστε να ρυθμίζονται οι συνέπειες της παράβασης της υποχρέωσης της παραγράφου 1 με οποιαδήποτε μορφή η υπαιτιότητα του ασφαλισμένου.

Η λύση που προτείνεται, να απαλλάσσεται δηλαδή ο ασφαλιστής από την καταβολή του ασφαλίματος, μόνο στην περίπτωση που το στοιχείο που δε δηλώθηκε συντέλεσε στην πραγματοποίηση του κινδύνου, είναι η ορθή και δίκαιη λύση, που διασφαλίζει τα συμφέροντα και των δύο πλευρών. Αυτή η λύση είναι κοινά αποδεκτή στο χώρο της επιστήμης, αλλά και σε αλλοδαπές νομοθεσίες, ενώ προβλέπεται και στο σχέδιο του Εμπορικού Κώδικα.

Έτσι προτείνουμε να επαναδιατυπωθεί η παράγραφος ως εξής: "Σε περίπτωση υπαιτίας παράβασης της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και επιπλέον, αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει εντός την προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρέωσής του προς καταβολή του ασφαλίματος στο μέτρο που το στοιχείο ή περιστατικό που δεν δηλώθηκε στην τέλεση ή στην πραγματοποίηση του κινδύνου".

Επίσης, εάν γίνει δεκτή η συγκεκριμένη τροποποίηση που περιλαμβάνει και την εκ δόλου υπαιτιότητα, πιστεύουμε ότι η παράγραφος 6 του ίδιου άρθρου, του άρθρου 3, πρέπει να εξαλειφθεί. Πρόκειται για μία εξαιρετικά δρακόντεια και μονόπλευρη ρύθμιση, που θα οδηγούσε σε μια λόντεια ασφαλιστική σύμβαση. Η πρόβλεψη αυστηρών κυρώσεων στη βάση διακρίσεων, βαθμών υπαιτιότητας, προσκρούει στις στοιχειώδεις αντιλήψεις προστασίας του αδύναμου μέρους. Ο δόλος, το Ιδιωτικό Δίκαιο, δεν εξακριβώνεται με τις ίδιες εγγυήσεις που ισχύουν στο Ποινικό Δίκαιο. Ο ασφαλισμένος αισθάνεται πλέον ανασφάλεια και είναι ευάλωτος σε τυχόν εκβιασμούς της ασφαλιστικής εταιρείας για συμβιβασμό.

Το νομοσχέδιο περιέχει μια πρωτοφανή πρόβλεψη

παρομοίων κυρώσεων, καθώς και σε άλλα άρθρα γίνεται παραπομπή στην παράγραφο αυτή, ή εμπειρεύεται αντίστοιχη ρύθμιση. Η προβλεπόμενη εξ άλλου υπερβολική προθεσμία των τριών μηνών για να αποφασίσει ο ασφαλιστής αν θα καταγγείλει τη σύμβαση, αποτυπώνει με τον καλύτερο τρόπο το μονόπλευρο χαρακτήρα της παραγράφου. Το ίδιο συμβαίνει και με τα εδάφια που ακολουθούν.

Προτείνουμε, λοιπόν, την απόλειψη της παραγράφου 6.

Βέβαια, μετά από την τροποποίηση των 5 και 6, θα πρέπει να απαλειφθούν και της παραγράφου 7 τα εδάφια 2 και 3.

Στο άρθρο 4, στην παράγραφο 1, στο εδάφιο 1, εκεί που λέει "το οποίο μπορεί να επιφέρει σημαντική επίταση..." προτείνουμε να γίνει "το οποίο επέφερε σημαντική επίταση". Η επίταση του κινδύνου θα πρέπει να επέρχεται από υπαιτιότητα του ασφαλισμένου, όπως άλλωστε προβλέπεται και στο ισχύον δίκαιο. Ο ασφαλιστής αναλαμβάνει τον κίνδυνο με βάση την κατάσταση που επικρατεί κατά το χρόνο σύναψης της ασφάλισης από μελλοντικούς κινδύνους. Τυχόν επιτάσεις του κινδύνου που επήλθαν μεταγενέστερα και δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του ασφαλισμένου, ανήκουν στο περιεχόμενο των μελλοντικών κινδύνων που ανέλαβε να καλύπτει ο ασφαλιστής κατά τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης.

Όσον αφορά την παράγραφο 2, του άρθρου 4, αυτή, ομοίως με την ίδια λογική της παραγράφου 6 του άρθρου 3, να απαλειφθεί.

Στο άρθρο 7, στην παράγραφο 5 -έγινε βέβαια η πρόταση και από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας- προτείνουμε το εδάφιο δ' να απαλειφθεί, καθώς επίσης και το εδάφιο ε', που λέει "σε περίπτωση βαριάς αμέλειας" κ.λπ. και να γίνει εισαγωγή νέου εδαφίου μετά το εδάφιο 1, ως εξής: "Στην ασφάλιση ζημιών πάντως, εάν η επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης οφείλεται σε βαριά αμέλεια των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου, δεν αποκλείεται να επιδικαστεί στο δικαιούχο εύλογο μέρος του ασφαλίστρου".

Συμφωνούμε με την εισήγηση του εισηγητή της Πλειοψηφίας, όσον αφορά την παράγραφο 7, του άρθρου 7, να υπάρχει "κατ' εύλογον κρίση".

Και όσον αφορά το άρθρο 8, στην παράγραφο 3, το δικαίωμα της υπαναχώρησης, έτσι όπως ρυθμίζεται στην υπάρχουσα στο νομοσχέδιο σχετική ρύθμιση, φαλκιδεύεται. Το νομοσχέδιο εξαίρει τις ασφαλίσσεις ζημιών που έχουν διάρκεια μέχρι ένα έτος, ενώ, όπως είναι γνωστό από την πρακτική, σπάνια μια ασφάλιση ζημιών διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση βελτιώνουμε τη ρύθμιση ως προς αυτό το σημείο και θεσπίζουμε προϋποθέσεις που εγγυώνται την ουσιαστική άσκηση του δικαιώματος. Έτσι η προθεσμία αρχίζει από την παράδοση του ασφαλιστηρίου...

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού).

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ δύσκολο και το θέμα άλλωστε.

...προκειμένου να γνωρίζει ο καταναλωτής το περιεχόμενο της σύμβασης από το οποίο υπαναχωρεί. Ο ασφαλιστής υποχρεούται να χορηγήσει και σχετικό υπόδειγμα στον ασφαλισμένο, προκειμένου να διευκολυνθεί αυτός στην άσκησή του, αν την επιθυμεί.

Τέλος, απαλείφεται η ρύθμιση για την απόσβεση του δικαιώματος μετά δύο μήνες, αν ο ασφαλιστής παραλείψει την ενημέρωσή του προκειμένου να μην καταστρατηγηθεί στην πράξη το δικαίωμα. Στις ασφαλίσσεις ζωής η προθεσμία υπαναχώρησης ορίζεται σε τριάντα ημέρες, καθώς τούτο προβλέπεται και από τη σχετική κοινοτική Οδηγία.

Έτσι η παράγραφος 3 του άρθρου 8 γίνεται ως εξής: "Ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να υπαναχωρήσει αναίτιολογώς από τη σύμβαση εντός δεκαεπτά ημερών από την παράδοση του ασφαλιστηρίου. Στις ασφαλίσσεις ζωής που έχουν διάρκεια μεγαλύτερη των έξι μηνών, το δικαίωμα υπαναχώρησης μπορεί να ασκηθεί εντός τριάντα ημερών από την παράδοση του ασφαλιστηρίου. Η προθεσμία δεν αρχίζει, αν ο ασφαλιστής δεν έχει ενημερώσει σχετικά με το δικαίωμα

υπαναχώρησης το λήπτη της ασφάλισης με ευκρινή σημείωση στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου και δε χορηγήσει σ'αυτόν σε χωριστό έντυπο, υπόδειγμα δήλωσης υπαναχώρησης. Το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν υφίσταται στις ασφαλίσεις ζημιών, όπου η κάλυψη παρέχεται άμεσα μετά από ειδική αίτηση του λήπτη της ασφάλισης. Η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης αναστέλλεται καθόσον διάστημα...". Τη συνέχεια θα τη σημειώσω στη δευτερολογία μου για να μην πάρω άλλον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κυρία Μπόσκου.

Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Στην επί της αρχής συζήτηση είπαμε ότι ψηφίζουμε -παρά τις ατέλειές του- το νομοσχέδιο, γιατί κινείται προς τη θετική κατεύθυνση και είπαμε ότι τις προτάσεις-παρατηρήσεις που έχουμε για την κατ'άρθρο συζήτηση θα τις καταθέσουμε σήμερα.

Πριν μπω στις δικές μας θέσεις, επειδή νομίζω πως όλοι έχουμε το έντυπο που μας έδωσε το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών, θα σταθώ μόνο υιοθετώντας τρεις ειδικά περιπτώσεις, περιπτώσεις για τις οποίες συμφώνησε και η Εισηγήτρια του Κ.Κ.Ε., αλλά νομίζω και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας.

Αφορούν το άρθρο 2 παράγραφος 6, το άρθρο 3 παράγραφος 5 και το άρθρο 8 παράγραφος 3. Δε χρειάζεται να επαναλάβω. Αναφέρεται και στην απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών, αλλά και στο κείμενο, που έχουν πάρει όλοι, αιτιολόγησης των σχετικών τροποποιήσεων.

Αρχίζω τις παρατηρήσεις μου από το άρθρο 2 παράγραφος 5: 'Ετσι όπως έχει διατυπωθεί η ρύθμιση, θα λειτουργήσει κατά κανόνα σε βάρος του λήπτη της ασφάλισης. Κατ'αρχήν δεν υπάρχει λόγος το περιεχόμενο του ασφαλιστηρίου να παρεκκλίνει από την αίτηση για ασφάλιση. Η πραγματικότητα είναι ότι σπάνια οι ασφαλιζόμενοι κοιτάζουν τους όρους της ασφάλισης. Η μη εξοικείωσή τους με ασφαλιστικούς και νομικούς όρους δεν μπορεί να λειτουργεί σε βάρος τους.

Θα πρέπει να γνωρίζει και το δικαίωμα της εναντίωσης, που του δίνει ο νόμος, και να διευκολύνεται στην άσκηση αυτού του δικαιώματος.

'Άρθρο 2 παρ. 6.

Πραγματικά -κάτι που ανέφερα και πριν, που είναι και η θέση του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών- είναι ετεροβαρής, σε βάρος, δηλαδή, του καταναλωτή, ο περιορισμός της έγγραφης εναντίωσης εντός δεκαοκτώ ημερών και επαχθής για το λήπτη της ασφάλισης. 'Ετσι όπως ρυθμίζεται στη συγκεκριμένη παράγραφο, θα πρέπει ο καθένας να γνωρίζει τους όρους της σύμβασης επακριβώς, πριν υπογράψει τη σχετική σύμβαση. Κατά τα άλλα, σας είπα, όπως αναφέρει η Ε.Π.Ζ.Ο.

'Άρθρο 3 παρ. 1.

Και εδώ είναι αδικαιολόγητη η ρύθμιση, ότι στοιχεία ή περιστατικά, για τα οποία ο ασφαλιστής έθεσε γραπτό ερωτηματολόγιο, τεκμαίρεται ότι είναι ουσιώδη για την εκτίμηση του κινδύνου. Κατ'αυτόν τον τρόπο ο ασφαλισμένος μπορεί να παγιδευτεί με έντεχνα, αλλά επουσιώδη για το περιεχόμενο της ασφαλιστικής σύμβασης, ερωτήματα. Σε κάθε περίπτωση, αν τα ερωτήματα αυτά τεκμαίρονται ως ουσιώδη, θα πρέπει να εκτιμάται από τα συμβαλλόμενα μέρη και όχι να προκαθορίζεται από το νόμο. Βέβαια, έγινε μία τροποποίηση, η οποία το βελτίωσε ελάχιστα, αλλά ουσιαστικά το πρόβλημα παραμένει. Προτείνουμε να απαλειφθεί το τελευταίο εδάφιο.

'Άρθρο 3 παρ. 5.

Είναι ένα άρθρο που χρειάζεται επαναδιατύπωση, όπως ακριβώς το αναφέρει η Ε.Π.Ζ.Ο., γιατί έτσι ρυθμίζονται καλύτερα οι συνέπειες της παράβασης των υποχρεώσεων της ασφαλιστικής σύμβασης.

'Άρθρο 3 παρ. 6.

Η τρίμηνη προθεσμία του ασφαλιστή δεν είναι εύλογη, ιδίως αν συγκριθεί με τον ένα ή ενάμιση μήνα του ασφαλισμένου στις προηγούμενες περιπτώσεις, καθώς ο ασφαλιστής, από τη

στιγμή που πληροφορείται τα στοιχεία που τον ενδιαφέρουν, γνωρίζει αν τον συμφέρει ή όχι να διατηρήσει τη σύμβαση σε ισχύ και δεν υπάρχει κανένας λόγος να παρατείνεται η διάρκεια μιας σύμβασης, στην οποία, αν επέλθει ο κίνδυνος, ο ασφαλισμένος δε θα δικαιούται το ασφάλισμα.

Με το άρθρο αυτό προκύπτουν τεράστια προβλήματα για τον ασφαλισμένο, καθώς και οικονομικά. Είναι πάρα πολύ δύσκολο στο Ιδιωτικό Δίκαιο και με ποιες εγγυήσεις μπορεί να διαπιστωθεί ο δόλος. Εμείς προτείνουμε τη διαγραφή του.

'Άρθρο 3 παρ. 8.

Η διαφοροποίηση που κάνει στις ασφαλίσεις ζωής και ασθενείας από τις υπόλοιπες, παρέχοντας περισσότερη προστασία, δείχνει ότι οι συντάκτες του νομοσχεδίου εν γνώσει τους δε δίνουν τη μέγιστη προστασία στα συμφέροντα των ασφαλισμένων γενικών κλάδων, ή ότι δείχνουν προτίμηση στα συμφέροντα των ασφαλιστικών εταιρειών. Η τροποποίηση προσπαθεί να εξομοιώσει εν μέρει την αντιμετώπιση γενικών κλάδων ζωής, χειροτερεύοντας την προστασία που παρέχεται στη δεύτερη. Προτείνεται η αντικατάσταση της φράσης "των παραγράφων 3 έως 5" με τη φράση "των παραγράφων 3 έως 6".

'Έρχομαι στο άρθρο 7 παράγραφοι 5 και 6.

Η εξάντληση των ευθυνών σε διαφόρους που σχετίζονται με το ασφαλιζόμενο αγαθό και η περίπτωση βαριάς αμέλειας του ασφαλισμένου που εξαιρείται ασφάλισματος. Επί παραδείγματι, ένα ξεχασμένο μαγκάλι, αιτία πυρκαϊάς, μειώνει ουσιαστικά την ευθύνη του ασφαλιστή. Θα έπρεπε, αντί της βαρείας αμέλειας, να λαμβάνεται υπόψη ο ενδεχόμενος δόλος. Διευρύνεται υπερβολικά ο κύκλος των προσώπων, που όταν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλειά τους η πραγματοποίηση του κινδύνου, η ασφαλιστική εταιρεία απαλλάσσεται. Ενδεικτικά σ'αυτή περιλαμβάνονται και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη φύλαξη του αντικειμένου της ασφάλισης. 'Ετσι ο επιμελής ασφαλισμένος, που δεν αρκείται στην ασφάλιση της επιχείρησής του, αλλά προσλαμβάνει και κάποιον πρόσωπο να τη φυλάττει, κινδυνεύει να βρεθεί σε δυσμενέστερη θέση.

Επίσης σε περίπτωση δόλου, ενώ υπάρχουν όλες οι διατάξεις που προβλέπει η νομοθεσία, δεν είναι κατανοητή και η ποινή του ασφαλιστή προς τον ασφαλισμένο να πληρώσει τα ασφάλιστρα μέχρι τέλος της περιόδου.

Με λίγα λόγια ο ασφαλιστής δικαιούται παροχής χωρίς να υποχρεούται σε ανιπαροχή. Με την τροποποίηση που έγινε υπάρχει μια ελαφρά βελτίωση στην ρύθμιση. Στην ασφάλιση προσώπων, έφυγε η βαριά αμέλεια σαν λόγος μη ευθύνης του ασφαλιστή, το πρόβλημα, όμως, παραμένει και ζητάμε να απαλειφθούν από την παράγραφο 5 τα εδάφια β' και γ', όπως επίσης και ολόκληρη η παράγραφος 6.

'Άρθρο 7, παράγραφος 7.

Ο ασφαλιστής θα μπορεί εύλογα να αμφισβητεί την εν γένει ασφαλιστική υποχρέωση με κάποια δικαιολογία. Αν, όμως, ο ασφαλιστής αρνείται να καταβάλει το ποσό για το οποίο δεν υπάρχει αμφισβήτηση, δεν προβλέπεται καμιά συνέπεια ή κύρωση. Θα μπορούσε σ' αυτήν τη περίπτωση να ισχύσει η ανάκληση της άδειας.

Τελειώνω με το άρθρο 8, παράγραφος 3, που ενώ από τη μια μεριά χορηγεί το δικαίωμα της υπαναχώρησης στο λήπτη της ασφάλισης ζημιάς, από την άλλη με τις διατάξεις που ακολουθούν, ουσιαστικά το αναιρεί ή το καθιστά πραγματικά ανενεργό. Και σ' αυτήν την περίπτωση νομίζουμε πως η υιοθέτηση της τροποποίησης που έχει προτείνει το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών, θα λύσει πάρα πολύ σωστά το πρόβλημα για τον καταναλωτή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Αποστόλου.

Ο κ. Τσαφούλιας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Η παρ. 5 του άρθρου 2, ρυθμίζει τις προϋποθέσεις ισχύος των παρεκκλίσεων από την αίτηση ασφάλισης. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να διαφοροποιείται το ασφαλιστήριο από την αίτηση ασφάλισης. Ο ασφαλιζόμενος

ενδιαφέρεται για την ασφαλιστική κάλυψη, με τις προϋποθέσεις που ζητάει. Αν αυτές δεν εγκρίνονται, θα πρέπει να ενημερώνεται γι' αυτό και να υποβάλλεται νέα αίτηση προς ασφάλιση. Είναι αυτό που συμφωνούμε, ότι δηλαδή πρέπει η αίτηση ασφάλισης να είναι ίση με το ασφαλιστήριο.

Η καθιέρωση, ενάντισης του λήπτη της ασφάλισης για δεκατέσσερις μέρες από την παράδοση αυτού του ασφαλιστηρίου, σε περίπτωση που δεν του παραδοθούν ταυτόχρονα οι γενικοί όροι ασφάλισης -δικαίωμα το οποίο πρέπει να αναγράφεται και στο ασφαλιστήριο- δεν ξέρω αν λύνει το θέμα.

Εδώ θα έπρεπε να γίνει το εξής: Ασφαλίζεσαι; Πάρτο κατευθείαν. Ρητή διάταξη, με την αίτηση να παραδίδεται και το ασφαλιστήριο. Στη νομολογία έχουν αντιμετωπιστεί πολλές τέτοιες περιπτώσεις. Του έδινε το προσωρινό σημείωμα και δεν ανέγραφε απάνω ούτε προθεσμία έναρξης ασφάλισης. Και έρχονται τα δικαστήρια να λύσουν τη διαφορά, εάν από την κατοχή του σημειώματος προσωρινής ασφάλισης αρχίζει η ασφάλεια, ή αν αρχίζει από την παράδοση του ασφαλιστηρίου. Άλλα δικαστήρια έλεγαν ότι αρχίζει από την παράδοση του ασφαλιστηρίου, άλλα δικαστήρια έλεγαν ότι αρχίζει η ασφάλιση με την κατοχή του σημειώματος της προσωρινής ασφάλισης. Έτσι έχουμε δεκάδες αποφάσεις από τη μια και δεκάδες αποφάσεις από την άλλη. Θα έπρεπε να λείει κατευθείαν αυτά είναι, αυτά μου δίνεις. Πάρε δώσε. Δώστα μου να στα δώσω.

Ο περισσότερος κόσμος αντιλαμβάνεται την ασφαλιστική εταιρεία σαν μια έγκυρη πηγή, που του λέει "εντάξει, εγώ είμαι" και με το κύρος ότι είναι ασφαλιστική εταιρεία, ανώνυμος κ.λπ., μπορεί να κάνει τη δουλειά της. Και οι πράκτορες κάνουν τη δουλειά τους εις βάρος των ιδιωτών. Γι' αυτόν το λόγο δεν ξέρω εάν ο ασφαλιστής αποκρύψει από τον ασφαλισμένο το δικαίωμα ενάντισης, ο ασφαλισμένος χάνει το δικαίωμα αυτό δέκα μήνες από τη πληρωμή του πρώτου ασφαλιστρού. Και αν δεν το πάρει χαμπάρι καθόλου; Αν δε λάβει υπόψη του τίποτε και περάσουν οι δέκα μήνες, τι θα γίνει;

Έρχομαι τώρα στην παράγραφο 1 του άρθρου 3. Συμφωνώ με τον κ. Αποστόλου και γι' αυτήν την παράγραφο.

Στο άρθρο 6 παράγραφος 3, που λέει ότι η καθυστέρηση καταβολής ληξιπρόθεσμης δόσης πέραν των πέντε μηνών επιφέρει την αυτοδίκαιη λύση της σύμβασης, δεν είναι καλό. Εδώ κρύπτεται κατά κάποιο τρόπο...

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Δεν υπάρχει αυτό, έχει απαλειφθεί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Εντάξει, δεν το αντελήφθην.

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7, κύριε Χρυσοχοΐδη, καθιερώνουν την εύλογη υποχρέωση του ασφαλισμένου να γνωστοποιεί στον ασφαλιστή την πραγματοποίηση του κινδύνου, ορίζοντας μάλιστα προθεσμία πέντε ημερών.

Να γίνει δέκα ημέρες. Υπάρχει νομολογία αντίθετη. Έχουν γίνει τα δικαστήρια κομμάτια, εχθροί. Γιατί πάνε στο νοσοκομείο και προσπαθούν να σώσουν τη ζωή τους και παρέρχεται η προθεσμία των πέντε ημερών. Είναι βαριά τραυματισμένος ο άλλος και μέσα σε δεκαπέντε ημέρες και δίνει τη μάχη για τη ζωή ή το θάνατο και του λένε εδώ "πέντε ημέρες".

Να το κάνετε δέκα ημέρες. Είναι σοβαρό. Είναι από τη δικαστηριακή πρακτική, από τη μαχόμενη δικηγορία. Εγώ καταλαβαίνω, κύριε Χρυσοχοΐδη, ότι τα καταλαβαίνετε αυτά τα πράγματα.

Στο άρθρο 8, παράγραφος 3, συμφωνώ με τον κ. Αποστόλου και δε θα το αναπτύξω περισσότερο.

Στο άρθρο 10 έχουμε την παραγραφή. Τι θα κάνουμε με την παραγραφή, κύριε Υπουργέ; Την πήγατε στα δύο χρόνια, έμαθα...

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Από τα δύο πήγε στα τρία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Τουλάχιστον να γίνει πέντε, όπως είναι στην αρχήν συζήτηση, γιατί τα δύο χρόνια είναι πολύ λίγα. Αφού έχετε πέντε στο άλλο...

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Τρία είναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Εγώ νομίζω ότι και το τρία είναι λίγο. Όλα τα εξ αμελείας αδικήματα στον Ποινικό Κώδικα παραγράφονται μετά πέντε έτη. Γιατί η ασφάλεια να βγαίνει έξω από το γενικό κανόνα του Ποινικού Κώδικα; Αμελεία είναι, αδικήμα είναι, τουλάχιστον ας πάει στα τέσσερα. Ο Ποινικός Κώδικας λέει ότι οι αξιώσεις των διατάξεων περί εξ αμελείας αδικήματος παραγράφονται μετά πενταετία. Εδώ, γιατί να έχουμε ειδική ρύθμιση ενάντια στο πνεύμα της λειτουργίας της διάταξης του Ποινικού Κώδικα, που λέει για πέντε χρόνια; Εν ανάγκη να γίνει τέσσερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τζανής έχει το λόγο για πέντε λεπτά, για να κάνει κάποιες παρατηρήσεις επί των άρθρων αυτών.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Οι παρατηρήσεις μου, κύριε Πρόεδρε, είναι καθαρά νομικοτεχνικού χαρακτήρα και στηρίζονται σε κάποιες διαπιστώσεις της νομολογίας γύρω απ' αυτά τα θέματα που αφορά το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Η μια παρατήρηση αφορά το άρθρο 6. Πολύ σωστά συμπεριλαμβάνεται, κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 6, το ότι η καθυστέρηση καταβολής ληξιπρόθεσμης δόσης δίνει το δικαίωμα στον ασφαλιστή να καταγγείλει τη σύμβαση.

Αυτό έχει κατά καιρούς απασχολήσει τη νομολογία γύρω από το εάν η ασφαλιστική σύμβαση εξακολουθεί να παράγει δέσμευση για την ασφαλιστική εταιρεία σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής των δόσεων των ασφαλιστρών.

Η νομολογία έχει ταλαντευτεί γύρω απ' αυτό το θέμα και πιστεύω ότι δεν θα ήταν πλεονασμός εάν περιλαμβανόταν στη δεύτερη παράγραφο μια διάταξη με την οποία να ορίζεται ότι μόνη καθυστέρηση άνευ καταγγελίας της καταβολής των συμβάσεων, δεν απαλλάσσει την ασφαλιστική εταιρεία. Έχει κατά καιρούς -επαναλαμβάνω- ταλαντευτεί η νομολογία γύρω απ' αυτό το θέμα.

Το δεύτερο που έχω να παρατηρήσω αφορά το άρθρο 7. Ο κ. Τσαφουλίας είπε κάτι που είναι σημαντικό. Έχουμε περιπτώσεις σωματικών βλαβών, που το θύμα γίνεται "φυτό" και εκεί δεν υπάρχει ούτε η δικαιοπρακτική ικανότητα, ούτε δια τους πράγματα δυνατότητα, όχι μόνο να γνωστοποιήσει την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, αλλά ούτε καν να έχει και δικανική εκπροσώπηση.

Είναι ένα ζήτημα, που πιστεύω ότι πρέπει να προβλεφθεί και θα μπορούσε να προβλεφθεί ως εξής:

Κατ' αρχήν να θεσπισθεί μια μεγαλύτερη προθεσμία, μια μεγαλύτερη χρονική δυνατότητα για τις περιπτώσεις των σωματικών βλαβών. Βεβαίως και η μη γνωστοποίηση δεν απαλλάσσει την εταιρεία, όπως είναι γνωστό. Αλλά για να μη δημιουργούνται ερμηνευτικά ζητήματα, καλό είναι να διαχωριστεί η υποχρέωση σε πενήντα ημερες, όπως είναι, για τις υλικές ζημιές -γιατί εκεί πραγματικά πρέπει να γίνεται άμεση επέμβαση της ασφαλιστικής εταιρείας, για να διαπιστώνει το μέγεθος της ζημιάς με αυτοψία- και σε δεκαήμερη για τις περιπτώσεις θανάτου ή σωματικών βλαβών.

Θα ήθελα να τη δείτε λίγο αυτήν τη δυνατότητα.

Νομίζω ότι θα είναι χρήσιμο επίσης, εάν στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο προβλέπεται υποχρεωτικά ο ορισμός αντικλήτου από τον ασφαλιζόμενο. Υπάρχουν περιπτώσεις -και είναι αυτό που σας είπα προηγουμένως- που ο ασφαλιζόμενος ή ο υπέρ ου η ασφάλιση, καθίσταται ανίκανος να επιμεληθεί εαυτού ή της περιουσίας του.

Το ερώτημα είναι: Είναι δυνατόν αυτός να ενάγει ή να ενάγεται; Εγώ το έχω αντιμετωπίσει αυτό το θέμα. Όταν κάποιος είναι "φυτό" -και το επικαλείται μέσα στην αγωγή του ο ίδιος ότι είναι "φυτό"- έχει δυνατότητα να ασκήσει αγωγή;

Δεν ξέρω, λοιπόν, μήπως πρέπει να δείτε τη δυνατότητα, στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο να προβλέπεται, να ορίζεται αντικλήτος ή και δικαστικός πληρεξούσιος, δηλαδή να έχει τη δυνατότητα να ενάγει ή να ενάγεται. Διότι διαφορετικά πρέπει να πάμε με τη διαδικασία του ορισμού...

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Είναι οι γενικές διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Οι γενικές διατάξεις της Πολιτικής

Δικονομίας επί του Αστικού Κώδικα παραπέμπουν στον ορισμό επιμελητού, δηλαδή ότι πρέπει να ορισθεί πρόσωπο, που να έχει την επιμέλεια του. Αυτό είναι μια διαδικασία που οδηγεί και σε δαπάνη και σε ταλαιπωρία των ασφαλισμένων.

Με προβληματίζει λίγο κύριε Υπουργέ, η παράγραφος 5 του άρθρου 8. Λέει: "Στο ασφαλιστήριο μπορεί να προβλέπονται και άλλοι λόγοι καταγγελίας της ασφαλιστικής σύμβασης". Έχω τον προβληματισμό μου, μήπως πρέπει να είναι περιοριστική η απαρίθμηση των λόγων καταγγελίας.

Κατά καιρούς στα ασφαλιστήρια συμβόλαια περιλαμβάνονται σημεία και τέρατα που δεν μπορεί να τα γνωρίζει ο ασφαλιζόμενος ή ο συμβαλλόμενος. Ανησυχώ μήπως αυτό προκαλέσει κάποιες άλλες ενέργειες.

Η παράγραφη θα πρέπει να μείνει όπως είναι, αλλά δεν ξέρω τι γίνεται στην περίπτωση που ενάγεται ο ασφαλισμένος τρία χρόνια παρά μια μέρα από την επέλευση του ασφαλιστικού γεγονότος, οπότε έχει πρόβλημα στο θέμα της προσεπίκλησης. Πρέπει να ξεκαθαριστεί, ότι πρέπει να είναι διαφορετικός ο χρόνος παραγραφής, όταν έχουμε προσεπίκληση προς την ασφαλιστική εταιρεία από τον ασφαλισμένο.

Δηλαδή, για να το πω πιο απλά, όταν ενάγεται ο ασφαλισμένος από τον παθόντα, λίγες μέρες πριν από τη συμπλήρωση της τριετίας, δεν ευθύνεται ο ίδιος για το ότι ο ενάγων τον ενήγαγε στα όρια της παραγραφής. Πρέπει να έχει τη δυνατότητα να κάνει προσεπίκληση, χωρίς το άγχος ότι επέρχεται η τριετία. Δηλαδή να έχουμε διαφορετικό χρόνο παραγραφής, όταν έχουμε προσεπίκληση ασφαλιστικής εταιρείας.

Ένα θέμα ακόμη αφορά, κύριε Υπουργέ, -και θέλω να το δείτε- κάτι που έχει απασχολήσει τη νομολογία. Είναι το θέμα του τοκοσήμου. Όποιος ενάγει και ζητάει αποζημίωση και του επιδικάζεται ένα εκατομμύριο δραχμές, μέχρι να πάρει τα χρήματα, περνάνε και δυο και τρία χρόνια, με τους ρυθμούς που έχουν τα ελληνικά δικαστήρια. Όταν έρθει η στιγμή να πληρωθεί το κεφάλαιό του και τους τόκους υπερημερίας -ο τόκος υπερημερίας κάποτε ήταν ψηλά, τώρα πρέπει να είναι 27%- έχει ένα μείον 21% φόρο τόκου. Αυτό δε νομιμοποιείται να το κρατά η ασφαλιστική εταιρεία, που δεν ξέρε κανείς αν το αποδίδει κατ' αρχήν στο Δημόσιο.

Είναι υποχρεωμένος ασφαλώς, ο ενάγων, επί του προκειμένου να δηλώσει ως φόρο εισοδήματος τους τόκους που παρήγαγε η αποζημίωση. Η αποζημίωση δεν είναι εισόδημα. Αυτό είναι ξεκαθαρισμένο. Άρα, δεν πρέπει να δηλώνεται στη φορολογική του δήλωση. Οι τόκοι, όμως, της αποζημίωσης, είναι εισόδημα. Επομένως, αν δεν το δηλώνει είναι δικό του πρόβλημα απέναντι στη φορολογούσα αρχή.

Πρέπει να δούμε, γιατί ουσιαστικά οδηγείται σε μείωση ενός εισοδήματος, που -προσέξτε- θα δηλωθεί και θα ξαναφορολογηθεί. Δηλαδή οι τόκοι φορολογούνται στην πηγή και στη συνέχεια δηλώνονται και πάλι ως εισόδημα.

Τελειώνω με κάποιες μη συναφείς προς την ενότητα που συζητούμε παρατηρήσεις, που όμως θα ήθελα να τις έχετε υπόψη σας.

Η μία αφορά την επίσπευση της διαδικασίας, εκδίκαση αυτοκινητιστικών διαφορών. Δεν είναι δικό σας θέμα. Είναι και θέμα του Υπουργείου Εμπορίου. Είναι για παράδειγμα, του κατά πόσο πρέπει υποχρεωτικά να κηρύσσονται προσωρινά εκτελεστές οι αποφάσεις που αφορούν σωματικές βλάβες;

Επίσης, ένα άλλο θέμα είναι αυτό που αφορά το άρθρο 26 παράγραφος 4, στη συρροή αξιώσεων παθόντων. Δεν είναι λογικό να είναι σύμμετρη η ικανοποίηση των αξιώσεων των παθόντων, όταν έχουμε πλείονες παθόντες και ο ένας για παράδειγμα ενάγει λόγω θανάτωσης, λόγω σωματικών βλαβών και ο άλλος για υλικές ζημιές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Τζανή.

Ο κ. Χρυσανθακόπουλος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα να πω, ότι η συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου είναι πράγματι ένα παράδειγμα προς μίμηση, σε σχέση με τη συμβολή, την οποία

μπορεί να έχουν οι Βουλευτές στη διαμόρφωση ενός νομοσχεδίου, γιατί υπήρξε -πρέπει να το πούμε- όλοι και να επινεύσουμε από μεριάς των Υπουργών- όλη η καλή πίστη στην αναδιτύπωση εκείνων των άρθρων, τα οποία υπερασπίζονται τα δικαιώματα των καταναλωτών.

Πράγματι και σήμερα στην Ολομέλεια θα καλούσα και την πλευρά του Κ.Κ.Ε. που έχει επιφυλάξεις, αφού δει ότι το μεγαλύτερο μέρος των παρατηρήσεων που έχουν κάνει οι καταναλωτές, έχουν γίνει αποδεκτές, μαζί και με αυτές που πιστεύουν, ότι καλή πίστη θα γίνουν δεκτές και σήμερα, να ψηφίσουν και αυτοί το νομοσχέδιο, να υπάρξει μία ομόφωνη απόφαση, για να μπορέσουμε να αποδείξουμε ότι το Κοινοβούλιο είναι πράγματι ένας θεσμός στον οποίο ο ρόλος του Βουλευτή δεν είναι να νομιμοποιεί μόνο τα πεπραγμένα της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά να συνδιαμορφώνει με τη δική του πρόταση και τη στάση, τις αποφάσεις.

Στο νομοθετικό, λοιπόν, αυτό έργο, πρέπει να πούμε, ότι οι μέχρι τώρα διαμορφώσεις και διατυπώσεις των άρθρων συμβάλλουν ευκρινώς στο να υπάρξει μια εξισορρόπηση των δύο πλευρών. Η μία πλευρά είναι η ισχυρή, είναι οι ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες έχουν και γνώση και μηχανισμούς. Η άλλη πλευρά είναι οι αδύναμοι καταναλωτές, οι οποίοι όμως δεν θα πρέπει μέσα από τη νομοθετική μας πράξη να φθάσουν στο σημείο να σύρονται σε δικαστικές διαιτησίες και να βρίσκονται στον εκβιασμό ή θα περιμένεις ένα μεγάλο χρονικό διάστημα ή θα δεχθείς τους όρους που η ασφαλιστική εταιρεία ή ο ασφαλιστής προτείνει.

Έτσι, λοιπόν, η ευκρίνεια των διατυπώσεων πιστεύω ότι συμβάλλει.

Εισέρχομαι στην ουσία στα εξής ζητήματα:

Στο άρθρο 3 παράγραφος 5, όπου πράγματι τίθεται ένα θέμα, τι γίνεται στην περίπτωση όπου από αμέλεια της υποχρέωσης που έχει ο ασφαλισμένος, δεν έχει δηλώσει κάποια στοιχεία και ο ασφαλιστής ζητάει σαφώς να καλύψει τα δικά του δικαιώματα. Η θα γίνει αναδιτύπωση, όπως προτείνουν οι καταναλωτές, ή μπορεί να γίνει μία προσθήκη, γιατί υπάρχει και ένας νομικός όρος που πρέπει να χρησιμοποιήσουμε, ο όρος αιτιώδης συνάφεια, που να αποδεικνύει ότι υπάρχει μία σχέση στο ζήτημα του τι ακριβώς έχει δηλώσει στο ερωτηματολόγιο ο καταναλωτής ασφαλισμένος και το αν αυτό επηρεάζει την έλλειψη του κινδύνου.

Προτείνω το εξής: Η τη διατύπωση των καταναλωτών την οποία έχετε στα χέρια σας ή εκεί που τελειώνει η παράγραφος 5 να προστεθεί η εξής διατύπωση: "..., στο μέτρο που προκύπτει το συγκεκριμένο στοιχείο που δεν δηλώθηκε, συντέλεσε στην πραγματοποίηση του κινδύνου ή την έκταση της ζημίας". Έτσι μπαίνουμε και στο πνεύμα του νόμου και διευκολύνουμε τυχόν αντιπαράθεση των καταναλωτών με την ασφαλιστική εταιρεία.

Θα σας το δώσω και γραπτώς, κύριε Υπουργέ, για να το εννοήσετε.

Στη συνέχεια, στο άρθρο 3 παράγραφος 6. Υπάρχει μια προθεσμία τριών μηνών που έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση ο ασφαλιστής, όταν διαπιστώσει ότι παραβίασε με δόλο την υποχρέωση του άρθρου 1 ο ασφαλιζόμενος.

Πιστεύω, ότι πρέπει και αυτός στο χρονικό ορίζοντα του ενός μηνός να ενεργεί. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να καθυστερήσει επί τρίμηνο, αφού η διατύπωση λέει, από τη στιγμή που έλαβε γνώση της παράβασης. Τι σημαίνει; Τρεις μήνες τι σκέπτεται και ποιον εκβιάζει; Είναι σαφές, λοιπόν, ότι αυτό δεν χρειάζεται.

Στο ζήτημα της παραγράφου 7 πράγματι, εκεί βλέπουμε, ότι υπάρχει μία διατύπωση υπέρ του ασφαλιστή. Πολύ σωστά. Πρέπει και αυτός να έχει την κάλυψη των δικαιωμάτων του. Μόνο που θα έλεγα, ότι εδώ ακριβώς, θα πρέπει στο βαθμό που ο ασφαλιστής δεν συμπεριφέρεται σύμφωνα με το νόμο, η παραβίαση της υποχρέωσης του ασφαλιστή αποτελεί λόγο προσωρινής ή οριστικής ανάκλησης της αδείας λειτουργίας του ασφαλιστή. Δεν μπορεί να είναι ετεροβαρής η διατύπωση. Πρέπει και ο ασφαλιστής να έχει και αυτός τις ευθύνες του με συνέπειες.

Στο άρθρο 8 παράγραφος 2 αφού είναι αορίστου χρόνου η

ασφάλιση, δεν έχει κανένα λόγο να εξακολουθεί να υφίσταται η τελευταία παράγραφος, που βάζει ειδική συμφωνία για δύο χρόνια. 'Η είναι αορίστου χρόνου ή είναι ορισμένου χρόνου. Να μην υπάρχει, λοιπόν, αυτή η διατύπωση και κατά συνέπεια, νομίζω, ότι μπορεί να γίνει δεκτή η απάλειψη της τελευταίας παραγράφου.

Με τη βεβαιότητα ότι θα υπάρξει από πλευράς του κυρίου Υφυπουργού παραδοχή των αυταπόδεικτων επιχειρημάτων των καταναλωτών, μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι ότι αυτές οι τροπολογίες θα γίνουν δεκτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Υπάρχει κάποιος συνάδελφος, που θέλει να πάρει το λόγο; Κανείς.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪ ΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, νομοθετούμε σήμερα και καθορίζουμε το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα γίνονται οι συναλλαγές ανάμεσα στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους ασφαλισμένους τα επόμενα χρόνια. Συνεπώς, πολύ ορθά έγινε αυτή η βασανιστική συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή και στην Ολομέλεια σήμερα.

Πραγματικά συμφωνώ με τον κ. Χρυσανθακόπουλο, ότι έτσι μπορεί να αναδειχθεί και ο ρόλος του Βουλευτή με τη συμβολή του στη γενικότερη διαμόρφωση της νομοθετικής εργασίας και των νομοθετημάτων τα οποία καθορίζουν τους όρους της οικονομικής και κοινωνικής μας συμπεριφοράς.

Θα ήθελα, εξ αρχής να πω, ότι πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί στο θέμα του δόλου, ο οποίος έχει νομολογηθεί από τα δικαστήρια -υπάρχουν χιλιάδες αποφάσεις των δικαστηρίων που καθορίζουν επ' ακριβώς την έννοια του δόλου- διότι οι δολίως ενεργούντες, ουσιαστικά επιβαρύνουν τους συμπολίτες τους, την αγορά και βεβαίως, στο τέλος, όλα αυτά επιστρέφουν πάλι στον καταναλωτή. Σε πολλές περιπτώσεις όπως π.χ. στα ανασφάλιστα αυτοκίνητα είδαμε, ότι κάποιοι αμελείς συμπολίτες μας ή δολίως ενεργούντες δεν ασφαλίζουν τα αυτοκίνητά τους, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το κοινωνικό σύνολο, μέσα από το επικουρικό κεφάλαιο με πάρα πολλές δαπάνες και να δημιουργούνται τεράστια προβλήματα.

Νομίζω, ότι υποχρέωσή μας είναι να διαμορφώσουμε κανόνες, που θα εξυγιάνουν στο μέλλον την ασφαλιστική αγορά και θα βοηθήσουν στην προστασία του καταναλωτή.

'Ακουσα με προσοχή τις παρατηρήσεις όλων των συναδέλφων και θέλω, κύριε Πρόεδρε, να κάνω ορισμένες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις στα άρθρα του πρώτου τμήματος που συζητάμε.

Στο άρθρο 2, παράγραφος 5, στον έκτο στίχο που λέει "εφόσον ο ασφαλιστής τον έχει ενημερώσει για την παρέκκλιση", εκεί θα συμπληρώσουμε "και το δικαίωμα εναντίωσης".

Πιο κάτω, εκεί που λέει "αν ο ασφαλιστής παρέλειψε να ενημερώσει ως άνω τον λήπτη" να προστεθεί " και να του χορηγήσει το ως άνω υπόδειγμα".

Ο κ. Αποστόλου δεν ξέρω ποιο κείμενο έχει στα χέρια του, θέλω να του πω, όμως, ότι έχει φύγει στο άρθρο 3 η ρύθμιση, η οποία ανέφερε.

'Ερχομαι στο άρθρο 3 παράγραφος 6. Είμαι σύμφωνος με τους συναδέλφους, κα Μπόσκου, κο Χρυσανθακόπουλο, κο Βλαχόπουλο και άλλους, να μειωθεί ο χρόνος του δικαιώματος καταγγελίας από τρεις μήνες σ' ένα μήνα.

Θα έλεγα, όμως, για το θέμα το οποίο εθίγη σχετικά με το δόλο ότι δεν θα πρέπει να επιβραβεύσουμε τον δολίως ενεργούντα, στην παράγραφο 5, αντίθετως, νομίζω, ότι ο δολίως ενεργών πρέπει να τιμωρείται γιατί, επαναλαμβάνω, ότι ο δολίως ενεργών στρέφεται ενάντια στους συμπολίτες του και στο κοινωνικό σύνολο γενικότερα, γιατί όλα αυτά αποτελούν δαπάνες οι οποίες επιστρέφουν στο κοινωνικό σύνολο.

Στο άρθρο 7 παράγραφος 1, σχετικά με την υποχρέωση του ασφαλισμένου να ενημερώνει εντός πέντε ημερών, θα έλεγα σ' ό,τι αφορά τα παραδείγματα που εθίγησαν ότι είναι ατυχή. Δηλαδή, αν κάποιος δεν έχει τις αισθήσεις του, δηλαδή είναι

φυτό, το νομοσχέδιο ορίζει επακριβώς "από τότε που έλαβε γνώση της επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης".

Θα μπορούσε εν πάση περιπτώσει αντί για πέντε να το κάνουμε οκτώ ημέρες. Δηλαδή, εκεί που λέει "Ο λήπτης ασφάλισης υποχρεούται εντός πέντε ημερών..." να βάλουμε "Ο λήπτης ασφάλισης υποχρεούται εντός οκτώ ημερών..."

Στο ίδιο άρθρο 7, παράγραφος 5, αναφέρεται πάλι στο δόλο. Η παράγραφος 5 έχει ως εξής: "Ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρέωσης προς ασφάλισμα, αν η επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης οφείλεται σε δόλο ή σε βαριά αμέλεια, εις τη δε ασφάλιση προσώπων μόνο σε δόλο του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου του ασφαλισματος ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους ή των νομίμων αντιπροσώπων τους ή των εκπροσώπων τους ή των τρίτων στους οποίους έχει ανατεθεί επαγγελματικά η φύλαξη του αντικείμενου της ασφάλισης. Σε περίπτωση δόλου ο ασφαλιστής δικαιούται του ασφαλιστρού μέχρι τέλους της ασφαλιστικής περιόδου. Σε περίπτωση βαριάς αμέλειας ο ασφαλιστής δικαιούται μόνο το δεδουλευμένο ασφαλιστρού.

Συμφωνούμε, λοιπόν, να φύγει η φράση "Σε περίπτωση δόλου ο ασφαλιστής δικαιούται του ασφαλιστρού μέχρι τέλους της ασφαλιστικής περιόδου, σε περίπτωση βαριάς αμέλειας". Όλη αυτή η φράση να φύγει. Και δέχομαι την πρόταση όπως την υπέβαλαν οι συνάδελφοι.

Στην παράγραφο 7 δεν θα συμφωνήσω μαζί σας, εκεί που λέει "Αν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση ο ασφαλιστής υποχρεούται να καταβάλει το ασφάλισμα χωρίς υπαίτια καθυστέρηση. Αν για τη διάγνωση της έκτασης του ασφαλισματος απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα, ο ασφαλιστής υποχρεούται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, σε καταβολή του ποσού για το οποίο δεν υπάρχει αμφισβήτηση".

Εδώ, λοιπόν, είναι αυτονόητο και αναφέρεται και στην Εισηγητική Έκθεση ότι η απαίτηση του δικαιούχου γεννιέται από τη στιγμή που επέρχεται η ασφαλιστική περίπτωση. Είναι καθαρό αυτό. Επαναλαμβάνω, ότι αναφέρεται και στην Εισηγητική Έκθεση, σελίδα 6, στο τέλος. Η απαίτηση, λοιπόν, γεννιέται για την προκαταβολή αμέσως μόλις γίνει η προσωρινή εκτίμηση και για το υπόλοιπο ποσό όταν αντικειμενικά εκμηθεί η ζημιά. Συνεπώς, δεν υφίσταται κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Στην παράγραφο 5 του άρθρου 7, ποια διαγράφετε;

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪ ΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Διαγράφεται η έκφραση από το "σε περίπτωση" μέχρι "βαριάς αμέλειας" και συνδέεται πλέον με το άλλο. Δηλαδή, "ή των τρίτων κ.λπ. η φύλαξη του αντικείμενου της ασφάλισης, ο ασφαλιστής δικαιούται μόνο το δεδουλευμένο ασφαλιστρού". Δέχομαι την πρόταση των συναδέλφων.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 8, και συγκεκριμένα στην παρ.2, η φράση "μπορεί να συμφωνηθεί ειδικά η παραίτηση από το δικαίωμα καταγγελίας για χρονικό διάστημα δύο (2) χρόνων", πρέπει να φύγει, διότι νομίζω ότι είναι καταχρηστικός όρος.

'Ερχομαι στην παρ.3 του άρθρου 8. Συμφωνώ, όπως μετά το "ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση εντός δέκα τεσσάρων ημερών", προστεθεί το "από την παράδοση του ασφαλιστηρίου".

Τέλος, σε ό,τι αφορά στην παραγραφή, θέλω να πω ότι σε όλα τα νομοθετήματα που αφορούσαν μέχρι σήμερα την ασφαλιστική σύμβαση, προβλέπεται ξεχωριστή ρύθμιση για την παραγραφή. Στον εμπορικό νόμο, όπως είπαμε και την άλλη φορά, προβλεπόταν τριετία για όλες τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών. Στο σχέδιο του Εμπορικού Κώδικα προβλέπεται για την ασφάλιση ζωής πενταετία και για τη ζημιά διετία. Μάλιστα, η έναρξη της παραγραφής αρχίζει από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε η απαίτηση.

Νομίζω, ότι πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι, ότι αυτές οι απαιτήσεις, αυτές οι υποθέσεις, πρέπει να εκκαθαρίζονται γρήγορα, διότι οι ασφαλιστικές εταιρείες βιώνουν και λειτουργούν κάτω από ένα ειδικό καθεστώς τεχνικών αποθεμάτων περιθωρίων φερεγγυότητας. 'Ετσι λοιπόν, π γίνεται τώρα; Επειδή υπάρχουν εκκρεμείς ζημιές, έχουν δημιουργηθούν υποαποθεματοποιήσεις, υποτιμήσεις δηλαδή

ζημιών και διαμορφώνεται ένα καθεστώς φασιλότητας στην κυριολεξία σε ορισμένες ασφαλιστικές επιχειρήσεις, αφού αυτές κάθε χρόνο αναγκάζονται κατά τρόπο μη νόμιμο, μη σύννομο, να προβαίνουν σε υποαποθεματοποιήσεις με τις υποτιμήσεις των ζημιών, με αποτέλεσμα να δημιουργείται αυτός ο φαύλος κύκλος των μεγάλων ελλειμμάτων που έχουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Αυτή είναι λοιπόν, η αληθής έννοια της ρύθμισης αυτής. Συνεπώς, δεν είναι τρία χρόνια, αλλά είναι περισσότερος ο χρόνος, αφού ουσιαστικά αρχίζει από τη λήξη του προηγούμενου έτους μέσα στο οποίο έγινε η ζημία και γεννήθηκε η αξίωση.

Θα έλεγα λοιπόν, για να το ισορροπήσουμε έστω λίγο, να το κάνουμε τετραετία. Ουσιαστικά γίνεται πενταετία. Και αυτές οι διατάξεις δεν ρυθμίζονται με το 251 του Αστικού Κώδικα, αλλά αναφέρονται στις διατάξεις του 253 του Αστικού Κώδικα. Υπάρχει ένα μικρό λάθος στην Εισηγητική Έκθεση. Επαναλαμβάνω, ότι η τετραετία αφορά στις ασφαλίσεις ζημιών, ενώ στις ασφαλίσεις ζωής παραμένει η πενταετία. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τα χειροκροτήματα των συναδέλφων δηλώνουν ότι γίνεται πραγματικός διάλογος μέσα στην Αίθουσα και γίνονται δεκτές παρατηρήσεις συναδέλφων από τον κύριο Υφυπουργό.

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Τζωάννο θέλω να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι την Συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην αίθουσα "Ελευθέριος Βενιζέλος", τριάντα επτά μαθητές από το Λύκειο της Σχολής Λαμπέρη Πειραιά με πέντε συνοδούς καθηγητές, καθώς και πενήντα σπουδαστές της Ναυτικής Σχολής Πολέμου. Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις Πτέρυγες)

Ο κ. Τζωάννος, έχει το λόγο για δέκα λεπτά επ'αυτής της ενότητας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Δύο σημεία θα ήθελα να θίξω, κύριε Πρόεδρε. Το πρώτο είναι ότι συμφωνούμε με την αρχή, ότι ο δόλος πρέπει να τιμωρείται. Και η υπερπροστασία της μιας πλευράς, μπορεί να οδηγήσει σε καταχρήσεις οι οποίες ουσιαστικά θα ενθαρρύνουν όσους δολίως εκμεταλλεύονται την ασφαλιστική σύμβαση.

Η δεύτερη παρατήρηση αφορά την παραγραφή. Γενικώς, επειδή επιδιώκουμε την απλοποίηση των διαδικασιών γιατί η έννοια της σύμβασης είναι να βοηθήσει την ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς και το ξεκαθάρισμα των κανόνων του παιχνιδιού -οποιαδήποτε απλοποίηση που θα οδηγήσει στη συμβατότητα με τις γενικές διατάξεις του δικαίου, θα ήταν ευπρόσδεκτη, διότι όσο πιο πολύπλοκα τα πράγματα είναι διατυπωμένα, τόσο περισσότερο έργο δημιουργούμε αναφορικά με την επίλυση διαφορών μέσω των δικαστηρίων που αποτελεί αυτή καθ'αυτή και κόστος για τις συναλλαγές και για το οικονομικό σύστημα.

Τώρα, όσον αφορά τη χρήση της παραγραφής, ως μηχανισμού για να πιεστούν οι ασφαλιστικές εταιρείες να κάνουν καλή χρήση των αποθεματικών και γενικώς να παρουσιάζουν τις λογιστικές τους καταστάσεις σωστά, αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί άμεσα, μέσω σωστής εποπτείας. Και είχαμε προτείνει, χθες, την ανάγκη δημιουργίας κάποιου εποπτικού μηχανισμού, που θα είναι αποτελεσματικός. Και επίσης, είναι θέμα και των ορκωτών λογιστών που ελέγχουν τις ασφαλιστικές εταιρείες και του λογιστικού συστήματος που χρησιμοποιείται για τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών τους στοιχείων.

Συνεπώς, θα ήθελα αυτό το πράγμα να το επισημάνω και να το λάβει υπόψιν ο κύριος Υφυπουργός και περιμένω την απάντησή του.

Με την ευκαιρία δε της παρέμβασης που κάνω, θα ήθελα να υπενθυμίσω στον κύριο Υφυπουργό για την υποχρέωση που ανέλαβε εν'όψει της συζήτησης που θα έχουμε την Τρίτη, να μας δώσει το κοστολόγιο για τα ιδιωτικά σχολεία, για να μπορούμε να συζητήσουμε εποικοδομητικά την Τρίτη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν υπάρχει κανείς να δευτερολογήσει.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως 10 και εισερχόμαστε στην ψήφισή τους.

Άρθρο 1.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 1 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 2.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 2 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Άρθρο 3.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό και στη Διαρκή Επιτροπή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 3 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό και στη Διαρκή Επιτροπή.

Άρθρο 4.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 4 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 5.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 5 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 6.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 6 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 7.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό και στη Διαρκή Επιτροπή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 7 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό και στη Διαρκή Επιτροπή.

Άρθρο 8.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8, όπως τροποποιήθηκε;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 8 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε.

Άρθρο 9.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 9 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 10.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10, όπως τροποποιήθηκε στη Διαρκή Επιτροπή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το άρθρο 10 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε στη Διαρκή Επιτροπή.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, μία διευκρίνιση να κάνω, σχετικά με την εισηγητική έκθεση. Αναφέρομαι στο άρθρο 7, παράγραφος 7. Η αξίωση, επαναλαμβάνω για τα Πρακτικά γεννιέται άμεσα, μόλις επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση. Από κει και πέρα, σε ό,τι αφορά την έκταση της ζημίας, αντιλαμβάνεσθε ότι είναι ζήτημα εκτίμησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αυτό απλώς είναι ερμηνευτική δήλωση. Γίνεται μία ερμηνευτική δήλωση στην παράγραφο 7, του άρθρου 7.

Εισερχόμαστε στο τμήμα δεύτερο, τρίτο και τέταρτο που περιλαμβάνει τα άρθρα από 11 έως και 33.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Βλαχόπουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ: Ορισμένες παρατηρήσεις, κύριε Πρόεδρε. Στο άρθρο 19, παράγραφος 3, εκεί που λέει ότι η ασφαλιστική κάλυψη δεν παρέχεται όταν η πυρκαϊά οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια, προτείνω να διαγραφεί το "βαριά αμέλεια", διότι αυτό νομίζω θα πρέπει να προσδιορισθεί από το δικαστήριο, να μην το λέμε εμείς μέσα στο νόμο.

Επίσης, στο άρθρο 29, παράγραφος 1, προτείνεται να προστεθεί το εξής εδάφιο: "Αναληθής δήλωση ηλικίας, θεωρείται ότι ασκεί επιρροή στην εκτίμηση του κινδύνου, αν βρίσκεται έξω από τα όρια που προβλέπουν τα σχετικά τιμολόγια του ασφαλιστή κατά την έναρξη της ασφαλιστικής κάλυψης.

Δηλαδή θέλω να πω το εξής: Αν υπάρχει ένα συγκεκριμένο ασφάλιστρο για μια ηλικία τριάντα πέντε έως σαράντα ετών και είμαι ηλικίας τριάντα οκτώ ετών και δηλώσω ότι είμαι τριάντα επτά. Είμαι μέσα στα όρια που προβλέπεται από το αντίστοιχο τιμολόγιο και δεν υπάρχει καμιά επίπτωση, όσον αφορά το ασφάλισμα και φυσικά το ασφάλιστρο. Γι'αυτό προτείνω αυτή την προσθήκη.

Αν θέλετε να το επαναλάβω: "Αναληθής δήλωση ηλικίας θεωρείται ότι ασκεί επιρροή στην εκτίμηση του κινδύνου, αν ευρίσκεται έξω από τα όρια που προβλέπουν τα σχετικά τιμολόγια του ασφαλιστή, κατά την έναρξη της ασφαλιστικής κάλυψης.

Επίσης, στο άρθρο 29 παράγραφος 3, λέει "Στην ατομική ασφάλιση ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον ασφαλιστή την εξαγορά της ασφάλισης, μετά πάροδο χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στο ασφαλιστήριο και το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο των τριών ετών". Μήπως εδώ εννοεί μικρότερο; Αν είναι έτσι, εγώ θα πρότεινα να είναι δύο ετών. Πού στηρίζετε τα τρία χρόνια; Μπορεί να είναι τέσσερα, ή δύο; Μήπως είναι λάθος διατυπωμένο; Και αν είναι όπως εγώ το βλέπω, προτείνω τα τρία χρόνια να γίνουν δύο.

Επίσης, στο άρθρο 29 παράγραφος 4, λέει "Ο ασφαλιστής αποδίδει στο λήπτη της ασφάλισης την αξία της εξαγοράς, που συμφωνήθηκε. Ως βάση υπολογισμού της αξίας εξαγοράς λαμβάνονται υπόψη, κυρίως τα έξοδα του ασφαλιστή και τα καταβληθέντα ασφάλιστρα αποταμίευσης".

Δηλαδή για την εξαγορά της ασφάλισης θα ληφθούν υπόψη, κυρίως τα έξοδα του ασφαλιστή, κύριε Υπουργέ; Ποιος θα προσδιορίζει αυτά τα έξοδα του ασφαλιστή;

Εγώ δεν έχω να προτείνω κάτι συγκεκριμένο. Φυσικά θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα κατατεθέντα ασφάλιστρα αποταμίευσης. Για τα έξοδα του ασφαλιστή, πώς θα

προσδιοριστούν αυτά;

Στο άρθρο 30 παράγραφος 1, που αναφέρεται στην αυτοκτονία ή τη θανάτωση λέει: "Αν το πρόσωπο για το θάνατο του οποίου συνάπτεται η ασφάλιση αυτοκτονήσει, ο ασφαλιστής υποχρεούται να καταβάλει το ασφάλισμα εφόσον έχουν περάσει δύο τουλάχιστον χρόνια από τη σύναψη της σύμβασης".

Με τη διατύπωση αυτή γίνεται μια προσπάθεια να προστατευθούν οι ασφαλιστικές εταιρείες, από κάποιον που αποφάσισε να αυτοκτονήσει έχει ασφαλιστεί και φυσικά θέλει να πάρει την αποζημίωση, η οικογένειά του ή κάποιος άλλος. Και θέλουμε να καλύψουμε την περίπτωση των ασφαλιστικών εταιρειών. Πρέπει όμως να δούμε και την περίπτωση του πολίτη, που δεν αποφάσισε να αυτοκτονήσει, για να αφήσει κάποια αποζημίωση στην οικογένειά του, αλλά ενώ ασφαλιστηκε σήμερα, μετά έξι-επτά μήνες για κάποιο λόγο αυτοκτονεί. Αυτόν δεν τον προστατεύουμε κύριε Υπουργέ.

Προστατεύουμε την ασφαλιστική εταιρεία από αυτόν, που δολίως θα αποφασίσει να αυτοκτονήσει και δεν προστατεύουμε αυτόν, που ασφαλιστηκε και μετά επτά-οκτώ μήνες έτυχε να αυτοκτονήσει.

Νομίζω αυτό θα πρέπει να το δούμε, κυρίως από την πλευρά των πολιτών γιατί είναι και λίγο μακάβριο να προγραμματίζει ο άλλος ότι θα αυτοκτονήσει κλπ., που είναι μια περίπτωση στις χιλιάς και όταν γίνει.

Επομένως εμείς πρέπει να στηρίξουμε αυτόν τον πολίτη, που ατυχώς θα αυτοκτονήσει σ'αυτό το διάστημα. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Βλαχόπουλο.

Ο κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε ιδιαίτερες παρατηρήσεις. Νομίζω ότι τα άρθρα που συζητάμε, εν πολλοίς αντιμετωπίζουν ισόρροπα τη σχέση, μεταξύ ασφαλιστού και ασφαλισμένου γ'αυτά τα θέματα.

Για το θέμα της αυτοκτονίας θα ήθελα να πω στον κ. Βλαχόπουλο, ότι κάποιος που αποφασίζει να κάψει το σπίτι του, δε θα πάρει κανένα ασφάλιστρο.

Είναι μία προστασία ισόρροπη, γιατί τα δύο χρόνια είναι ένα εύλογο χρονικό διάστημα και διεθνώς στις ασφάλειες ζωής υπάρχει αυτό. Όλοι λέμε ότι η σύμβαση είναι ετεροβαρής εις βάρος συνήθως του ασφαλιζόμενου, αλλά ξεχνάμε πως είναι ετεροβαρής και εις βάρος του ασφαλιστή με την έννοια ότι πολλές φορές ο ασφαλιστής δε γνωρίζει τις υποκειμενικές συνθήκες κάτω από τις οποίες βρίσκεται ο ασφαλιζόμενος Πατί υπάρχουν οι αντικειμενικές συνθήκες που υπολογίζονται με τα διάφορα ποσοστά, αλλά υπάρχουν και υποκειμενικές συνθήκες, όπως ψυχολογική κατάσταση και άλλα πράγματα που μπορεί να μην τα γνωρίζει η ασφαλιστική εταιρεία. Δηλαδή εάν δε βάλουμε κάποιο χρονικό περιορισμό εδώ, για τις αυτοκτονίες, το αποτέλεσμα είναι ότι θα αυξηθούν οπωσδήποτε υπέρμετρα τα ασφάλιστρα ζωής. Διότι οι ασφαλιστικές εταιρείες, προσπαθώντας να καλύψουν τα ποσοστά εκείνων οι οποίοι -που θα είναι μικρά βεβαίως, αλλά θα είναι κάποια ποσοστά- ασφαλιζονται δολίως, γνωρίζοντας ότι για άλλους λόγους σκοπεύουν να αυτοκτονήσουν, θα ανεβάσουν τα ασφάλιστρα για όλους. Δε θα τα πληρώσουν οι ασφαλιστικές εταιρείες. Θα τα πληρώσουν όλοι όσοι κάνουν ασφάλεια ζωής.

Νομίζω ότι είναι πολύ καλή αυτή η ρύθμιση. Τα δύο χρόνια δηλαδή, δεν είναι τόσο μακρύ διάστημα. Είναι ένα εύλογο διάστημα.

Κατά τα άλλα, δεν έχουμε αντίρρηση στην ενότητα των άρθρων που συζητάμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κα Μπόσκοου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Στο άρθρο 13, παράγραφος 1 έγιναν βέβαια κάποιες τροποποιήσεις στην Επιτροπή, όμως εμείς δε συμφωνούμε με το "στάση η λαϊκές παραχές". Πιστεύουμε ότι με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται εχθρικότητα των ασφαλισμένων, μαγαζατόρων ίσως κ.λπ., απέναντι σε

διαδηλώσεις, εξαιτίας αυτής της διάταξης που υπάρχει εδώ στις εξαιρέσεις της κάλυψης. Πιστεύω ότι πρέπει να φύγει το "στάση ή λαϊκές παραχές".

'Όσον αφορά το άρθρο 17, παράγραφος 3 που προβλέπει ως κύρωση για την περίπτωση που ο ασφαλισμένος δήλωσε με δόλο μεγαλύτερη αξία από την πραγματική για τα ασφαλισθέντα πράγματα, την απώλεια του ασφαλισματος, θα πρέπει κατά τη γνώμη μας να απαλειφθεί.

Σύμφωνα με την παράγραφο αυτή ο ασφαλιστής και θα παρακρατεί το έτσι και αλλιώς μεγαλύτερο ασφάλιστρο από αυτό που πράγματι δικαιούται και το ασφάλισμα δε θα καταβάλει. Παραβλέπεται η ανασφάλεια που δημιουργείται στον άπειρο ασφαλισμένο απέναντι στον κακόπιστο ασφαλιστή που θα ισχυρίζεται τη μειωμένη αξία των ασφαλισμένων πραγμάτων, αρνούμενος έτσι την καταβολή του ασφαλισματος με τη δικαιολογία ότι ο ασφαλισμένος γνώριζε ότι η αξία τους ήταν μικρότερη και δεν τη δήλωσε.

Η προβλεπόμενη κύρωση δε δικαιολογείται καθόλου από τη βαρύτητα της παράβασης. Η ασφαλιστική κοινωνία κινδύνου δεν μπορεί να οικοδομείται σε φρονηματικές και υποκειμενικές έννοιες και στη μονόπλευρη και δίχως φραγμούς μέριμνα για τα συμφέροντα της ασφαλιστικής εταιρείας.

'Όσον αφορά τις παρατηρήσεις του άρθρου 29, με κάλυψε και η τοποθέτηση του κ. Βλαχόπουλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε την κα Μπόσκου.

Ο κ. Αποστόλου έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Πραγματικά, κύριε Πρόεδρε, αφού τονίσω και εγώ ότι στο λίγο διάστημα που είμαι Βουλευτής πρώτη φορά βλέπουμε Υπουργό να δέχεται τόσες παρατηρήσεις και τροποποιήσεις, θα κάνω στα άρθρα που συζητάμε λίγες παρατηρήσεις.

'Άρθρο 17, παράγραφος 3: Το νομοσχέδιο δεν περιορίζεται για την περίπτωση της ασφάλισης στην αυτονόητη ρύθμιση ότι ο ασφαλιστής δεν ευθύνεται για το υπερβάλλον, όπως προβλέπει το σχέδιο Εμπορικού Κώδικα, αλλά θεσπίζει και πάλι αδικαιολόγητα, ως κύρωση την ακύρωση της ασφάλισης, αν ο λήπτης της ασφάλισης γνώριζε ότι η αξία που δηλώθηκε ήταν μεγαλύτερη από την πραγματική. 'Όπως μάλιστα προκύπτει από τη ρύθμιση που ακολουθεί, η εταιρεία θα έχει τη δυνατότητα να παρακρατεί, παρά την ακύρωση της ασφάλισης, τα ασφάλιστρα που καταβλήθηκαν. Πρέπει να απαλειφθεί η παράγραφος αυτή. Εξάλλου η βαρύτητα της παράβασης δε δικαιολογεί τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Το ίδιο ισχύει και για το άρθρο 18, παράγραφος 3.

Στο άρθρο 19 παράγραφος 3 λέμε όχι στην εξαίρεση κάλυψης, λόγω βαριάς αμέλειας, να στον ενδεχόμενο δόλο.

Η ασφάλιση πυρκαϊάς, όπως όλοι γνωρίζουμε σήμερα, είναι το ζητούμενο για τον καταναλωτή και η εξαίρεση της αμέλειας στην κάλυψη του κινδύνου, νομίζουμε ότι είναι αναχρονιστική.

Στο άρθρο 25 θα πρέπει ο τρίτος να έχει κατά του ασφαλιστή ευθεία αξίωση για αποζημίωση έως το ασφαλιστικό ποσό.

Στο άρθρο 29 παράγραφος 3, είναι παράδοξο να χάνει ο ασφαλισμένος τα χρήματα που έχει καταθέσει επειδή δεν επιθυμεί μετά από δύο χρόνια τη συνέχιση της ασφάλισης. Ο περιορισμός αυτός δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε από τα έξοδα της εταιρείας. Εξάλλου τα έξοδα διαχείρισης ενός κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι τόσα, ώστε να εξαφανίζονται το κεφάλαιο.

Δεν πρέπει να παραβλέπεται κανείς, ότι τα ασφάλιστρα αποταμίευσης επιφέρουν και μία απόδοση στην ασφαλιστική εταιρεία, γι' αυτό η αξία εξαγοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το σύνολο των ασφαλιστρών αποταμίευσης, όπως προβλέπει το σχέδιο Εμπορικού Κώδικα. Γι' αυτό προτείνεται η απάλειψη των εξόδων του ασφαλιστή, ως βάση για τον προσδιορισμό της αξίας εξαγοράς, καθώς αυτά εξισοροπούνται από την εκμετάλλευση του κεφαλαίου.

Τελειώνοντας, στο άρθρο 30 θα συμφωνήσω με τον κ. Βλαχόπουλο, τον Εισηγητή της Πλειοψηφίας, να προβλεφθεί η υποχρέωση του ασφαλιστή να καταβάλει το ασφάλισμα και αν ο ασφαλισμένος αυτοκτονήσει χωρίς να έχει συνείδηση των

πράξεών του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ρόκος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, η διάθεση του Υπουργού φάνηκε ήδη από την πρώτη ενότητα των άρθρων. Εκτιμούμε ότι εάν συνεχίσει τις προτάσεις που έκανε και ο ίδιος ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας, που αποτελούν κατά κύριο λόγο προτάσεις της ομόφωνης απόφασης που είχε πάρει το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών, τότε και μεις, χωρίς να μπαίνουμε σε επιμέρους λεπτομέρειες γιατί θα επαναλαμβάναμε τα ίδια, θα συμφωνούσαμε ταυτόχρονα.

Θέλω να επισημάνω όμως ένα πράγμα. Η έκφραση "δόλος" στις πυρκαϊές -επειδή ο καθένας έχει τις δικές του εμπειρίες, έχω κι εγώ τη δική μου- πρέπει να απαλειφθεί, γιατί έτσι αφήνεται σε αυθαίρετες ερμηνίες που κυρίως, ευνοούν αυτούς οι οποίοι έχουν ιδιαίτερη νομική κάλυψη και αυτές είναι οι ασφαλιστικές εταιρείες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά το άρθρο 29 παράγραφος 4 -είναι το άρθρο που στάθηκαν όλοι οι συνάδελφοι- ο ασφαλιστής αποδίδει στο λήπτη της ασφάλισης την αξία της εξαγοράς που συμφωνήθηκε. Ως βάση υπολογισμού της αξίας της εξαγοράς λαμβάνονται υπόψη, όπως λέει το κείμενο "κυρίως τα έξοδα του ασφαλιστή και τα καταβληθέντα ασφάλιστρα αποταμίευσης".

Η τελική διατύπωση, με βάση και την πρόταση των συναδέλφων πρέπει να γίνει ως εξής: "Ως βάση υπολογισμού της αξίας εξαγοράς λαμβάνονται υπόψη τα έξοδα του ασφαλιστή που βαρύνουν τη συγκεκριμένη σύμβαση και τα καταβληθέντα ασφάλιστρα αποταμίευσης" και συνεχίζεται κανονικά, όπως έχει μέχρι τώρα.

Συμφωνώ με τον κ. Βλαχόπουλο ότι είναι ορθό και εύλογο αυτό το οποίο παρατηρεί για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν ορισμένα πλαίσια μέσα στα οποία καθορίζουν τις ηλικιακές κατηγορίες των ασφαλισμένων και προτείνω να συμπληρωθεί η παράγραφος 1 του άρθρου 29 με τη φράση "αναληθής δήλωση ηλικίας θεωρείται ότι ασκεί επιρροή στην εκτίμηση του κινδύνου, εάν βρίσκεται έξω από τα όρια που προβλέπουν τα σχετικά τιμολόγια του ασφαλιστή κατά την έναρξη της ασφαλιστικής κάλυψης".

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ).

Θέλω επίσης να συμπληρώσω στο άρθρο 33 παράγραφος 4 αντί "η κατά τη δημοσίευση του παρόντος" να μπει "η κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου", δηλαδή η φράση "η κατά τη δημοσίευση" να φύγει.

Επίσης, θα προσθέσω παράγραφο 5 -θα εξηγήσω γιατί- η οποία ορίζει το εξής "η ισχύς των άρθρων 1 έως 33 αρχίζει έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως". Αυτό γίνεται επειδή από τη στιγμή που θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και θα τεθεί σε ισχύ ο νόμος αυτός, όπως αντιλαμβάνεσθε, κύριοι συνάδελφοι, θα αλλάξει όλο το τοπίο στις ασφαλιστικές συμβάσεις. Πρέπει να προετοιμαστούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να κάνουν τις νέες συμβάσεις, οι οποίες θα είναι πλέον εναρμονισμένες με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, για να χορηγήσουν στους ασφαλισμένους τους αυτό το νέο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο θα διέπει τις ασφαλιστικές συμβάσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Τζωάννος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τα συγκεκριμένα άρθρα. Θα ήθελα απλώς διευκρινιστικά να ρωτήσω αν ο κύριος Υπουργός κρίνει ως πιο δίκαιμο όρο τη λέξη "κλιμάκια", αντί του "ορίου κινδύνου", διότι σύμφωνα με την παρατήρηση που έκανε ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας, το

θέμα του κινδύνου καλύπτεται συνήθως με κλιμάκια.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Πού αναφέρασθε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Στο άρθρο -δεν το έχω πρόχειρο τώρα- που κάνατε τη διόρθωση και είπατε αν εμπίπουν εντός των ορίων του κινδύνου. Διότι υπάρχουν κατά κανόνα κλιμάκια για ασφάλιστρα και για κίνδυνο. Δείτε το αυτό. Δεν ξέρω αν μπορεί να διορθωθεί σ' αυτήν τη φάση.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, έβαλα τον όρο "όρια". Θα μπορούσε να μπει ο όρος "κλιμάκια". Δεν έχω αντίρρηση. Νομίζω ότι είναι ευκρινής η διατύπωση, διότι στη συνέχεια λέει "που προβλέπουν τα σχετικά τιμολόγια".

Θα μου επιτρέψετε να διορθώσω μία παράλειψή μου. Στο άρθρο 28 παράγραφος 2, θέλω να προσθέσω το εξής: η παράγραφος αυτή ορίζει ότι "η ασφάλεια της ζωής τρίτου για τον κίνδυνο θανάτου είναι άκυρη". Η ορθή διατύπωση πρέπει να είναι η εξής: "Η ασφάλιση της ζωής τρίτου για τον κίνδυνο θανάτου του", δηλαδή προστίθεται η λέξη "του".

Και συνεχίζω: "εάν δεν υπάρχει έγγραφη συναίνεσή του". Εδώ πρέπει να μπει η φράση "εάν δεν υπάρχει έγγραφη συναίνεσή του, η έγγραφη συναίνεση αυτού" -πρέπει να προστεθεί η λέξη "αυτού"- "απαιτείται επίσης". Δηλαδή να προστεθεί και η λέξη "επίσης".

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, άκουσα τον κύριο Υπουργό, ο οποίος είπε ότι η ισχύς μιας διάταξης που αναφέρεται στις συμβάσεις θα αρχίσει έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του νόμου, έτσι ώστε να προετοιμαστούν οι ασφαλιστικές εταιρίες να φτιάξουν τις συμβάσεις, για να τις προτείνουν βεβαίως στους πελάτες τους.

Πιο σωστό και πιο ουσιαστικό, κύριε Υπουργέ, θα ήταν να φτιάξει το Υπουργείο σχέδιο και να το επιβάλει στις ασφαλιστικές εταιρίες και να μην αφήσουμε την κάθε ασφαλιστική εταιρία που με λεπτές διατυπώσεις πολλές φορές παρερμηνεύει το νόμο. Αυτό θα ήταν το πιο ουσιαστικό, ούτως ώστε να υπάρχει και μία ταυτότητα όλων των συμβάσεων που θα δίνουν οι ασφαλιστικές εταιρίες και όχι η κάθε μία ανάλογα με το πως ο νομικός της σύμβουλος θα ερμηνεύει το νόμο να διατυπώνει με μία μικρή λέξη, όπως ξέρετε εσείς οι νομικοί, που μπορεί να αλλάξει το νόημα και να βρίσκονται πολλές φορές οι πελάτες σε δυσμενή θέση απέναντι των ασφαλιστικών εταιριών.

Εφόσον κάνατε αυτή την τομή στην ασφαλιστική νομοθεσία, παρακαλώ να προβλέψετε και αυτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Είναι πλήρως αποδεκτή η πρόταση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Γεωργακόπουλου. Εμείς έχουμε αρχίσει ήδη την προετοιμασία μας για την σύνταξη της νέας ασφαλιστικής σύμβασης με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο και σε λίγο ασφαλώς θα υπάρξει μία κοινή ομάδα και από εκπροσώπους ασφαλιστικών επιχειρήσεων και καταναλωτών, προκειμένου να προχωρήσουμε στη σύνταξή της.

Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Τζωάννο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΩΑΝΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η

παρατήρηση του κ. Γεωργακόπουλου είναι σωστή. Το θέμα είναι πως θα εφαρμοστεί, όμως, αυτή η ρύθμιση αν δεν το προβλέπει ο νόμος. Διότι αν δεν προβλέψει ο νόμος την υποχρέωση να συμμορφωθούν οι εταιρίες στο σχέδιο που θα συνταξει το Υπουργείο, δε θα μπορείτε να το εφαρμόσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει άλλος εγγεγραμμένος, για να μιλήσει.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 11 έως 33 και τίθενται σε ψηφοφορία ένα προς ένα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 16 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 17;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 17 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 18;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 18 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 19;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 19 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 20;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 20 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 21;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 21 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 22;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 22 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 23;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 23 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 24;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 24 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 25;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 25 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 26;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 26 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 27;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 27 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 28, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 28 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 29, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

29 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 30;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 30 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 31;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 31 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 32;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 32 έγινε δεκτό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 33, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 33, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, έγινε δεκτό ομοφώνως.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 13.40' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Παρασκευή, 11 Απριλίου 1997 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών Κοινοβουλευτικό Έλεγχο, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων και στη συνέχεια συζήτηση επερωτήσεως κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ